

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Vizkereszt

vagy: amit akartok.

Budapest, január 5.

(**A. K.**) Habár a naptárból veszszük is az alkalmat, de nem a naptárból, hanem Shakespeareből választjuk a címet. A naptár Vizkereszt-ünnepét a három keleti bölcs nevével köti össze, — Shakespeare ellenben azt kapcsolja hozzá, hogy: amit akartok. S ez az utóbbi az, ami kell a magyarnak. És ha csak az akarattól függne a teljesedés, — hol állnánk mi akkor? A baj csak az, hogy mindig nagyon sokat akarunk egyszerre; s hogy mindenki mást akar. De ne rontsuk egymás örömét a keleti bölcsökhöz illő kérdésekkel, — hisz ma kezdődik a farsang. S nemde, mielőtt a nagybőjt elérkezne, mulatni akartok? Csak hogy mindenki csak „egymás közt”, s mindenki csak „külön”. — S míg hajdan, a szép időkben, a politikát is bevittük a farsangba, — mert más tér arra nem volt, — most a farsangot is beviszszük a politikába, hacsak lehet. Mikor nem volt szabad akarnunk, tudtuk, hogy mit akarunk, és mindnyájan egyet akartunk. Mióta mindent akaratunk, mindenekelőtt azt akarjuk, hogy egyet ne akarjunk. S még csak az álarcos-bálok azok, ahol, ugy ahogy, de „együtt” vagyunk. Mert azokon ez is „szabad”, — s nem jár következményekkel.

S lássuk, hogyan lett a keleti bölcsök napjából az „amit akartok” napja? — Csak úgy, hogy azelőtt kevés bál volt, de mindenki ott volt; most sok a bál, de mindig kevesebb a közönség. Azelőtt a bálók társadalmi események voltak; most társadalmi tüntetések. Azelőtt a nyilvános báloknak jelentőségük volt, — mert a magyar társadalom erejét és össz-

hangját mutattuk be azokon. Most a bálók csak arra valóak, hogy a magyar társadalom széttördeltsége lássék ki belőlük. A régi híres bálók nevei megmaradtak, — mert ma is van *jogászbál, orvos-bál, technikus-bál*: de ha végignézzük a farsangi kalendáriumokon, ma már ezeken kívül minden felekezet, minden foglalkozás és minden nemzetiség külön rendez bált magának. S a törekvés mindeniknél az, hogy csak egymás közt legyenek. Ez tehát az, amit akartok? — Ez.

S e mellett akarunk minden téren nagyokat, és csodákat követelünk. De csak azoktól, akik vállalkoznak arra, hogy értünk és helyettünk dolgozzanak. És sajátmagunkat, ha csak lehet, kivonjuk ezek közül. A világ legnagyobb nemzetivel *al pari* akarunk állani, — s nem arra törekszünk, hogy minél többen legyünk, — hanem azon panaszkodunk, hogy így is nagyon sokan vagyunk. Sokan? — Mértőldéket utazhatunk, órákon át a leggazdagabb vidékeken, a nélkül, hogy embert és állatot látnánk a vasuti kocsik ablakából. Órákba kerül, míg egyik városból a másikba jutunk. És mégis azt panaszoljuk fel, hogy sokan vagyunk, — és nem lehet megélni. S ez arra is jó ürügy, hogy akik renyhék akarnak maradni és mégis uraskodni, — azt hozzassák fel, hogy úgy is hiábavaló a munka! — S mialatt parlagon hever a legtöbb tér, melyeken a leggazdagabb anyagi eredmények kecsgettének, — nem nyulunk azokhoz, hanem megvetjük és üldözzük azokat, akik ezekre szorulnak. S így hallunk mindegyre több panaszt, sőt csupa panaszt. Semmisen ütött be a magyarnak! Sem a negyvenes évek nagy idealizmusa, sem a hatvanas évek alkotmányos önállósága! — Hát visszacsinálni! — ez a titkos vágy. S ez az, amit akartok? — Ez.

Azt mondják, minden nemzetnek olyan kormánya van, amelyet megérdemel. De ez alól vannak néha kivételek is. Néha rosszabb, néha — de ez aztán nagyrájkán — jobb kormánya van, mint amelyet megérdemel. S ha ilyen akad, aki törí magát, hogy a hibákat pótolja és a gyenge pozíciókat megvédi, — akkor az ilyenről rendesen a „lehetlent” követelik. De ez is hozzá tartozik ahhoz, „amit akartok”. Mindenekelőtt pénz legyen mindenre! De fizetni nem akartok. Legyen nagyhatalmi politika, de áldozni nem akartok. Legyen minden magyarrá, ami most nem az, de megférti még egymás közt s még egymással sem akartok. Ezért igazi, tősgyökeres magyar ünnep a Vizkereszt, vagy: amit akartok.

De munkára föl most, bárendezők! — mert a farsang az igazi munkaidő. Ilyenkor el kell fedelni a szegénységet, — és táncolva kell a meggazdagodás útját keresni. Minden megváltozott a mai farsangokon a régi képből, — csak az eladó leányok maradtak meg, — de milyen más miliőben, mint hajdan! — Hajdan a jölet az egyszerűséggel járt együtt, ma a szegénység a luxussal karonfogva jár. Hajdan az egész társadalom egyesült, hogy kitegyen magáért; most a póffeszkedés akar kitenni magáért, hogy a másikat legyűrje. Az anyagi terhek dolgában a képviselőválasztások után mindjárt a farsang következtek. De ha már tiszta választásokat követeltek, — hát tiszta farsangot mért nem akartok?

Üdvözöljük tehát a csörgősipkás herceget és ültessük trónra. S tekintve a súlyos helyzetet és a nehéz kérdéseket, melyek a fejünk felett lógnak, — vigyük be a farsangot a politikába is! — S ezen a téren még sok mulatságos dolog történhetik Hamvazó-szerdái. Amikor is, ha addig valami jóvátehetően

TÁRCA

Akkor...

Találkoztam egy fiatal leánnyal,
Oly üde volt a hangja, mint madárral.
Köblén még férfifej sohsem pihent,
Epedő szókra nem sűgött igent,
Csak mámoros tavasi éjszakákon
Álmodhatott rólad, fenséges álom:
Szereltem!

S mikor megkértdtem: — Mondd csak, gyermekem,
Mi a legszebb ezen a szép világon?
... Elmerengéit... Óh szűzi sejtalem!...
Ugy suttogta hűnyit szemmel, esendesen:
— Legszebb a szereltem!

És én megfogtam kis, fehér kezét,
Még simogattam szőke, lány haját
S akartam szólni: — Bolondos beszéd...
Mit tudod még te, hogy üdvöt mi ád?

Ha majd lehervad arcod szűzi pirja,
Ha ajakad majd izzó lúzban ég,
S boldogtalan szerelmi harcban sírva,
Reszketve kéred: — Ne hagyd el... Ne még!
Ha fejedet párnák közé temetve,
Kőny ömlik gyűrött, árva fekhelyedre,
És menekülve, — nem tudod, hova!
Nem szabadulhatsz Tőle meg soha,
Szivedben fájó villámok cikáznak
S nyugtot nem adhatsz annyi kőszá vágynak,
Ha felgyúlnak s lobogó lánggal égnek
Az olthatatlan, kínos szenvedélyek,

Ha főlírsz, hogy magadtól elveted
E szomorú, meggyötört életet:

Akkor tudod meg csak, én gyermekem,
Mi szép a szerelem!

Pásztor Árpád.

A hol a pénz nem isten

— REGÉNY —

írta: JÓKAI MÓR

(19)

No ha ez egyszer megtörténhetett, mért ne történhetnék meg másodszer is? Amikor új világ kezdődik.

Itt van egy embertől megtisztított földdarab. Köröskörül a tenger és a korallzátonyok. Új emberek támadtak rajta, akiknek még csak nevük sincs. Mi gátolja őket abban, hogy azt tegyék, ami a szívüknek jólesik. A patriárkájuk csinált számukra külön isteni parancsolatokat, azok közt az is van, hogy „szerezd, aki téged szeret”. No hát ha meg találják fogadni?

Talán szeretik azok egymást, akik az egyházi törvények szerint egymás hitestársául vannak kijelölve? Ellenben a másikkhoz vonzódnak. No hát ezen a pusztá szigeten mi akadályozza őket?

De még azonkívül egy pár ós vadember is van itten, aki a népességet szaporítja. Hátha ezek is sárba jönnek!

E különös elmélkedésem alatt véletlenül

belenézek a tükörbe, s akkor látom meg, hogy „nini! még egy hetedik ember is van itt, aki él!”

Csak hogy hát én még legfeljebb egy napig maradok itt, a keresztelőig, aztán megyek a világba, s nem törődöm vele, e rejtett zugában a földtekének mi történik tovább.

Régi dal az új világban.

Térjünk vissza a kászaturóhoz ahol elhagytuk.

A Manola az ebéd befejezéseül feketekávéval kedveskedett az asztaltársaságnak. Hát ilyen kávéról európai embernek fogalma sincsen. A hozzávaló gyümölcsöket aznap reggel szedték az eleven fáról: azt a zamatot, azt az illatot, amit annak a nedve nyújt, csak a Mohamed paradicsomának boldog lakói ismerhetik. S a kávéhoz cukor is jár. De minő cukor! Ennek a cukornak a színe fekete, de az íze kellemesebb a mi fehér cukornádénál, vagy répatermékünkénél, van valami gyümölcsíz, hasonlít a datolyához. A Capitano észrevette a kérdést az arcomon s sietett felvilágosítani.

— Ez a cukor az Arengapálma leveleiből készül.

— Ismerem a pálmát. Botanikus neve „Saguero.”

— Egyszer virágzik életében, mint az aloe, akkor megesszölve egész évszakon át csurgatja bőven a cukornedvét; ha kimerült, akkor elhal, s akkor a beléből szárogó lesz, a derekát vízvezetőcsőnek lehet használni, a rostját kötélnek. A lecsapolt nedvből azonfrissiben főzik a szaguero-

bolondságot követünk el, a hamut a saját fejünkre hinteni már késő. De nem ez a kérdés, hanem az, hogy ha már a magyar farsadalm nem élhet összhangban, — hát ehhez képest farsangoljon a politika is. Minél több bál — és minél több hecc — annál jobb. Táncljunk felekezetek, foglalkozások és nemzetiségek szerint, és döntsünk országos érdekekről pártszempontok szerint: — ez a foglalatja annak, hogy a Vízkereszt ünnepének a Shakespeare toldása megfeleljen. S főként ha egészen bizonyos, hogy ilymódon csakugyan mindenben az fog történni: amit akartok!

BELFÖLD

A kiegyezés. Széll Kálmán miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott. A hét közepe táján a pénzügyi, a kereskedelemügyi és a földmivélségi minisztériumok szakelődői, báró *Andréaszky István*, *Biró Tamás* és *Ottlik Iván* miniszteri tanácsok szintén Bécsbe érkeznek, hogy az osztrák szakelődökkel együtt megszövegezzék az új autonom vámtarifa életbeléptető törvényét. A kiegyezésben érdekelt magyar miniszterek ebből az alkalomból előreláthatólag nem utaznak Bécsbe. — Széll Kálmán miniszterelnök a kiegyezési tárgyalások befejezése alkalmából tömörkedő üdvözlő táviratot és levelet kapott, sokat Ausztriából és a külföldről is.

A *Times* táviratokban és vezető cikkeikben foglalkozik a kiegyezési tárgyalás sikeres befejezésével. Táviratai kiemelik, hogy Magyarországon és Ausztriában egyértelműleg a megkönnyebbülés és megelégedés örömteljes érzése fogadja a kiegyezés megkötését és kifejezésre jut a háladatosság is azért, hogy az ujesztendő ilyen módon sokkal biztatóbban kezdődik, mintsem huszonöt órával előbb reméni lehetett volna. Széll Kálmán, a fardadhatatlan magyar miniszterelnök az újvi fogadások röviden és tömören utalt a kiegyezés megkötésére. Feltevéseit lelkesedéssel fogadták, hallgatói szemmelláthatólag beenyugodván abba, hogy majd csak a képviselőház színe előtt fognak értesülni az új megegyezés részleteiről. Széll beszéde Ausztriában éppen olyan kedvező benyomást keltett, mint Magyarországon. Ausztriában különösen méltányolják, hogy a magyar miniszterelnök nyomatékosan kiemelte a magyar-osztrák politikai és gazdasági összetartás előnyeit, éppen akkor, amikor a magyar sajtónak nagyon tekintélyes orgánuma a szétválás mellett csinálnak propagandát. A *Times* cikke egyebek között még a következőket mondja:

Dr. *Koerber* és Széll mindketten egyaránt

bátran védelmezték saját országaik érdekeit. A mellett nemcsak elismerésemre méltó mérsékletet tanúsítottak, hanem bebizonyították azt is, hogy államférfiai magaslátról tudják megítélni a Habsburgok jogaira alatt élő nemzetek összetartásának és együttműködésének a legfőbb értéket. Egyidejűleg mindkét miniszterelnök vállalkozó szemléletű, kiméletlen ellenzékkel áll szemben. A magyar törvényhozásban is, ahol Széll Kálmán hatalmas és megbízható többség támogatja, akcióba lépett és nyugtalanodik az a szélső nemzeti párt (Nationalist party), amely Kossuth nevét füzte jelszólóvá a zászlójára. Széll Kálmán azonban erős kézzel és tehetséggel tartja kezében a politikai vezetést. Az osztrák Reichsrathban mássokkal aggasztóbb és kétségesebb a helyzet. Bizonyára Ausztriában is, Magyarországon is sokan fogják akadni, akik a maguk javára tőket akarnak majd kovácsolni abból az állításból, hogy az egyik vagy a másik állam több előnyt biztosított magának a kiegyezésben, mint a mennyi jogosan megilletné. Jóllehet a megegyezés részletei ismeretlenek, mégis állíthatjuk, hogy a többfelé szellettelt engedmények eltörpülnek azoknak a szempontoknak hordereje mellett, amelyekre Széll Kálmán újvi beszédében utalt.

Az osztrák indiskréciói ellen. A *Neue Freie Presse* a megkötött kiegyezés részleteiről hosszabb közleményt hozott, mely a magyar sajtóban érthető megütözést keltett. Ez a megütözés kifejezésre is jutott minden magyar újságban s a *Pester Lloyd*ban is. Erre aztán az osztrák kormány legtelhivatalosabb organuma, a *Fremdenblatt* szokatlanul kemény hangon fordult a magyar sajtó ellen s a *Pester Lloyd* címére olyanfajta üzenetet küldött, hogy az indiskrécióért az osztrák kormányt tenni felelőssé, legalább is ildomtalan. Ezek az előzmények. Ma pedig a *Pester Lloyd* visszavág s válaszában azt az érdekes hírt üjszolja, hogy a magyar kormány az indiskréció közlések miatt illetékes helyen kifogást emelt.

A közoktatásügyi budget.

Budapest, január 5.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtti 11 órakor *Falk Miksa* elnöklele alatt ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette a *vallás- és közoktatásügyi tárcá* költségvetését.

Az ülés elején a bizottság a tengerhajózási javaslat eladójává *Cseőghéő Gyulát*, a marhasó-javaslat eladójává pedig *Neményi Ambrust* választotta meg.

A kultusz-tárcá vitája nagyon élénk és előkelő színvonalu volt. Különösen érdekes volt az eszmecsere az egyetemi oktatás bajainak orvoslásáról, a közoktatás nemzeti hatásáról, a katolikus autonómia-ról, a tanításban és nevelésben a gyakorlati irány előtérbe helyezéséről, a nemzetiségi iskolák működéséről stb. *Wlassics Gyula* miniszternek erre vonatkozó nyilatkozatait osztatlan figyelemmel és helyesléssel fogadták.

A budget általános tárgyalásának folytatását a holnap ünnep miatt 9-ére halasztották.

A bizottság üléséről a következő tudósítást adjuk: **Kammerer Ernő** előadó elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Szederkényi Nándor a kulturális célokat a legmelegebben támogatja, kénvtelen azonban kijelenteni, hogy a kultúra hozott áldozatok nem feleltek meg azoknak a reményeknek, amelyek nemzeti szempontból azokhoz fűltek. Szóvá teszi a katolikus autonómiát, amelyről tudni szeretné, hogy mi lesz belőle.

Kossath Ferenc konstataja, hogy kulturális téren megvan a teljes akciószabadságunk, és köteleseket vélt teljesíteni, amidőn elismeri, hogy ezen a téren történt legutóbb a legszebb haladás. Szükséges a nevelésnek reális irányban való fejlesztése. Mi Magyarországon rendkívül sok művelt proletárt nevelünk. Ez visszahat még a nemzetiségi viszonyokra is. Az egész világon nagy hullámokat vet a modern iskola megteremtésére irányuló mozgalom és mi nekünk is feladatunk az egységes képzést adó iskola megvalósítása. Nagyon örül, hogy a miniszter a magyar vidékekre nagy gondot fordít és e mellett kéri, hogy a leánynevelésre is kiváló gondot fordítson, mert tudvaló, hogy a család nyelve az anyának nyelve. Az egyetemen a vizsgákat lehetőleg szigoritáná, mert a proletáriátus terjedését a könnyű vizsgarendszer teszi leginkább lehetővé. Az autonómiát minden felekezetnek óhajtvan, óhajtja a katolikusoknak is. A költségvetést elfogadja.

Hegedűs Loránt kimutatja, hogy a főváros templomainak nagy részében idegennyelvű a prédikáció, ami világos akadály a főváros magyarosodásának. Ezután áttér a budapesti egyetem ügyeire és hivatalos adatok alapján ismerteti az orvoslást váró hiányokat, ez okból sürgeti az egyetemi tanárok fizetésének rendezése után a magántanárok tarthatatlan helyzetének javítását, az egyetem emelését, központi igazgatásának 1787 óta nem változott rendezését, a szünidők csökkentését, a 13 üres tanszék betöltését és kéri, hogy a jogi karon melyik négy tanszékét kívánja a miniszter rendszeresíteni?

Miklós Odőn a közoktatás magyarosítását hivatászt szintén nagyra tartja és éppen ezért a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozza. Igazat ad annak az állításnak, hogy egyes egyházakban a liturgikus nyelv is okna a magyar nyelv lassu terjedésének. Maga is sajátjával konstataja a szellemi proletáriátus megdöbentető szaporodását. Egybe szól hozzá, amit alaposan ismer a műgyetemi oktatáshoz. Olyan nagy számmal nevelünk diplomás embereket, hogy lehetetlen őket elhelyeznünk. De más téren is ezt tapasztalunk. A tankönyvek reviziójára is felhívja a miniszter figyelmét, amin szintén segíteni kell. A költségvetést megszavazza.

Barabás Béla elsősorban kijelenti, hogy nem tekint semmit sem soknak, amit ez a tárcá igényel és hogy megszavazza a költségvetést. Nem látja azonban eddig azokat az eredményeket, amelyek a hozott áldozatokkal arányban állának és ma aig vagyunk valamivel előbbre, mint ennekelőte. A német nyelv dédelgetését határozottan kifogásolja, mert a német nyelv terjedése feltétele az Ausztriába való beolvadásnak. Sok felületességet talál az oktatási rendszerben, annyira, hogy hazánk földrajzát és történelmét intelligens emberek nem ismerik. Sürgeti a nagyváradi püspökség betöltését és azt mondja, hogy különböző törvénytelenségekről hallott a püspöki vagyon kezelésére vonatkozólag. A költségvetést elfogadja.

Wlassics Gyula miniszter szükségét látja a választásadásnak, miután a tárgyalás folytatása még tovább

cukrot. Ha megerjed, mámorító ital lesz belőle. Megláthatod a karámban.

En kíváncsi voltam ennek a cukorfőzésnek a módját megismerni. Eddig ugy tudtam, hogy a cukorfőzéshez kell egy háromemeletes épület (vagy több), tömörked nagy gép, egy részvényes-társaság, rengeteg alapfékével, igazgató-tanács és kormányi szubvenció. S hogy én ezt most mind megláthatom a karámban!

No hát menjünk oda! Ez volt a közös jelszó az asztalbontásra. Csak egy ellenmondás hangzott: a Caráé.

— Nem! Én nem engedem, hogy a bátyám lemenjen most a sebesült karjával; nekem új írfűvet kell kötnöm a sebére; olajjal kenegetem.

A Kadét engedett a szónak s hagyta magát. Cara által visszatartóztatni, gyöngéd erőszakkal, azonban előkelő megédeséggel vető oda: „de előbb az idegen férfiak hadd távozzanak el.”

(Mi volt ez? Félteékenység?)

— Én is? — kérdező Ruffo.

— Te is.

Ruffo elvörösödött e szóra. Hisz ez az ő Azmája, akit nem szabad a műtét alatt meglátnia!

Erre egy még eddig hangját nem hallató alak kapott bele a társalgásba, akiről azt hitte mindenki, hogy ő a senki. Dehogy senki! Hisz ő a Meszticza, a Ruffo huga. Ő az Owáén. Neki is jussa van az új paradicsomhoz. Most, hogy a bátyját keserűség érte, neki is megnyílt a szája. A Kadét ellen fordult, kit a Cara kezénél fogott.

Mikor a leány így felhuzta az ajkait, összeszorította a fogait, megrázta a fejét, — akkor szép volt; mint egy vadállat. A hangja csegett: — Micsoda? Te az én bátyámat kikérgeted? Hát ki vagy te? Mi vagy te? Egy naplopó,

aki egyebet se tesz, mint kőborolsz, lesed a prédát. Az én bátyám pedig egész nap dolgozik, fard: a tőzeget vágja, a cukrot főzi, a sőt szikasztja; ha ő nincsen, — ti nem tudtok főzni; ő vigyáz a nyájra, a kondára, fej, sajtót olt, barmot öl, hust füstöl, ti csak a készhez ültek!

Hej, de lángra kapott ettől a patvartól a másik leány is! Az a Madonna-arc hogy kigyult egyszerre; nem várta be, amíg a Mesztiza bevégi, közbekiabált:

— Ne merd szólni te az én bátyámat! Ő a mi hősünk, a mi védelmezőnk; nem ő lövöldözi-e le a balburázást, aki a bárányokat elragadozza, nem ő veri-e agyon a metamatát, aki a zsidáitokat felfalja a tóban? Hát a mérges kigyókat ki pusztítja el?

Egyszerre lármázott mindakettő.

(Folytatása következik.)

Folt a padlón.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Abonyi Árpád*.

Kedves öcsém! Azt hiszem, nem szükséges külön is érteséde adnom, hogy ígértem mennyire megörvendeztetted. Te nyilván elképzelni sem tudod már ott lenn a muzulmán világ gyönyörű fővárosában, hogy mit jelent az, ha az ember egy kiesiny erdélyi faluba van száműzve, még pedig úgy, hogy egyelőre a szabadulásnak még reményéről is le kell mondania, ha csak egy elszánt pillanatban államesinyt nem hajt végre s erőszakkal nem tördeli szét rabsága bilincseit.

Okvetlen számot tartok az ígéretemre: jöjj minél előbb és látogass meg. Levelednek ez örvendetes passzusát tízszer is elolvastam, de figyelemmel olvastam a többi is, mind, valamennyit —

haj, hisz oly borzasztó sok időm van! — s örömmel látom, hogy külföldi utazásokat komolyan veszed, látni, tapasztalni, tanulni akarsz, hogy később — hazatérve — kész ember gyanánt, széles perspektívával vedd ki részedet családunk hagyományai szerint a közéletből.

A török birodalmat mindazonáltal — azt gondolom — kissé elhamarkodva ítéled meg. Nem akarlak se oktatni, sem meggyőzni — de régebben én is utaztam ott, s az volt és ma is az az impresszió, hogy nem annyira a pénzhiány a „beteg ember” szerencsétlensége, mint inkább a lomha közöny, mely a mult század eleje óta legalább két századdal nőtt. A muzlim erkölcs és vallás, a nagy szultánok harcias kora után következő XVIII. században, esodát művelt: megállította a fejlődés útján az egész fajt, s míg lelkét és agyát elborította a mindenbe való bele-törődés szürke patinájával, testét elpuhította, izmait meglágyította, s beleszédítette a legbámulatosabb sommitévesbe. A vallás, mely a harcias századokban egész a hősiességig emelte e jobb sorsra méltó népet, a békésebb időkben — ismétlem — a közöny veszélyes útjára terelte, s ez egyenlő a későbbi teljes megsemmisüléssel. A próféta tanításai ugyanazt a szerepet játszóak, mint a növényzet életében a harmat: nyáron élet és fölrissit, őszszel elhervaszt és megöl minden virágot. Muhammed vallása ma már nem életet harnat többé, hanem dör, mely e létezésnek őszében vándorló népet néhány rövid század alatt teljesen ki fogja irtani az európai térképről, s visszazorítja az ázsiai puszták sivatagára, hol végre is a roppant erővel terjeszkedő szláv kolosszus fogja megadni elfonyvott testének az utolsó dőfést.

Amilyen lusta fickó különben a te Mustak szolgád, olyan nagy arányában az egész oszman birodalom. A jellemző tünetek lépten-nyomon annyira szembetűnők, hogy valósággal sértettek ott utaztamban a szememet, mert elképzelhetetlennek tartottam, míg meg nem ismertem tapasztalásból, hogy a közönyös lustaság e hallatlan tökélye nem átmeneti, hanem rendes állapot, mely

tart. Köszönettel fogadja a jóakaratu bírálatot, amelyben társait ezúttal is részesítették, elismerve a haladást. Hibákat is soroltak fel, amit természetesen tart, de még e hibák felsorolásában is tapasztalta a jóakaratot.

Szederkényinek azt feleli, hogy a célokkal, amelyeket a kulturának szolgálnia kell, niuseen arányban a költségek és ennek tulajdonítandó, ha a várakozásoknak az eredmények nem mindenben felelnek meg. Nem való, hogy az iskola csődöt mondott volna a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban. Ott ahol állami iskolák vannak, az iskola hiátását csak a vak nem látja. De egymagában az iskolával a nemzetiségi kérdést megoldani nem lehet. A gimnáziumok számát maga is elégségesnek tartja. De bizonyos, hogy a középiskolák elhelyezése nem mindenben felel meg a helyes beosztásnak. Ha állít fel középiskolát, leginkább reálisoknál állít fel. Nálunk az egységes jogositás az egyik iskola/ajból a másikba a könnyű átmenet olytán csaknem el van érve.

A katolikus autonómia néve a maga munkálataival elkészült teljesen, a dologból titkot nem csinál és az a célja, hogy a fennálló sarkalatos törvények változtatása nélkül kell létesíteni a katolikus autonómiát. Az egyház és állam viszonya organikus törvényben szabályozandó annak idején, de ezúttal önállóan, sarkalatos törvények megváltoztatásával eljárni nem lehet. Magával a katolikus autonómia illetékes tényszerűen a hitesei folyóiratjában regén, világosan és határozottan közölte a maga álláspontját és ebben a tekintetben sem vádolhatja senki titkolódással. Munkálatát már közölte miniszterársaival is.

Kossuth a kenyérkereseti oktatás hangsúlyozta. A miniszter rámutat az újabb szervezésekre, amelyek mind azt bizonyítják, hogy a praktikus irányt a lehető legmelegebben protészálja. Rámutat a gazdasági ismétlő-iskola intézményének létesítésére, a keleti kereskedelmi akadémia szervezésére, a kereskedelmi akadémiák szervezésére, az iparisiskolák rajzoktatási reformjára stb. Legújabbban a tanítóképzők tantervét éppen a gyakorlatiasságra való tekintettel alapította meg, aminek hasznos kihatása okvetlenül jelentékeny lesz. De másképpen is figyelemmel van e szempont iránt és a kinalkozó alkalmat mindig felhasználja erre a fontos célra. A középiskolákra néve nem tartja helyesnek, hogy valamennyit egy uniformisba huzzuk; a fő az egyenlő jogositás és ez már mai állapotunkban is megiehetősen keresztül van vivo. Az állampolgári jogok tanítása és az egészségügyi szempont, különösen az első segély a népisiskolákban kormányzata alatt teljesen az előtérbe kerültek. Kijelenti, hogy a magyar elem oktatására igen nagy súlyt fektet, de azért a nemzetiségi vidékeket sem hanyagolja el. Leányiskolát szivesen állított volna ő többet, de a fizetésre 18—19 milliója ebben a tekintetben korlátokat von, amelyekkel respektálnia kellett. Szólván a nemzetiségi iskolákban tett látogatásai alkalmával szerzett tapasztalatairól, azt mondja, hogy a magyar nyelvre, történelemre néve csak az iskolák még nem feleltek meg teljesen a hozzájuk fűzhető igényeknek, bárha jókaratuu törekvést tapasztal. Persze baj, hogy az iskolákból kijöve, az ifjúság nem hall egyes városokban magyarul. Tanítóképzőkben éppen ezért a magyar társalgási nyelvre fekteti a súlyt és általában minden nem magyar nyelvű tanítóképző-intézetbe szigorú leiratoikat intézei. A magyar nyelv kötelező tanítására vonatkozó intézkedéseire a nemzetiségi lapok egész sora támadta szót, annyira, hogy még sajlóperit is

kellett indítania, bárha a retorzióknak ehhez a módjához csak kivételesen nyul, mert a törvénynek érvényt szerezni köteles.

A tulzsfuftság és túlterheltségre néve megjegyzi, hogy ezen a téren is nagy a javulás, amire néve példákat és intézkedéseket idéz. Az egyházak segítségének a magyar szempontokat figyelemmel kíséri és most is van két eset, hogy hazafiatlan tények miatt a kongruja van megtámadva két lelkésznek.

Hegedüs Loránt megjegyzéseit egytől-egyig figyelemre méltatja és a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. A bajok egy részét orvosolni fogja a szakotatás reformja, amelyet közelebből a törvényhozás elé szándékozik terjeszteni. Maga is hibásnak tartja a tanulás folytonosságának háttérbe szritását a vizsgák mellett. Csak arra kéri a bizottságot, hogy majd ha e javaslat a Ház elé kerül, akik sürgetik a bajok orvosolását, támogassák is a reformot. Rendkívüli tanszékek kreatálás nem tartja helyesnek. A szóba hozott négy tanszéknek közelebből kellóitni.

A magyar liturgiának a kérdése az állam hatalmi körén tulesik, de a kormány a magáét e tekintetben megtette és a kormány újabbban a legjobb akarattal találkoztott. A német nyelv tultengésének a vádjá nem áll. Szólv fontosnak tartja a német nyelv megtanulását. Ettől nemesiségtünkét nem féljük és utal külföldi példákra, például, hogy a iranciak a német nyelv megtanulására mekkora súlyt fektetnek. Új tanterveiben mindig és mindenütt a nemzeti tárgyakra helyezi a súlypontot és ebben a tekintetben a haladás kétségtelen. Az iskolázási utasítás kibocsátásánál a legjobb nemzeti szempontok lebegtek szeme előtt. Ami hiba a dologban, különösen a törvényhatósági joggal felruházott városokban előfordulhat, azt a legnagyobb készséggel javítani fogja. Az iskola belételeire vonatkozó intézkedéseket azonban fenntartja.

A nagyváradi püspöki székre néve az eljárás rövid időn belül véget ér; addig nem tölthető be az állás, de azután intézkedni fog a betöltésre néve.

Kéri a budget megszavazását.

A bizottság élénk helyesléssel fogadta a miniszter nyilatkozatát és a vita folytatását a 9-ikén délután fél 6 óraker tartandó ülésre halasztotta.

(Wlassics rendelete.)

Mint egy félhivatalos közlemény jelenti, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a kir. tanfelügyelő iskolalátogatási jegyzőkönyveinek aláírása tárgyában az állami ifelügyeletnek minden jellegű népisiskolában való érvényrejtés szempontjából nagyfontosságú elvi jelentőségű rendeletet adott ki.

Tudvalevő, hogy Wlassics miniszter a népisiskolai tanfelügyelet körében következetesen arra törekszik, hogy a tanfelügyelő működésük súlypontját az iskolalátogatásokra helyezze. Minthogy pedig a szerzett tapasztalatok nyomán arra a meggyőződésre jutott a miniszter, hogy a lelkiismeretes és szakértő iskolalátogatásokat csak úgy biztosítható, ha a kir. tanfelügyelő az iskolalátogatásokat lehetőleg a helyi hatóságok jelenlétében teljesítik, ez okból meghagyta, hogy a kir. tanfelügyelő iskolalátogatásairól nyomban a helyszínen a miniszter által kiadott minta szerint jegyzőkönyvet vegyenek elő. Az erdélyi ág. hitv. ev. egyház országos konzisz-

tórium e rendelkezésben sérelmet látott. A sérelmet arra alapította, hogy a kir. tanfelügyelő az azzal, hogy a hitközségi iskolázási elnökök az iskolalátogatási jegyzőkönyveket aláírják, a felekezeti iskolákkal szemben közvetlenül rendelkezési jogkörrel vannak felruházva.

A konzisztórium panaza egyben most döntött a miniszter 1. évi 74.040. számú elvi jelentőségű határozatával. Ebben ugyanis kijelenti a miniszter hogy a konzisztórium feloldása merőben téves, mert a kir. tanfelügyelő által az iskolalátogatásokról a helyszínen felveteni rendelt jegyzőkönyv egyáltalán nem sérti a hitfelekezeteknek törvényvel biztosított iskolai önkormányzatát, éppen ezért felhívja a miniszter a konzisztóriumot, utasítsa a hatósága alatt álló iskolázások elnökeit, hogy a kir. tanfelügyelő iskolalátogatásainál jelen legyenek az iskolalátogatási jegyzőkönyveket írják alá, esetleg észrevételeiket jegyzék be.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy téves a tegnapi lapokban közölt ama hír, hogy míg egyrészt a miniszter a tanfelügyelő iskolalátogatásait szorgalmazza, addig másrészt a tanfelügyelő összes dologi kiadásait a legszűkebb garasos gazdálkodás elvei szerint szabja ki. Az tény, hogy a miniszter múlt évi 12.956. számú körrendeletében a szakszerű és alapos iskolalátogatást magának a népisiskolának jól felottott érdekében erősen sürgette és egészen új alapon szabályozta. Ennek köszönhető, hogy a tanfelügyelő iskolalátogatásai a multhoz képest rohamosan emelkedtek; az 1900—1901. tanévben ugyanis a tanfelügyelő 3853 iskolát és 16.490 tanosztályt látogattak meg és 6125 napot fordítottak e célra; a mult tanévben pedig 9028 iskolát, 17.637 osztályt látogattak meg s 6662 napot töltöttek az iskolákban. De egyuttal gondoskodott is a miniszter arról, hogy a tanfelügyelőnek az iskolalátogatásokból eredő összes kiadásai fedezetesek. E célra mindazon tanfelügyelők, akiknek iskolalátogatásokból ktolýolag a részükre kiszabott uti átalányukon felül több költésért merült fel megokolt feltérjesztésükre összesen 6000 koronát utalt ki; az államkasszájvetésben pedig a mult évi 89.000 korona előirányzattal szemben a folyó évben 93.000 koronát vett föl a miniszter.

(Az állami iskolák.)

Az állami elemi iskolák izmosodását és fejlődését élénken igazolja a multévi s a folyóévi benépesítési adatok egybevetése. A mult 1901—02. iskolai évben beiratkozott az állami elemi népisiskolákba, összesen 252.281, a folyó iskolai évben pedig 280.025 tanuló. E szerint az állami iskolákba járók száma 27.764-gyel emelkedett. A mult évben 187.588, a folyó iskolai évben már 150.554 magyar anyanyelvű tanuló látogatta az állami elemi iskolát. Növekedett tehát a tiszta magyarajku tanuló száma: 13.016-tal. A nemzetiségek a 1. évben is a mult évihez képest jóval nagyobb számban keresték fel az állami elemi iskolát. A mult iskolai évben 39.894 német, 24.121 román, 35.508 lot, 2383 szerb, 3800 horvát, 6703 ruthén és 1174 egyéb anyanyelvű tanuló járt az állami iskolába. A folyó évben már 46.895 német, 27.157 román, 36.622 lot, 3286 szerb, 4252 horvát, 6553 ruthén és 4826 egyéb anyanyelvű tanuló nyert oktatást az állami elemi iskolában. Örvendtes jelenség, hogy az ismétlő iskolába járó tanulók mindinkább különös szeretettel keresik fel a gazdasági ismétlő iskolát. Így a folyó iskolai évben összesen 50.632,

szokáson, időn, kényyszeren, sőt magabiztosan a mindennapi életben és annak legprimitívebb szükségletein is felülemelkedve, mondhatni, szilárd faji erkölcsössé izmosodott.

No de mindezt magad is tapasztalni fogod, — egyébről akarok neked írni. Ráérek, hisz — mondom — borzasztó sok időm van! Oh, kedves öcsém, most, midőn lassanként rendbe igyekszem szedni ezt az én haszontalan, fájós fejemet, ne hogy mondataimnak zavaros szerkezetéből te is azt következzesz, amit ellenségeim, s különösen ez a körülöttem ólálkodó merev, halszemű doktor, — mennyire gyűlölöm ezt az ugynevezett „tudós” professzort és mennyire lehangol, hogy egyelőre nem indithatom a szegény Ritter után — megvillan szemem előtt sok bájos emlék a multból, midőn tíz évvel ifjabbak voltunk, s mikor még én is oly boldog és szerencsés fiatalember voltam, mint most te. Ki sem mondatom, mennyire jól esik, hogy szerencsétlen bátyádnak sorsa szivednek nem közömbös; testvéri szereteted e gyöngéd jeléért végtelenül hálás vagyok. Meglehet, hogy ha valamely nagy városban laknék, hol vagyonomnak megfelelő életet folytatva, ritkábban jutna eszembe életem hitvány komédiája, — talán kevésbé hatná meg lelketem a soraiból felem áradó régi önzetlen barátság, — itt azonban, családi kastélyunk rémitő csendességében, mely úgy ranehezedik némelykor az agyramra, hogy majdnem fölfordítok a fájdalomtól: a tavaszi napsugár mindent megvilágító szépségével ragadja meg szívemet szeretetem a testvér iránt . . . mig egyszer csak azon veszem észre magamat, hogy megnehezedik a szemem pillája s elhomályosodik körülöttem az egész világ . . .

Nagy gyöngöses az elérzékenyülés, különösen az én helyzetemben.

De megenyhülök, jólesik, — nem mentegtem magam. Törékeny természeti tünemények vagyunk amugy is mindannyian — különösen én. Meg aztán jogot is váltottam rá, hogy néha úgy viselhessem magam, mint egy szentimentális asszony, — bocsanat tehát, ha élek ezzel a gunyolni való joggal és eldicséskszem neked a pillámra fakadó vízzel. Maradt még bennem egy szemernyi jószág, hiába dühösit halszemeivel ez az átkozott doktor, kinek fogalma sincsen róla, hogy csak szánalomból nem vágtam még eddig kidüldelt, evikeres szemei közé az igazságot. Erzem azonban, hogy türelmem vége felé jár, s legközelebből már így fogok hozzá szólni:

— Sajnálom, doktor ur, hogy ellenségeim és különösen atyám — úgy van! ez a tisztességes aggyastánnak látszó ördögi csontváz most az én legveszedelmesebb ellenségem — haszontalanul fizetik önt. Jegyezze meg magának, hogy én örültek tartom az urat és gondoskodni fogok róla, hogy vagy elfut innen, vagy a szegény Ritter sorsára juttatom!

Erre ő rendes arátlanúságával, s hangja egész nyugodt kétszínűségével megint csak ezt fogja mondani:

— Türelem, báró ur, mi javát akarjuk.
— Nincs szükségem az ön szolgálataira!
— Helyes! Örülni fogunk, ha jelenlétem minél hamarabb fölöslegessé válik.

Hogy erre a válasza mi fog következni, azt majd meghallod! Okvetlen tennem kell valamit, különben az én ép eszem is súlyos krízis elé kerül, s ellenségeimnek igazuk lesz; joggal sutoghatnak rólam otromba régalmakoz, mig most én sujthatom őket megvetéssel! Ez emberek nem tudják, hogy amit velem el merészelnék követni, az alávaló jogtalanság, melynek helyes elnevezé-

sére gyöngének bizonyul az én fantáziám. Nem is mentheti őket sommi más, csak az a szinte mesezerű bárgyúság, melynek lépten-nyomon kifejezett adnak, szavak üres burkába foglalt frázisokkal tarkogatván szalmás velőjüket. Ez — téged kivéve, mert te drága öcsém, sohasem bántottál — főleg családunk tagjaira áll, s itt is különösen atyánkra, aki ezt az orvost nyakamra küldte, de akinek sok mindent meg kell bocsanatnom azért, mert véletlenül — fájdalom — ő az atyám és nem egy gorilla-majom, amit sokkal jobban szerettem volna!

A doktor iránt természetesen semmiféle szempontból nem lehetek elmésszel. Az ő dolga más. Ez az ember nagyon jól tudja, hogy őt is halálos ellenségeim közé sorozom, mégis itt merészel lakni a kastélyban, ahol igenis van egy tébolydába való boldoglatán, — de az ő maga. Bámulnom kell rövidlátását és vakmerőségét! Vannak percek, midőn a tisztelt egy nemével eltelve, akaratlanul is így gondolkozom: nini, mégis csak kemény fickó ez a bécsi germán, hogy ime, itt lakik nálam, meg mer jelenni hálószerzőmben, le mer ülni a zongorához, hogy eljátszsa nekem valamelyik Chopin-barcarolet s udvarias, komoly, figyelmes modorban még beszélget is. Rengeteg sokat tud . . . néha azon veszem észre magamat, hogy szivesen halgatok . . . de aztán bámulok rajta! Hisz ez valóságos hős! S a hősies szemtelenség végre is meglepi, meghökenteti és rövid időre letegyverzi az embert. A harag ilyenkor csak akkor korbácsolja végig ismét a tagjaimat, midőn kidüldöd, merev szemekkel rám néz és így szól:

— Ma hogy érzi magát, báró ur?
— Jól, — felelem szárazon, odavetve.
— Remélem, hogy ma már nem látja azt a foltot?

MOLL SEIDLITZ POR
felülmúlhatatlan háziszer mindama gyomorhajónál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SO
Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 filléért kapható. MOLL készítmény kérendő.

tebát a mult évhez képest mintegy 8000 tanulóval több nyert ezen iskolákban a gyakorlati életre kibátó gazdasági képzésért. E számok a magyar állami elemi isko a nagyarányú térfigyelését hirdetik.

KÜLFÖLD

A cseh-német békfeltételei akció. A kormány részéről ma előterjesztett elaborátum a nyelvkérdésnek Cseh- és Morvaországban való rendezése tárgyában csak néhány, nem lényeges pontban tér el attól a tervezettől, amelyet Koerber miniszterelnök októberben a pártoknak ajánlott. Az egyezkedésre hivatott bizottság már legközelebb meg fogja vitatni a kormány elaborátumát. Politikai körökben általános az a vélemény, hogy a *békeltételei akció aigha fog sikerre vezetni.*

Bécs, január 5.

Délután az egyezkedési értekezlet csehországi tagjai gyűltek össze. Dr. Koerber miniszterelnök utalt a kormány szakadatul fázadozására, hogy előkészítse a talajt a nemzeti ellentétek kiegyenlítésére és fokozatosan létezője a Csehország két népiája közt fennálló válaszfalat. Hangsúlyozta az akadályok elhárításának legsürgősebb szükségét, hogy a parlamenti működés rendes medrébe térhessen. A kormány igyekezett a tartományi hatóságok nyelvkérdésének megoldására, a nemzeti érzelmek, sőt a nemzeti érzékenységek is aggódó kimélésével, gyakorlatilag használható alapot létrehozni, mely a tárgyalásnak alapul szolgálhasson. A kormány fontos okokból szükségesnek tartja a nyelvkérdésnek a csehországi közigazgatás reformjával való együttes szabályozását és azt hiszi, hogy a kerületi hivatalok újra behozatalával a politikai kormányzatba meglátja azt az eszközt, mely az országnak a tartományi rendtartás által biztosított egységének fenntartásával arra fog szolgálni, hogy a cseh helytartóságnak az ígymenet javítása szempontjából szükséges teherkényítést keresztülvihessen. A különböző hatóságok elhatárolásának nehéz kérdését illetőleg a kormány javaslatot fog előterjeszteni, melyet megvitatás tárgyává kíván tenni, mely azonban nem módosíthatatlan, amint hogy általában a kormány javaslatai nem tekintendők utolsó szónak. A miniszterelnök ezután vázolja a kormány javaslatait, amelyek a területi elven, továbbá az ugynevezett egyenlővű egyenjogúsításon alapulnak és kéri a megbízottakat, hogy ezeket a javaslatokat elgoulatlanul vizsgálják meg, mindig szem előtt tartva mindazokat a nagy és fontos érdekeket, amelyek kockán állnak. Ami a kormányt illeti, ez szakadatlanul törekdni fog, hogy a megegyezés fonaltartós szövetté szője. Tamogassanak önök ebben bennünket, ugymond, és a siker nem maradhat el.

Funke és Pacak kijelentették, hogy a pártok az

elaborátumot behatóan meg fogják vizsgálni. Funke azt indítványozta, hogy a legközelebbi ülés előtt tartásuk. Pacak ellenzte a határnap megállapítását és azt kívánja, hogy a legközelebbi ülés egybehívását bizák a kormányra, mely a pártokkal egyelőrt fog intézkedni. A miniszterelnök végül kijelentette, hogy az értekezleten tárgyalás alá kerülő kérdések mielőbbi megbeszélését már azért is szükségesnek tartja, mert más fontos ügyek is igen sürgetnek és a Reichsrath egybehívása rövid időn belül küszöbön áll. Ezután a kormány elaborátumát szétosztották a megbízottak közt és az ülést berekesztették.

Bécs, január 5.

A csehországi ifjucsehek képviselőik végrehajtó-bizottságát vasárnapra, a morvaországi cseh néppárt végrehajtó-bizottságát szombatra hívták egybe a ki-egyezesi akció megbeszélésére.

Bécs, január 5.

Egy kommuniké szerint az egyezkedési értekezlet csehországi német tagjai közvvellenül az értekezlet ülése után egybegyűltek és behatóan megbeszéltek a miniszterelnök nyilatkozatát és a kormány előterjesztését. A kormányjavaslat előzetes tárgyalására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai Baernreither, Pergeit, Prade, Urban és Nitsche.

A szerb kormányválság. Antoni külügyminiszter beadta lemondását. A király Nisbe hivatta Lozanics Simont, a Krisztós-kabinet volt külügyminiszterét. Alkalmassint Lozanics lesz Antonics utóda.

Belgrád, január 5.

A Sloga, a kormány közlönye jelenti, hogy Lozanics Simon volt minisztert kinevezték külügyminiszterre. Hivatalos helyen azt mondják, hogy Antonics külügyminiszter felmentése egészségi okokból történt.

Egy modern kínai. Csangcsing, a kínai birodalom egyik ióméltósága, volt az összes kínai államférfiak közt a legmodernebb ember, aki könyvet is írt Kínának európai értelemben való reformálásáról. Melyeszes intelligencia lehet ebben az emberben, ha le tud küzdeni tizezer éves hagyományokat és előítéleteket, ha rokonszenvezi tud azokkal a fehér ördögökkel, kik izzó gyűlölet tárgyai Kínában s ha bámulattal tekint föl az európai civilizációra, melyet a kínai ember, még a legműveltebb is, büszkén megvet. De nem egyformán szereti az európaiakat, mert az oroszokat például, akik beülették Manduországra, akik fenyegető veszedelemmel nehezdednek rá északi Kínára, akik az óriási monyei birodalmat is hatalmi szférájukba akarják vonni, egyenesen gyűlöli. Jungluval, akit az oroszok megvetek, folyton viszálykodott azért, mert ennek oroszbarát politikáját nagyon károsnak tartotta a birodalomban csak képződés, emberi csinálmány, kapta és végtelenül sovány fogalom. Kérülönve a konvenció nyúlós mártásává, melybe beleragadunk, mint a legyek a mézbe és csak ritkán tudunk belőle kimászni a helyes pilanában. Nekem, sajnos, szintén nem sikerült. Fuldokoltam a képződésben, megrázta lényemet a vak állati düh, — s ime, most itt állok árván, elhagyatva, megfeketedve, félig kidőlve, mint minden gyenge növény, amely mellől kirohadt a káró.

Ugy érzem, hogy ez a lealázó hasonlat talán rám legképzőbb... de báress pisztolyom golyói ne találta volna! Ha elszedülve lezuhantam volna a földre, ha megbénnult volna a kezem, vagy elvette volna látásomat a szememre bomló tüzes verhullám: most nem kellene iszonyodnom attól a széles vérfolttól a boudoirban. Oh, édes jó öcsém! Majd meglátod, ha itt leszel, hogy ez a foitot hiába mossák — ott van most is, ahol akkor. s mintha még mindennap nőne. Szörnyű sok vérük oltolyt. Vér az ottománon, vér az areukon, a kezeiken, vér a szőnyegen, a padlón... Vér, vér, mindenütt vér! Az ember megvakult és megről tőle. De azért Lady Macbeth mégis semmirekell, gyáva asszony! En mondom — a férfi. En a semmirekellő: gyáva asszony.

Mert ugyan mit nyertem az egész baromi dologgal, — uristen, mit? Lásd, ez az egy szörnyű kérdés is bőven elegendő, hogy még az enyémmel jóval fegyelmezettebb elme is végképp elvesztesse az öntudatát.

... Itt alszom a jobboldali hálószobában; ugyanabban, amelyben egykor te aludtál. Mindennap befutotték a kályhába s a kerevetre dőlve Blanka néhány levelet olvasom végig. Közük van a szerencsétlen Ritter utolsó hozzá intézett levele és arókéje is. Jól meg szoktam nézni a fiatal ember arcát. Szöb, nemesebb, férfiasabb, hogy inkább szerette az asszonyt? Az ajka beszédesebb tán, a szeme melegebb-e, mint az enyém? Vagy hangja simult inkább a női szívhöz? Modora volt-e vonzóbb, vagy talán... fuji de esztelenül brutális tud lenni az ember —

dalomra. Az oroszok nem bírvén Csangcsingot megvesztegetni, (ritka jellemesség a kínai mandarinok közt) minden befolyásukat latba velették, hogy Csangcsingot ellávolíthassák befolyásos állásáról s ez most sikerült is nekik.

A kínai kormányval különben ismét meggyűlik a baja a hatalmaknak. A békejegyzőkönyvet aláírt összes hatalmak (az Egyesült-Államokat kivéve) azt követelik, hogy Kína aranyban fizesse a kártérítést, de Kína ezüstben akarja. Attól kell tartani, hogy ha Kína ragaszkodik magartartásához, néhány hatalmasság földterületet vagy koncessziókat fog kérni kárpótlásul.

Mint hogy a hatalmasságok vonakodnak a kínai kártérítés esedékes részletét ezüstben elfogadni, a helyzetet Washingtonban kissé nyugtalanokdva itélik meg, noha a kormány nem hiszi, hogy a hatalmasságok végső eszközökhöz szándékoznak nyulni. Itt el-érkezteknek látják az időt arra, hogy az ügyet a hágal békebíró elé vigyék.

A francia szenátorválasztás. A francia szenátorválasztás a kormányra nagyon jól ütött ki s az eredmény igen üdvös lesz a köztársasági eszme megerősödésére. A belügyminiszterium kimutatása szerint a kormánypárt 15 mandátumot nyert és kettőt veszített, egy hogy összesen tizenhárom mandátumot hódított el az ellenzékétől. A mérleg tehát most így áll: A tegnapi szenátorválasztáson 64 kormánypárti és 32 ellenzéki jelöltet választottak meg. Az ellenzékék között van 24 mérsékelt republikánus, 7 konzervatív és egy nacionalista, a kormánypártiak között pedig 18 republikánus, 36 radikális és 10 szocialistarakadális.

Páris, január 5.

A kormánypárti lapok azt mondják, hogy a tegnapi választások az ország republikánus érzelmeinek újabb megerősödését jelentik és hogy a választások sokkal jobb eredményt hoztak, mint várták. A vereség, amelyet a klerikálisok és a nacionalisták a legutóbbi képviselőválasztáson szenvedtek, a tegnapi választások után még nagyobb lett. Több tulzó radikális lap melegegédéssel fogadja Hanotau volt miniszter bukását, aki szerintök megit vissza skart térni a közélet színterére. A nacionalista lapok melegegédéssel konstatálják, hogy az ellenzéki jelöltek azokban a kerületekben, amelyekben a kormány különösen kíméletlenül járt el a kongregációk ellen, ezáltal még nagyobb többséget kaptak, mint előlt. Andreux és Fricc ellenzéki szenátorok választása ellen kérvényt adnak be, mert falragaszokon azt a valótlán hírt terjesztették, hogy a kormánypárti jelöltek az ő javukra visszaléptek.

Akció Venezuela ellen. Semmi olyan nem történik, amit érdemes lenne közölni. A táviró-ügynökségek — fut de mieux — megsürgönyöznek minden

Gazember! Otthagynom szó nélkül a faképnél és nem felelek. Kérlek, ennek az embernek konok fikciója, s ezt velem is el szeretné hitetni, hogy már nincs ott az a bizonyos folt, pedig még mindig ott van. Tíz hónap óta mindennap fölmosatom valamelyik cseléddel — másnap reggelre azonban megit ott van a boudoir padlóján, a két ottomán előtt! Hogy lehet fikcióról beszélni józan ésszel! Amit látok, terintgettél! az csak nem fikció? Sőt amit nagyobb bizonyosság okáért ujjaimmel is meg szoktam tapintani... s gyakorta magam is addig dörszölöm nedves ronggyal, míg csak el nem tűnik, hogy másnap reggelre ugyanazon a bizonyos helyen ismét kiússon — ez fikció?

Meg vagyok róla győződve, hogy atyánk és többi ellenségem téged is befolyásolni iparkodnak, ha hazaérkezel, de ne adj hitelt, öcsém, a rágalomnak! Csunyaság tőlök, — ne honoráld hiszékenységgel a gonoszságot. Sohasem voltam egészségesebb, mint most, s ha teremtő hatalommal ruházna föl jószágos kegyelme az alkotónak, bizonyos lehetne benne, hogy föltámasztanám a szegény Rittert is, hitvesemet is és ezt mondanám nekik:

— Tréfáltam, gyermekeim, szeressétek egymást, menjetek békével dolgokra és bocássatok meg, hogy oktalanságom egy ördöng perében ugy viseltem magam, mint Don Rodrigo Torquemada, a „Zöldszemű bűsz“ s megtoroltam az őrös szappanbuborékok, melyet férji becsületnek nevez, okosabb frázis hiányában, az emberiség, — mintha egy férfi szeplőtlen becsületét be tudná piszkolni egy bűns asszony! Mily borzasztó ostobaságot csináltam!... Szégyen... szeretném magamat arulesapni,...

Az a szegény Ritter von Görnitz, legszebb katonai attaséja az egész diplomáciának — „Württemberg csillaga“ stb. Ajkán mosoly, szemében ifjúság, jókedv, talán jó szív — s Blanka, a hitvesem... Siroi szeretnék szegényemben, de most már hiába tennem. Azóta bioivastam Hegelt és Spencer Herbertet. Mit akarsz, — igazuk van!

Pedig hát minden mindegy! E siralmasan együgyű kérdésekre millió választ lehet keresni — taláni: egyetlenegyem sem, mely meg tudná hozni lelkiismeretemnek a megenyhülést.

Ugy látom egyébiránt most is, hogy semmi különös nem volt rajta. Szép fiu volt — de hány van ilyen? Amint elnézegetem az aróképet, úgy rémlik, mintha a kályhámom guggoló terraotta faun vigyorgásában az ő öntelt, behizelgő, hódító mosoija csalásnoza végig és huzna hólyagot arcomnak bőren. Mintha az ő unszólt utódgása szisszenne a perөгő fában. Hallom a feleségem halk hangját is s később haláláspadt, finom, kicsi arcát is megpillantom, éppen ugy, mint abban a pillanatban, midőn egy mérges kigyónál gonoszabb szobaleány utasítására berugtam rájuk a boudoir szőnyegajtáját s a nyomorult asszonynak még annyi időt sem hagytam, hogy elaszithassa lovagját és hazudhasson... A Rittert, szegényt, őszintén sajnálom. Ha jól meggondolom a dolgot, kár érte. Blankáért nem kár, mert — ugy érzem — becsületet, jó férje voltam. Nem engedelmekedtem még tanteja, az őreg kegyelmesasszony jóakaratu intésének sem, aki kétszer is lelkemre kötötte, hogy jól gondoljam meg a dolgot: Blankának könnyen változó, érzélgős természete van, sokat jár templomba, s meg szokott gyónni minden hermadik héten. Megérdemeittem volna, hogy oly rémitő számárfüleim nőjenek, mint egy-egy széalomlapát. Miért nem fogadtam szót e kedves őregasszonynak, akinek szabadszajú, nyers szókimondásában oly bőséges gazdagsága lappaugott a ritkán tévedő emberismeretnek!

— Ne hamarkodja el a dolgot, fiam uram — mondotta még egy nappal az eljegyzés előtt is — Blanka, az én szép, fehér ezüstöm, nem magának való; maga... tudja... nagyon derék fiu, de nem szép ember s egy cseppet sem érdekes. Magából nem lesz rezénybűs, fiam uram, — nincs rá kilátása, hogy Blankát elragadja és elbájolja. Nem halgatam az intésre, az hittem: malicia. Szent isten! de hát hogy jusson eszébe, egy

érdeklően részletet, melyek közt az a legérdekesebb, hogy a venezuelai nemzeti bank fizető-helyein sok kiskereskedő papírpénzt akart beváltani ércpénzre. Az intézetet annyira megröghanták, hogy a bank nem tudta teljesíteni kívánságukat, hanem bezárta irodáit, ami nagy ijedelmet okozott. A katonaságot tegnap még kifizették, de holnap már nem fizetik ki a zsoldokat. A New-York Herald jelentése szerint tegnap este Venezuelából sifres távirat érkezett, amely két-teleképpen értelmezhető. Vagy azt jelenti hogy Castro elnök lemondott, vagy azt, hogy lemondani készül. A lap a táviratot kétértelműségénél fogva fenntartással közli.

Páris, január 5.

A *Matin*nek egy magánávirata jelenti Caracasból tegnap kelettel, a hatóságok híreire, a rossz pénzügyi viszonyok és a hadiszerek hiánya dacára Castro lemondása eszébe jutott még valószínűtlen. De azért a kormány helyzete tagadhatatlanul rosszabbodott. Bizonyos közigazgatási ágak hivatalnokait, köztük a vámbívalnokokat elbocsátják. A németalföldi követ betegeskedik és La Guayrában egy németalföldi hajóra szállt, amely Willemstadba viszi.

Caracas, január 5.

Amikor a *Prins Willem V.* gőzös ma La Guayra előtt megjelent, a hatóságok egy kis csónakot küldtek ki hozzá. amelyet egy angol cirkálóhajó feltartóztatott. A postahivatalnok azt mondják, hogy a postacsomagokat tiltakozásuk ellenére felbontották az angol cirkálóhajó fedélzetén.

Berlin, január 5.

A *Wolf-ügynökség* értesülése szerint *Scheder* parancsnok azt jelenti Caracából 4-iki kelettel, hogy a német hadihajók 3-án 15 nagyobb venezuelai vitorláshajót fogtak el a puerto-cabellói lagúnákon. Az elfogott hajókat a Stosch Los Roquesbe viszi, ahol őrizet alatt fogják őket tartani. Egyébként újabb hír nem jött Puerto Cabellóból. — A *Sperber* cirkálóhajó ma délután elindult Venezuelába.

London, január 5.

A *Reuter-ügynökség* jelenti Caracasból tegnap kelettel, hogy Castro elnök egy beszélgetés folyamán kijelentette, hogy nem akar lemondani. A felkelés — mondotta azután — az idegen hatalmasságok beavatkozása nélkül is nemsokára a múlté lesz.

Köln, január 5.

A *Kölnische Zeitung* washingtoni tudósítója beszégetést folytatott egy előkelő államférfival, aki kinyilatkoztatta, hogy az Egyesült-Államok kormánya szívesen látja a békés blokádnak ostromzárral való felleselését, mert a háborús blokádnak sokkal világosabban szabja meg a feltételeket.

szerelem bolondnak, hogy ezek a vallások, érzégek, finom teremtesek, — e törékenyeknek látszó, rendkívüli szeszibilitással felruházott, csupa ideg, elegancia és hideg szüzességű teremtesek titokban a legveszedelmesebb courtesane érzékiségét is képesek tulszárnyalni... A szegény Ritterért azonban kár. Fialat ember volt, — két évvel fiatalabb, mint a feleségem. Becsületemre mondom, nem érdemelte, hogy Blankával együtt kerüljön a pokolba. Nem is hiszem, hogy ő volt a bűnös. Tapasztalatlanabbnak látszott, — vére is más volt: szép, piros, egészséges. Blankái vizes, sárgás, alatomos... de szinte hibetetlen, hogy mennyi ily alatomos vér volt e nyulánk, szinte sovány asszonyi testben... elfolyt a padlón az ottomántól le egészen az ablakig, s még ott is elég ereje volt, hogy fertőző tulajdonságát a hófehér függönynyel éreztesse.

... Jöjj édes öcsém, jöjj és öleld meg szerencsétlen bányádat, ki nem tehet róla, hogy örökös önvádjá gyakorolta türethetetlen szenvedést okoz neki, s ilyenkor éppen úgy viseli magát, mint ez a tébolyodott doktor, ki ellenségeim fizetett kémje, s egyuttá áldozta is; egy idő óta tulszokat alkalmazlanokodik, — meg fogja bánni...!

Látogass meg, kérlek, s majd valamely díszkremt módorban vedd rá, hogy ne emlogesse nekem többé azt a foltot, amely szerinte már hónapok óta nem létezik, mert hisz rég kicserélték magát a parkettet is. Ez helyes beszédnek látszik, — de, mondom, mégsem így van. Az a széles, csuf barna folt kiütött az új parketten keresztül; egészen világosan, tisztán látom, nem fikió, meg is tapintom, ha némelykor le tudom győzni az undort és félelmet, hogy esetleg, ott a folt helyén... őket is meg találom pillantani. Ettől az egytől nagyon félek. Nem vagyok ijedős természetű, de érzem, hogy ha még egyszer ott látnám őket elaltak arccal, megkeményedett szájjal, üveges, mozdulatlan, bámész szemekkel a padlón, mint akkor este... biztos, hogy elveszíteném ép eszemet.

Pedig eszemre szükségem van. És csakis erre! Minden egyebet készségesen kiszórok az

A marokkói lázadás. A marokkói helyze-tről szóló táviratok zavarosak, egymásnak ellentmondók. *Coloman* tangeri spanyol követ például kijelenti, hogy mivel a Fezből jövő hírek annyira ellentmondók, ezután nem továbbít olyan híreket, melyeket nem hivatalos helyről erősítenek meg. De mi legyen ez a hivatalos hely? A megnyilatkozásokban maguk a fezi hatóságok is tartózkodók, mert nem tudni, hogy a szultán fog-e győzni, vagy Bu-Hamara. E szerint tehát nem lehet ellenőrizni, vajjon a szultán csakugyan szabadon bocsátotta-e Mekineszben hat év óta fogva tartott bátyját, kitől a trónt elkaparította, s csakugyan oly böles és értelmes volt-e, (mint a táviratok állítják) hogy bátyját a fezi tartomány kormányzójává merete megtenni, aki feletti fogalmak szerint nagyon alamszi ember lehet, ha egyszerre elfelejtette azt, hogy voltaképp őt illeti meg Marokkó trónja.

Bu-Hamara a helyett, hogy győzelmét kiaknáztala volna, *Taza* felé vette útját, miután a biaina-törzsből való bennszülöttek cserbenhagyták, mert visszavonultak, hogy szákmányukat biztos helyre vigyék. A szultán nagylelkűségű lépést tett, amely mind erőlyes jelleméről, mind értelmességéről tanuskodik. Mekineszben lógságban levő bátyját, Mulej Mohamedet, akit Bu-Hamara állítólag vissza akar helyezni a trónra, a fővárosba hivatta, ahol ünnepies bevonulása alkalmával a nép nagy lekesedéssel üdvözölte. A szultán azután nyilvánosan kibékült bátyjával és a palotába kísérte, majd kibírdette a népnek, hogy Mulej Mohamedet a fezi tartomány kormányzójává nevezte ki. Ezzel megcáfolta azt a híresztelést, hogy Mulej Mohamed a trónra vágyakozik. Ennek az lett a következménye, hogy a Fezből menekült törzsek visszatértek és megjelentek a szultán előtt, hogy őt hűségükre biztosítsák, egyuttal kijelentették, hogy Bu-Hamara bujlogatta fel őket. Ezzel az ostrom fenyegető veszedelme megsűnt. A Fezbe vivő parvidéki utak mind szabadok.

Madrid, január 5.

Az *Imparcial* jelenti Tangerből, hogy a szultán seregének főparancsnokságát bátyjára, Mulej Mohamedre ruházta. Mulej Mohamed most a hadsereg újjászervezésével van elfoglalva. A szultán jelentékeny segítséget kapott. — A *Liberal* jelentése szerint Tangerben híre jár, hogy a szultán hajlandó Mulej Mohamed javára lemondani.

Madrid, január 5.

Cúveia miniszterelnök a király előtt mai kihallgatása alatt kijelentette, hogy a Marokkóból érkező összes hivatalos táviratok megerősítik a pretendens visszavonulását, amiáltal a szultán abba a helyzetbe jön, hogy a felkelés által meggyengült hadseregét újjászervezze.

London, január 5.

A *Reuter-ügynökség* arról értesül, hogy Lon-

ablakon; képes vagyok arra is, hogy atyánk helyett én magam fizessem ezt a kidülledt szemű doktort, ki most is itt ólálkodik a szomszéd teremben, hogy killesm, mit csinálók — de az eszemet megtartom, az az enyém, azt nem engedem! Ennél az egy pontnál nem értek tréfiát. Ez okon hiába próbálták ellenségeim ép eszemet megzavarni azzal a bárgyú mesével, hogy feleségem ártatlan volt, mert midőn betörtém a boudoirba, midősszre azt tette, hogy egy jótékonyceü színelőadás jeleneteire készült a Ritterrel, ki a betanulandó szindarabban egyik partnerje volt — őrdögi meséjük csak az első percben rázott meg, később azonban hidegön hagyott és éppen nem hatott meg. Igaz, hogy a szindarab szerepei ott voltak az asztalon. Az is igaz, hogy az az aljas szobaleány, ki szégyenemet besugta, később — másnap — sirva erősítgette, hogy csak bosszúvágya első felindulásában rágalmozta urnóját, aki valamely vétség miatt szolgálatából elbocsátotta. Nem gondolta meg, — ugymond — hogy ez lesz beöle, de mit bizonyít ez?

Mindez csak ellenségeim pokoli furfangját bizonyítja, kik ily valószínűeknek látszó, galád ravaszssággal kieszeilt argumentumokkal akartak ép eszemből kiforgatni. Ha, amit mondtak, igaz lett volna... uristen! hisz akkor már rég megörjített volna az onvid!

De éppen ellenkezőleg történt: sobasem voltam higgadtabb és lelki tehetségeim kritikájában szigorubb, mint most. Majd bebizonyitom; meg fogod látni, hogy igazam van. Csak ez a dülldett szemű doktor ne lesse rám... Edes, jó öcsém, ez az ember... ez az ember... Hopp: az őrdög vigye el, lesz az ő számára egy mulatságos ötletem! A kastély zsindeletedele régi és száraz. Megérkezésed napján fölmegek a padlásra, felgyújtom a kastélyt, s a tüzes zsarátokba taszítom ezt a dülldett szemű, bécsi germánt, hadd égjon porrá a tisztelőt, nem igaz? Meg fogsz pukkadni a kacagástól, öcsém, edes jó öcsém... gyere, gyere... és védj meg ellenségeimtől, akik azt akarják, hogy megörüljék...

donban december 22-én kelt tangeri levelek érkeztek, melyek hírlt adják, hogy Kaid Sir Harry Mac Lean, a szultán hadseregének főinstruktora Fezből odaérkezett. Mac Lean csak nemrég jött Angliából Fezbe. Visszatérésének okát nem tudják.

HIREK

Budapest január 5.

— **BUDAPESTI NAPLO.** December 31-én új előzetes nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetes ezen a napon lejárt. méltóztatásnak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldessük tovább.

— **A király Budapesten.** Bécsből jelenti tudósítók telefonon, hogy a király február 3-án vagy 4-én a fővárosba utazik s előreláthatólag négy hetet fog Budapesten tölteni. Február 7-iken a budavári királyi palotában udvari bál s azentul több udvari ebéd lesz.

A király, aki egészen jól érzi magát, ma általában kihallgatáson fogadta *Krieghammer* volt hadügyminisztert, báró *Spaun* tengernagyot, a tengerészet parancsnokát, *Szalay* Imrét, a budapesti Neuzeti Múzeum igazgatóját s *Than* Károly főrendiházi tagot.

— **Személyi hr.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter másirányu ellóglatltsága miatt csütörtökön nem ad kihallgatást.

— **Gróf Apponyi Albert Fiumében.** Fiuméből jelentik, hogy gróf *Apponyi* Albert ma reggel feleségével odaérkezett; hogy holnap elnököljön a magyar tengerjogi egyesület ülésén. A gróf és neje *Szapáry* Imrei kormányzó vendégei.

— **A német császár Rómában.** A német császár fogadtatására — mint Rómából jelentik — nagy előkészületek folynak a Kvirinában. *II. Vilmos* császár kíséretével a királyi palotának abban a szárnyában fog lakni, ahol annak idején *Margit* királyné lakott. A nagyszabású előkészületeket nagy mügonddal végzik s a berendezési munkálatokban *Heléna* királyné is élénk részt vesz. A butorok az ő utasítására renaissance-stilben készülnek.

— **Uj erredtalajdonosok.** A király *Hergersky* Károly rárai katonai parancsnokot a 98. és *Schönaich* Ferenc altábornagyot, joesfstadti parancsló tábornokot a 74. gyalogezred tulajdonosává nevezette ki.

— **Carneval.** Holnap, mint mondani szokás, bevonul 6 fensége Carneval herceg, az ő tarkabarka, jókedvű kíséretével és megkezdődik hivatalosan a vidám farsangi mulatozás. De vajjon van-e egyáltalában vidám farsang az újabb időkben? Kivénhadt bálozók fanynarul kardoskodnak amellet, hogy bál mulatság nincs is már a világon. Ők így látják a dolgot, s velük szavaznask azok is, akik a szívós gazdasági válságot okozják a farsang pusztulásáért. A pénztelenség makacsul beütött, az emberek örülhetnek, ha a legelemibb szükségletekre telik. Hát azok sem látják a farsangot, akiknek otthon kell maradniok a négy fal között. Az igazság mégis az, hogy farsang, az van, ámbar nem olyan nagyon, mint régen. A pénz csakugyan kevesebb lett a mulatságra, mint egykor, hanem azért Carneval herceg roskadozó trónjának akad támogató hive. Fialat leányok, serdülő ifjak nem engedik a jussukat s egy-egy újabb generáció bele akar kóstolni a bálozás sokat megálmódott gyönyöreibe. Családok még mindig akadnak, amelyek az otthon szürkeségéből freskós, csilláros, tündéri termeibe menekülnek, hogy áldozatok árán is benne éljenek néhány órára valami fényes milióban. Eladó leányok is vannak még mindig, akik legalkalmasabban keringözés közben vélik elérni a szerencsés ismeretséget és farsang után ezen az uton a fejkötőt. Es végül még mindig megvannak a jótékonyáságnak azok a pénzei, amelyek csak egy bálipénztáron keresztül juthatnak el a rendeltetésű helyére. Mindezeknél fogva a farsang még egyre él, ha nem is olyan bőséges, mint valamikor, mikor a farsangi hangulat valahogy megérett a levegőben is. Mikor farsang idején valóságos oltvány volt Budapest a bálokat hirdető sok méteres lobogótól, mint valami követválasztó város. De hát akármilyen lesz is a farsang, annyi bizonyos, hogy holnap hivatalosan bevonul az esős tébe, s Carneval herceg szívesen látja termeiben mindazokat, akik értenek még a jókedvhez, bármiképpen haladjon is a világ sora.

— **As új testő kapitány esküje.** Bécsből jelentik, hogy *Bechtolsheim* lovassági tábornok, a drabanttestőrség új kapitánya ma ünnepiesen leletta az esküt a király kezébe. Az ünnepies aktuson *Liechtenstein* löndvarmester, gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter és gróf *Abensperg-Traun* főkamaramester működött közre. Az eskütétel után az uralkodó kihalt-

galatson fogadja az új testőrkapitányt, akit azután a lovagterembe vezettek, hol a drabant-testőrség és a gyalogtestőr-század várta. *Liechtenstein* herceg főudvarmester bemutatja az új kapitányt és rövid beszédet mondott, amelyre *Bechtolsheim* válaszolt.

— **Szobor-rekord.** I. Vilmos császár volta-képpen csak halála után lett nagy emberre. Mig élt, vak eszköz volt a Bismarck kezében, miután meghalt, fölfedezték. Ez ideig Németország területén háromszázötvenle szobrot faragtak vagy öntöttek meg róla. Lovon, gyalog. S körülbelül huszonegy millió korona a költség, amibe ez a tönkmentelen s jó részben nagyon is közönséges szobor került.

— **Chorin Ferenc üdvözlése.** A Fehér Kereszt igazgatósága ma délelőtt tisztelgett elnökénél, dr. *Chorin* Ferencnél, hogy főrendiházi tagga történeti kinevezése alkalmából üdvözlje. A küldetés szónoka, dr. *Szalárdi* Mór igazgató-főorvos a következő beszédet intézte az új főrendiházi taghoz:

Nem tartozik mi reánk azon nagy érdemek csatolása, amelyeket ön politikai és közgazdasági téren szerzett. Nekünk kiválóképpen az ön tevékenysége a közjótékonyág és a Fehér Kereszt-Egyesület körül legegyszerűbben elöl. És itt bátran mondhatjuk, hogy ön nélkül sem nem fejlődhetett volna a Fehér Kereszt a közjótékonyág ily hatalmas tényezőjévé, sem nem tartotta volna meg azon magaslatát, amelyre felküzdötte magát. Ön volt az ész, mely után a Fehér Kereszt minden akciójában indult, ön volt a paizs, mely az egyesület működése ellen intézett támadásokokat felfogta. Mindnyájan tudjuk, hogy egyesületünk mily válságos helyzetben volt. Ellenségei, irigyei mindenféle rágalommal illették és hogy e rágalmak tengerében az egyesület nem merült el, az elnökneknek *Károlyi* Alajosné grófnőnek és önnök köszönhető. Az ön tiszta jellemében, az ön pártatlan ítéletében mindenki megbizott. Hogy sikerült a kormánytal egyezsége lépni, ami egyaránt üdvös az egyesületre és az ügyre, szintén önnök köszönhető. Engedje méltóságod azon reményünknek kifejezését adni, hogy ön bennünket tovább is vezesse: jobban a küzelemben, amelyet az elhagyott gyermekek érdekében a haza javára folytatunk. Isten éltesse méltóságodat!

Chorin Ferenc válaszában kiemelte, mily nagy megelégedésére szolgál, hogy a Fehér Kereszt megteremtette a keretet és a rendszert a gyermekvédelmi ügy megoldására hazánkban s az állam, midőn az ügyet kezébe vette, mindenesül a Fehér Kereszt eljárását tette magáévá. Reméli, hogy az ügynek még megoldásra váró fontos részeit a Fehér Kereszt az eddigi sikerrel fogja megoldani, ami nemcsak az egyesületnek fog dicsőségére válni, hanem az országnak is nagy hasznára lesz. A maga részéről megígéri, hogy az egyesület vezetésében ezután is örömmel fog résztvenni.

— **Marconi díszlete.** Az olasz kamara újvi fogadásánál *Viktor Emánuel* király meleg szavakkal emlékezett meg Marconiról s nagyszerű találmányáról. A király nagyon díszerte a találmányt és fényes eredményeket jósolt a drótnélküli táviratozásnak, végül pedig bejelentette, hogy a kormány két milliót fog kérni az Olaszország és argentinai köztársaság közt létesítendő drótnélküli távirati összeköttetés költségeire.

— **A kétféle sas Székesfehérvárról** jelentik: A Kossuth-utcai cs. és kir. élelmészeti rakláron lévő kétféle-sasos cimert e hó 1-én valaki sárral dobálta meg. A parancsnokság a címet megmosatta s elrendelte a vizsgálatot. A tettes pár hét óta már harmadszor ismételte ezt a dolgot.

— **Házasság.** Dr. *Rács* Ödön, a nagyváradi állami gyermekmenhely igazgatója aki mint egyetemi tanácsosnak a budapesti társaság kedvét alakja volt, eljegyezte Nagyváradon *Ince* Irén kisasszonyt, *Ince* Lajos nagyvállalkozó-építész leányát.

— **Jubiláló tisztviselő.** A földmívelésügyi minisztérium számvonosságának tisztikara január hó 8-án ünnepelte igazgatójának, *Ebersz* Károly királyi tanácsosnak 25 éves szolgálati jubileumát. A jubiláns a tisztviselői kar szép emléktárggyal lepte meg, ezenfelül *Drechsler* Béla vendégüljében diszjakomát rendezett, melyen megjelent *Bezerédy* Pál selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott is, aki lelkes szavakban méltatta a jubiláns nagy érdemét. A lakomán jelen voltak általános lelkesedés között elhatározták, hogy az ünnepelt nevére a gazdasági munkás- és családsegélypénztár javára alapítványt tesznek.

— **Ítélet a Nessi-ügyben.** Egyik könyvnyomtatás lap értesítése szerint a Nessi-féle ügyben szerdán délután hozza meg az ítéletet a honvédtisztbi bíróság. Az ítéletet megelőző tiszti ebédén jelen lesz *Jászf* Ágost főherceg honvédtábornagy is.

— **Az ügyvédjelöltek segítő-alapja.** *Brüll* Alfréd az Ügyvédjelöltek és Joggyakorlók Országos Egyesületének ötszáz koronát bocsátott rendezésére és ezzel az egyesületet abba a helyzetbe juttatta, hogy segítőalapjának érintése nélkül kisebb segedel-

meket azonnal utalványozhat. A választmány rendkívüli ülésén fogja a segítés módját tárgyalni. Ugyanezzel a kérdéssel fog loglalkozni az egyesület legközelebbi rendes havi taggyűlése is, amely e hónap 11-én, vasárnap, délután három órakor tartja az egyesület helyiségeiben ülést.

— **Gruim.** Már nem a fényes, aranyos uniformisba bujtattott régi katona többé, hanem fegyenc. Ezredes volt és pedig a városi vezérkarba beosztva. Itt rajtaérték, hogy holmi fontos iratok eladott egy másik hatalomnak és ezért tizenkét esztendei kényszermunkára ítélték. Már meg is kezdte büntetését. Nertsimskben, az olombányákban dolgozik s valószínűleg egyike a legellenzenvesebbeknek a bünye igazlatossága miatt. Szakkállat, hajuszát és félféjéről a haját is leborotválták, lábára vasat vertek, amelyen egy nehéz vasgolyó is csepel. Ezt a vasat éjszaka se veszik le róla.

— **Sz.-Pétervár jubileuma.** Oroszország mostani fővárosa, *Pétervár* ebben az évben ünnepli fennállásának kétszázadik évfordulóját. Az orosz főváros lázas készülődik a jubileumra, hogy ezt minél fényesebben ülhesse meg. A jubileumi bizottság eddig a következő tervezetet dolgozta ki: Hatmillió rubelt 22 új iskolaépület építésére fordítanak. Mindegyik épületben husz osztálynak volna helye. Az egyik iskolaépület, melyben egy négyosztályú fiu- és egy négyosztályú leányiskola, egy városi könyvtár, egy rajziskola, egy muzeum oktatási tárgyak számára, egyetem népies felolvasások tartására stb. lesz, Nagy Péter cár nevét fogja viselni. Az 1903–904. tanévtől kezdve a városi iskolákban *tandiját* nem szednek. Egy új városi kórháznak alapkövét teszik le. A tudományos akadémia pályázatát hirdeti *Szent-Pétervár* város történetének a megírására, a díj 12,000 rubel. Csatornát építenek, mely az *Onega-tavat* a Fehér-tengerrel köti össze. A csatorna Nagy Péter-csatorna nevet kapja. Városi kereskedelmi iskolát és városi munkásbörzét építenek. Több emléksobrot állítanak s népmulatságokra 100.000 rubelt irányoznak elő.

— **Jóteköny adományok.** A következő jótékony adományok kaptuk: Dr. *Prohászka* László (Elek) 5 koronát küldött az ingyenkenyérre, 5 koronát az ingyentejre. — *Honig* Manó bölcsészettan-hallgató (Bacs-Topolya) 5 korona 40 fillért küldött egy bacs-topolyai asztaltársaság adományaképpen az ingyenkenyérre. — *Schlesinger* Béla és *Boriska* 1 koronát küldött az ingyentejre. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Sarah Bernhardt emlékiratai.** A nagy francia művész írja memoárjait. Sőt már régóta írja őket. Egy francia írónak a következőket mondotta a dolog felől:

— Csakugyan írom az emlékirataimat, de sohasem gondoltam arra, hogy valami folyóiratnak adjam őket. Pedig nagyon előnyös ajánlatokat kaptam, amelyeket azonban visszautasítottam. Ez a cím „Memoárok” egyébként nem is felel meg, munkámnak a címe inkább: „A batus rompus”, vagy: „Souvenir”. Tartalmazza majd azt, amit szívespályám során megfigyelhettem. Illusztrálni is akarom mindazokkal a rajzokkal, amelyek rólam és barátaimról megjelentek, s közülük benne anekdotákat és mit tudom én még mi mindent... Négy év óta foglalkozom már ezzel a nagy művel és legjobb esetben másfél év múlva lesznek készen vele. Háromkötetes lesz a munka... Sohasem írtam naplót, ez nem kenyerem. Csak egy elvonult előttem az élet, igen... az élet... Ez minden. Azt hiszem értettem a látáshoz és a megfigyeléshez. Egyszerűen összejoglalom a visszaemlékezéseimet. Mivel időm nincs, csak otthon a vidéken dolgozom komolyan a könyvemem. Mégis reményem, hogy a feladatomat jól befejezem és kiadónak, akik a művet németre, angolra és olaszra akarják lefordítani, olyan könyvet adok, amelyvel nemcsak magam vagyok megelégedve, hanem nekik is jó üzlet lesz. Minden hasznos anyag együtt van már, az újságok nagyon fontos adatokat szolgáltatnak nekem. Az újságírók ugyanis nagyon sokat írtak felőlem s nekem csak a valót kell megállapítanom, amely csaknem mindig ellenkezője annak, ami megjelent...

— **Halálhíres.** *Debrece*nben írják: *Dörger* Izsákné, született *Seit* Viktória debreceni tekintélyes polgárasszony, a város legöregebb asszonya, ma 107 éves korában meghalt.

*Berlin*ből táviratozzák, hogy *Cohn-Oppenheim* báróné, I. Vilmos császár egykori udvari bankárának leánya, ma reggel tüdőgyulladásban meghalt. A báróné néhány nap előtt a *kegyelmes* címmel tüntette ki az anhalti herceg. Legutóbb a *Spielhagen*-bankok bukásakor sűrűn emlegették *Cohn-Oppenheim* báróné nevét; ő ugyanis általános örököse volt atyjának, aki a *Spielhagen*-bankoknál felügyelő-bizottsági tagságot töltött be s így a bárónéknak a bank-katasztrófa után hétmillió márkát kellett lefizetnie.

— **Orth János nem él.** A közelmúlt napokban nem egyszer hangzottak el olyan vélemények, hogy Orth János, az egykori Szalvátor János főherceg, *deben van*. *Wülfling* Lipót, másként Lipót Ferdinánd főherceg is állítólag úgy nyilatkozott *Montreuxben*, hogy Orth János él s hogy bátyjánál, *Szalvátor* Lajosnál, a Baleari szigeteken tartózkodik. Annyi kétségtelen, hogy Orth János életéről vagy inkább csodálatos eltűnéséről sokféle vélemény van forgalomban s az a hit, hogy az eltűnt főherceg még él, még most is meg fog maradni, ámbár haláláról most egy bécsi lap, a *legutóbb* helyről nyert információk alapján, a következőket mondja el:

Természetes, hogy mostanában újra kísértének azok a legendák, amelyek Orth Jánosról a közvéleményben elterjedtek. Lipót Ferdinánd főherceg sorsa hasonlít Orth Jánoséhoz, hogy szinte kihívja az összehasonlítást s ezenkívül az is felújítja Orth János emlékét, meri Lipót Ferdinánd főherceg kifejezte abbéli véleményét, hogy jussa van Orth János hagyatékához. Így merült föl újra a kérdés, hogy vajjon a *Santa Margerita*-hajó csakugyan elsüllyedt-e utasaival együtt, vagy hogy talán a fáradt Orth János a világ valamelyik zugába menekülve, kontemplatív életet folytat. A fantázia szívesebben hiszi el az utóbbi föltevést, amely elég romantikus és elég regényes befejezése volna egy főherceg életének. Sajnos, az élet nem a fantaszták receptje szerint intézte a dolgokat, mert kétségtelen, hogy a főherceg hajójának összes személyzetével együtt az *Ocean hullámaiban fejezte be életét*. E tengeri katasztrófa óta Orth János senki sem látta többé. *Edesanyja*, *Antónia* toszkánai nagyhercegnő is, aki néhány évvel ezelőtt halt meg, élete utolsó szakában teljesen lemondott arról a reményéről, hogy fiát valaha *viszont-lássa*. Attól a pillanattól fogva, hogy Orth János hajója elhagyta a kikötőt, közte és *édesanyja* közt, akit pedig az imádság szeretett, egyetlen egy levélváltás sem történt. Ha a főherceg csakugyan éleiben volna, okvetlenül hírt adott volna magáról *édesanyjának*, akihez szinte páratlan gyöngédség üzte. Ez az etikai érv okvetlen a mellett szól, hogy Orth János csakugyan meghalt. Egyéb érdek pedig megerősítik ezt a föltevést. Az a biztosító társaság, melynél a főherceg hajója biztosítva volt, a tengeri szerencsétlenség kipuhatolására ügynököket küldött ki s ezek az ügynökök is megerősítették Orth János halálának szomorú tényét. A *királyi család* beható kutatásai, melyekhez ritka buzgóssággal nyújtottak segédkezet az összes amerikai diplomáciai állomások, szintén csak azt tudták megállapítani, hogy a főherceg hajóját utoljára a *Jó-Reménység* tóka körül látták. Aztán képzelték-e, hogy a hajó dalmát legényisége közül, ha csak egy is éleiben volna még, nem adott volna életjelet magáról?

Ami Orth János hagyatékát illeti, tudvalevő dolog, hogy a főherceg *végrendeletét* és nagyböb összegű pénzét *Bécsben* hagyta vissza. A végrendelet is, a pénz is a mai napig érintetlen. A végrendeletet *nem bontották föl s letébe helyezték pénzt, mely nagyrészt a bécsi hitelintézetnél van, nem érték föl*. Az az állítás Lipót Ferdinánd főhercegnek, hogy az eltűnt főhercegnek *Zürichben* négy millió koronás letéte van s hogy Orth János ennek az összegnek kamatait most is élvezi — nem felel meg a valóságnak. *Azt természetesen senki sem tudhatja, hogy a bécsi hagyatékhoz Lipót Ferdinánd főhercegnek lesz-e valami jussa, hisz Orth János soha senki előtt nem nyilatkozott arról, hogy végrendeletében kit nevezett meg örökösnek.*

A zürichi hitelbank megafolja azt a hírt, hogy Orth János vagyona nála volna letétben. Ezt a vágyont, amely miatt már pör is folyt, egy másik zürichi bank örzi.

— **Szocialista közéleti képviselők.** Nagy meglepetést kelt Komárommegyében a minap lefolyt közéleti képviselőválasztások eredménye. A tatai választókerület székhelyén, *Tatán* az alsó kerületben öt jelöltet léptettek fel a szocialisták s csak három szavazattal maradtak kisebbségben, de valamennyien bejutottak a póttagok sorába. A felső kerületben *Csákány* János napszámot, ki az alsó kerületben póttagú lett, rendes taggá választották. *Naszályon*, *Oroszlányon* teljesen a szocialisták győztek, *Neszmélyen*, *Kocson*, *Szenden*, *Szomodon*, *Szöllősen* pedig tüberen bekerültek a képviselőtestületbe.

— **Egy örült rémtette.** *Karlsruh*ban ma egy *Lott* Frigyes nevű pénztárnok örülesi rohamában agyonlőtte agg atyját és családját is súlyosan megsebesítette. Három testvére nagynehezen menekült meg a dühögő örült elől.

— **Hamis pénzek.** *Eberentz* jelentik, hogy *Székely* Miklósnéval nagyobb mennyiségű hamis ezüst-érmét találtak. A n. omra az vezetelt, hogy *Székelyné* egyik boltban hamis pénzzel fizetelt.

A megfagyott testrészek gyors és biztos gyógyítására az egyedüli szer a

„Halifax Fagybalzsam“

ára 1 kor. Kapható: *Schubert* Arnold gyógyszer-tárában, VII., *Csengery-* és *Dob-utca* sarkán.

— **Sagasta meghalt.** Madridból táviratozák, hogy *Sagasta*, a spanyol liberálisok vezére, s hazájának ismételtelen volt miniszterelnöke meghalt. *Sagasta*, aki legjelentékenyebb államférfia volt Spanyolországban, csak egy hónapja, hogy lemondott a kormányelnökségről, miután a parlamenti helyzet tisztázására irányult törvényes kudarcot vallottak. A spanyolok szerették őt Gladstoneval összehasonlítani, akihez a politikai pálya sok közös vonása lelki rokonságra hozta. De ő régenskirályának állandóan kegyeltje volt. Az ő kormányzata alatt zajlott le a spanyol-amerikai háború és vesztette el hazája régi dicsőségének utolsó romjait is. Erdeme azonban, hogy a nagy katasztrófa sem rázkódhatta meg az ország nyugalalmát és ezzel megmentette a spanyol trónt a fiatal királynak. *Sagasta* az utóbbi időben az öreg kor terheitől gyötörve sokat betegeskedett. A múlt héten tüdőkonvulzió támadta meg, amely szívgyájjal komplikálódott. Ma reggel állapota válságosra fordult és rövid agónia után *Sagasta* meghalt.

Szaszta Paraxedes Mateo 1827-ben született *Torricella* de *Kameroszban*. Egy ideig mint mérnök működött. 1854-ben pedig tagja lett az alkotmányozó kortez-nek, de az 1856-iki madridi fölkelés után kénytelen volt Franciaországba menekülni, honnan a közbocsánat kihirdetése után visszatérve a madridi mérnök-iskola tanára lett. A kortezbe beválasztván, a progresszista párthoz csatlakozott s átvette az *Iberia* hírlap szerkesztését. Az 1866-iki június 22-iki fölkelés meggyújtása után ismét Franciaországba menekült, de két év múlva *Izabella* királyné bukása után visszatért s akkor belügyminiszterre nevezték ki. 1871-ben a kortez elnökévé választották s ugyanabban az évben *Malcampo* miniszteriumban átvette a belügyi tárcát is, 1872-ben a miniszterium vezetését, de mivel választási célokra állami pénzeket használt fel, néhány hónap múlva kénytelen volt visszalépni. Az 1874-iki januárjában *Serrano* alatt külügyminiszter lett, májusban belügyminiszter, szeptember 4-ikén pedig miniszterelnök. December 30-án visszavonult és erre utóje lett a dinasztikus liberális ellenzéki. 1881—1883-ig újra miniszterelnök volt és 1885-ben liberális kormányt alakított s nevezetes reformokat léptetett életbe. 1890-ben júliusban visszalépett. Akkor az ellenzék vezére lett. 1897-ben, *Kanovasz* meggyilkolása után azonban ismét miniszterelnök lett s kormányzásának ebbe az időszakába esik Spanyolország legjobb történetének legszomorúbb eseménye: az Amerikai Egyesült Államokkal való háború, mely *Kuba* és *Fülöp-szigetek* elvesztésével s a spanyol haditengerészet megsemmisülésével végződött. Az Amerikával kötött béke elfogadását *Sagasta* a kortezben csak nagy nehezen tudta keresztülvinni s a szenátus is csak két szavazattöbbséggel vette tudomásul a békét. *Sagasta* látva, hogy többsége nagyon ingadozó, új választással akart magán segíteni, de a régenskirályné az új választáshoz nem adta beleegyezését, ezért *Sagasta* 1899. március elsején lemondott. Utódja a konzervatív *Silvela* lett. *Sagasta* ezután teljesen vissza akart vonulni a politikai élettől. 1902. novemberében ismét kormányalakítással bízta meg *Alfonz* király. Ez a *Sagasta*-kabinet azonban csak egy hónapig tartotta magát; *Sagasta* látva, hogy az ellenzékkel nem boldogul, beadta lemondását. Utódja ismét *Silvela* lett.

— **A Humbert-ügy.** *Emilio Cotarelo* y *Móri* madridi ügyvéd és akadémikus, aki *Humbert*eket följelentette, nem érzi magát a legjobban. Ő egészen másképp gondolta a dolgot. Ő abban a reménységben írta a levelet és vette föl a *Humbert*ek följelentője számára kitűzött díjat, hogy a nevét sohasem fogja megadni a világ, mert a követség megígérték neki, hogy az titokban marad. Hogy nem így történt, annak egy újságíró, a párisi *Matin* madridi levelezője az oka. Az újságírónak, hosszú utánjárás után sikerült megtudnia, hogy azon a napon, amelyiken a díjat kiadták, kik jártak a követség palotájában. Ezek között volt az ügyvéd is, tulajdonosa annak a háznak, amelyben *Humbert*ek laktak. Az újságíró nem sokáig habozott, meglátogatta az ügyvédet és bemutatkozott azzal, hogy valami pöre vitelével akarja megbizni. A beszélgetés során ezután ráterelte a szót *Humbert*ekre.

— Mit tart ezekről az emberekről? — kérdezte.
— Kellemetlen népség, — felelte az ügyvéd — folyvást lármáztak, mindig volt betegük és örökké muszájkáltak.
— Szóval, nem sajnálja, hogy elospiték őket. Vajdn ki lehetett a följelentő?
— Sejtlemem sincs róla; de bizonyos, hogy ez az ember nagy szolgálatot tett a társadalomnak. Mert

a rendőrség bizony a füle bojtját sem mozgatta hogy elospije ezt a tulajvandát.

Az újságíró hirtelen *Cotarelo* elé lépett.
— Akkor hát az ön, ugy-e, minden érdem?
Az ügyvéd elsápadt.
— Az enyém? — tördelte. — Miért az enyém?
En semmit sem tettem. Ön téved.
— Nem hiszem. Látták önt a francia nagykövetségen akkor, mikor a följelentő a díjat fölvette.
Az ügyvéd végképpen megzavarodott.
— Soha se voltam a francia nagykövetségen...
Különbösen is ott teljes titoktartást ígérték... De hát, mit is jaggat ön engem? Kérem távozzék!
— Fölösleges a kérése, felelte a tudósító, most már ugy is távoزم, mert, amit csak sejtettem, már biztosan tudom.

Cotarelo, így leplezve, később maga is beismerte, hogy ő volt a följelentő.

— **A halott üzenete.** A *Magyar Nemzet* ma esti számában olvassuk a következő érdekes hírt: Ma délelőtt *Szél* Kálmán miniszterelnöknek báró *Kaas Ivor* jelentkezett kihallgatásra. A politikai ellenél látogatása meglehetősen emócióit keltett a miniszterelnökség palotájában. Találgatták, mi lehet az indító oka a ritka érdekes vizitnek. Szolgálatunk vele. Báró *Kaas Ivor* egy halott üzenetét hozta a kormányelnöknek. Ezelőtt rövid idővel tért örök pihenőre az öreg *Ivánka Zsigmond*. Jó ideig betegeskedett, amíg a halál szívós természetén diadalmaskodott. Utolsó betegsége alatt köréje gyűlt néhány családja, köztük *Kaas Ivor* is, aki nagybátyját az utolsó pillanatig gyöngéd szeretettel ápolta. Az öregur, aki annyira szerette a politikai tuskát, még utolsó perceiben is politizált. Közvetlenül halála előtt, szellemi képességeinek teljességében odafordult báró *Kaas Ivor*hoz s megbizta azzal, menjen el *Szél* Kálmánhoz s mondja meg neki, hogy az öreg *Ivánkának* csak *Szél* Kálmánban és *Apponyi Albert*ben volt mindig a legtöbb bizodalma. *Szél* Kálmánnak azt üzeni, hogy ő tartotta mindig egész életében az ország kormányzására legalkalmasabbnak, legmúltóbbnak. Ezt az üzenetet hozta ma reggel báró *Kaas Ivor*, a politikai ellenfél, az ország kormányelnökének, aki elérzékenyülve hallgatta meg annak szavát, aki már örök nyugodalmat aluszza.

— **Az após.** Mindig inkább azt lehetett hallani, hogy az anyós révén vannak kellemetlenségei a főnek. Kőn-Nippesből most egy esetet jelentenek, amelyben egy kellemetlen apósról van szó. A város idutecáján egy földszinti lakás minden ablakát belülről plakáttal teleragasztva találták szombatra virradóra a járőrkélok. A plakátokon ez volt:

Ebben a lakásban mindent fölirt és lepecsételt a végrehajtó. Aki velem azt a csúfságot elkövette, az az én tulajdon kedves apósom. N. G. ur, gyáros, millióm és emberhárt, lakik itt Kőn. Nippesben. Hogy valami, hasonló nevű, tisztességes emberrel össze ne téveszszék, a közpéso ablakon látható az életnagyságu fotográfiája is.

A közpéso ablakban csakugyan ott volt az arkep. Az egész históriában azonban csak az a kérdés, hogy ki most már a kellemetlenebb: a fő-e, vagy az após?

— **Bablás Eudán.** Az éjszaka *Baron Adolfnak* a *Hegyalja*-ut 16. szám alatt lévő kavémérésébe három ismeretlen ember bezörgött. *Baron* felébredt a dörmömbölésre és kiszólt:

— Mit akartok?
— Kávét adjatok! — volt a felelet.

Baron kiszólt nekik, hogy nem adhat kávét, mert mindene elfogyott, de az újabb zörgetésre ajkót nyitott nekik. A három ember bement a kavémérésébe, de miután meggyöződtek arról, hogy semmit sem kaphatnak, eltávoztak. Nem sokkal ezután újabb dörmömbölésre ébredt *Baron*, aki az ajtó nyílásán át látta, hogy az előbbi három ember közül a legtoprongyosabb van odakint s egyre ezt kiabálja:

— Nem kávé kell, zsidó, hanem pénz s ha nem adsz, legyilkolok.

A megrémült kávé erre öt koronát adott ki az ablakon keresztül a veszedelmes embernek, aki erre távozott. *Baron* ezután elment a legközelebbi őrszobába és följelentette az esetet. A rendőrök felkutatták a környéket és a rablót megtalálták egy *Krisztina*-körúti kocsimában. A rendőrségen azt mondotta, hogy *Kiss Gáspár* a neve, székeséhvári születésű, 25 éves munkáltatás kocsis. Csizmájában, amelyet saját állítása szerint, már hónapok óta nem vetett le, megtalálták az 5 koronát. A rendőrség letartóztatta.

— **A gyilkos Rágalom.** A berndorfi ezüstgyár tulajdonosa, *Krupp Artur*, unokaöccse a nemrégien elhunyt ágyúkirálynak s bizonyára mélyen fájlálja annak tragikus körülmények között történt elhunytát. Emlékének különös módon adózott azonban, olyanképpen, hogy az elhunyt nagybácsi talán meg is köszöni neki a másik világon. Mert hát talán jobb lenne már nem bolygatni azt a dolgot... A berndorfi *Krupp* egy szobrásszal riefelt mintáztatott, amelyen az van megörökítve, hogy hogyan új a halálba egy öregembert a szímbőlzált *Rágalom*. Ezt aztán bronzban és ezüstben sokszorosította a maga gyárában s elküldte a német császárnak, minden német fejedelemnek, miniszternek és a nagyiparosoknak is.

— **Párisi babona.** Ezuttal újévi babonáról van szó. A párisi nők babonás meggyözdéssel hiszik tudniillik, hogy az új esztendőben szerencsések lesznek, ha *Szilveszter* éjjelén egy tűzoltó megcsókolja őket. Hogy a szerencse valahogy el ne véste a hozzájuk vivő utat, sok előkelő hölgy is, ki bérkocsin, ki villamoson, igyekezett az idén *Szilveszter* éjjelén a párisi színházak elé, amelyekből előadás után mindig elő szokott kerülni néhány tűzoltó is. Mikor a tűzoltók kiléptek a színház kapuján, ismeretlen nők léptek eléjük s várakozva néztek rájuk. A tűzoltók, akik a helyzetéről tájékozva voltak, erre se szó, se beszéd, megülölké a dákákat és össze-vissza csókolták őket. Némelyik tűzoltó zsebében vagy kabátjában a meleg jelenet után egy huszfrankost talált.

— **A szerelmes báróné.** Nápolyban megint akadt szerelmi dráma. A legújabb boirány a *Teatro Rossiniben* esett meg s hősei *Vittorio Rossi Pianelli színész* és *Giovanna De Lucca báróné*. Tegnapelőtt este a *Suor Teresa* első felvonása után *De Lucca báróné* páholyából kedvese öltözőjébe sietett, ahol *Rossi Pianelli Aurélia* *Cataneonak*, a *Rossini*-színház ünnepelt színésznőjével beszélgetett. A féltékeny asszony azt hitte, hogy *Aurélia* *Cataneonak*, aki a színpadon is partnere szeretőjének, szerelmi viszonya van a színészzel és törvély súlyos sebet ejtett rajta. *Vittorio Pianelli* ijedtében még jókor kiugrott az ablakon s a dühöngő báróné kezéből a színház gépezése ragadta ki a gyilkot. *Aurélia* *Cataneo* súlyos sebei ellenére végig akarta játszani szerepét, de a harmadik felvonásban nyílt színen elájult.

— **Megrongált műemlékek.** *Berlín*ből jelentik: A múlt éjszaka ismeretlen emberek több műemléket megrongáltak. A királyi istálló előtt levő *Promeusz*-szobrot megrongálták és a *Vilmos* császár-híd párkányát több helyen letörték.

— **Megszúrták hivatalnokok.** *Coray Arthur* és *Schmidt György* magánhivatalnokok ma éjjel hazafelé tartottak a *Rózsa*-utóban. A Szondy-utca sarkán több iparos nagy lármával került előjük és azt követelték tőlük, hogy cilindereiket vegyék le előlük s aztán mehelnek tovább. Az itas emberek pajkos tréfájából szóváltás majd teljességig lett, amelyben a két hivatalnok buzta a rövidébet, mert megszurkálták őket. A dulakodásnak a rendőrök vetettek véget, kik a dulakodók közül *Binder Ferenc* bentes, *Trapp István* közművest és *Nagy István* mérszást előállították, a megsebesült két fiatalembert pedig a *Rókus-kórházba* szállították, ahol *Coray*t bekötözték, *Schmidt*et pedig ápolás alá vették.

— **Temetetlen öngyilkos.** Botrányos dolog történt az utóbbi napokban a fővárosban. Egy öngyilkossá lett ember holtteste napokig feküdt annak a háznak a lépcsőházában temetetlenül, ahol a boldogtalan felakasztotta magát. *Faisz József* lámpagyújtató, aki a Hunyadi-tér 7-ik számú házában lakott, a múlt pénteken éjszaka a ház lépcsőházában felakasztotta magát. Öngyilkosságát reggel öt órakor vette észre a házmeister, amikor a kaput kinyitotta. A házmeister akkor rögtön jelentette az öngyilkosságot a közeli rendőrszemenek s még délelőtt kiment az öngyilkosság színhelyére egy bizottság a rendőrségtől. A rendőrtisztviselő, miután konstataita az öngyilkosságot, azt mondta a házbelieknek, hogy senki hozzá ne merjen nyulni a holttesthez, amíg a hatóság azt onnan el nem szállítja. Ugy látszik azonban, hogy a rendőrség megéledkezett a dologról, mert a holttest elszállítása iránt senki sem intézkedett s a holttest ott feküdt vasárnap délig — a nékül, hogy letakarják volna — lépcsőházban. A dolog a lakók között nagy konsternációt keltett s az emberek nem mertek kimozdulni se a lakásukból, mert a lépcsőházban látniok kellett az eltorzult arcu holttestet. A lakók közül többen az előjárásghoz mentek vasárnap, hogy szállíttassa el a holttestet. A kerületi orvos tegnap délután járt a házában és elrendelte, hogy vigyék be a holttestet a földszinten lévő egyik lakásba. Az elszállítás iránt azonban ő sem intézkedett, ugy hogy az oszlásnak indult holttest ma este nyolc óráig ott volt a házában s ma is csak a törvényszéki orvostani intézet intézkedésére vitték el

Arcbőr és kezek ápolására használjon mást, mint a **Fortuna-crémet!** Egy tégely 1 kor. Hozzávaló szappan 50 fillér. Teljesen ártalmatlan! Kapható: Schubert Arnold „Fortuna” gyár Budapest, VII. Csengery- és Dob-u. sarok.

onnan. Nem tudjuk, hogy kit terhel a felelősség ezé a botránnyos teledékenységet, de az illetékes hatóságok figyelmet felhívjuk a dologra.

— **Garibaldi leánya meghalt.** Rómából jelentik, hogy Garibaldi leánya, *Garibaldi Terezita*, aki *Canzia* tábornok felesége volt, ma reggel Caprerában hirtelen meghalt.

— **A multság vége.** Horváth Pál 38 éves házmester, aki a IX. kerületben lévő Telepi-utca 7-ik számú házban vigyázott a lakók nyugalmára, az éjszaka *Nagy Zsigmond* házmesterkollégájával nagyot mulatott. Reggel 7 óra tájban ért véget a multság s a két ittas ember az Üllői-uton hazafelé menet mindenbe belekötött. A Ludovika Akadémia előtt egy vörösvári tejszállító asszony kocsijánál megállt Horváth, belekötött az asszonyba s erkölcsstelen ajánlatokkal ostromolta. Az asszony felháborodással utasította vissza a részeg ember tolokodását, amire ez barátjával lehuzta a kocsiroló és össze-vissza verte, úgy, hogy a szerencsétlen teremtesnek több joga kihullott az fütekek folytán. A felháborító brutalitásra nagy embertömeg jött össze s többen meg akarták verni a két ittas embert, de ezek ekkora már emelnekültek. Két rendőr, *Barta Fülöp* és *Nagy VII. József* is a botránny színhelyére érkezett, de már nem találtak ott a két jómadarat. Híréből ismerték már Horváthot, utána mentek hát és be akarták kísérni a kerületi kapitányságra. Horváth azonban nem hagyta magát, rátámadt a rendőrökre, mire ezek lefogták és összekötötték. Azután a rendőrök megmondották a dolgot s mivel ismerték Horváthot, nem a kapitányságra vitték, hanem a Telepi-utca 7. számú lakására. Horváth felesége átvette a dühöngő embert és megígérte, hogy vigyázni fog rá. Alig mentek azonban ki a rendőrök a házból, Horváth egy szuronyal a kezében vad ordítással rájuk rohant. *Nagy VII. József* rendőr rákiáltott a dühöngő emberre:

— Megállj!

Horváth azonban nem állt meg, hanem nekirohant a rendőrnek, aki kirántotta a kardját és Horváth bal vállára vágott vele. Horváth azonban félreugrott, úgy hogy a kard lecsuszott a válláról s újra nekítámadt a rendőrnek, aki a kardját maga előtt tartotta. Az ittas ember valóságos beleszaladt a rendőr kardjába s az éles penge a szerencsétlen embernek a mellébe hatolt, keresztülszurta a szívet, úgy hogy a boldogtalan nyomban meghalt. A rendőr az esetet azonnal bejelentette a főkapitányságnak, ahonnan *Tóth János* fogalmazó ment ki az ügy megvizsgálására. A vizsgálat azt derítette ki, hogy Horváth garázda természetű, kötekedő ember volt, akit többször megbüntettek már verkedésért. Több tanu akadt, akik határozottan azt állítják, hogy a részeg házmester maga szaladt bele a rendőrnek önvédelemből használt kardjába. A házmester holttestét az orvostani intézet boncoló termébe vitték. A rendőrség a vizsgálatot még folytatja az ügyben.

— **Öngyilkos földbírtokos.** Ma délelőtt a Dorottya-utca 2-ik szám alatt lévő *Magyar király* szálloda egyik másodikemeleti szobájából lövés zaja hallatszott ki. A szálloda személyzete betörte az ajtót és a pamlogon hanyatt fekvő, halálközeli állapotban balassi *Balászy Miklós* 25 éves miskolci földbírtokost. A fiatal ember tegnap szállt meg a szállodában és nyomban visszavonult. Ma reggel tintát és papírost kért és délig több levelet írt. A leveleket a szálloda szolgálóval postára adatta s azután magára zárta az ajtót. Félegy tájban azután forgópisztolyával mellé lölte magát. A golyó a szívet furta keresztül. A halálközeli állapotát hívták, akik már csak a halált konstatahatták. Az asztalon levelet találtak, amelyben a fiatal ember azt írja, hogy szülei kitagadták, mert szegény leányt szeretett. Szerette a szüleit is és elkeserítette azok ridegsége. Ezért lett öngyilkossá. A boldogtalan fiatal ember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Lázadó fegyencsek.** Egy lembergi telegramm jelenti, hogy a stanslaviai férfi-börtön rabjai, kiket jórészt a lembergi börtönből helyeztek át oda, tegnapelőtt és tegnap állítólag a rossz élet miatt föllázadtak az örök ellen. Az ablakokról leesztették a vasakat, a cellák falait megrongálták, az ételt kihajították az udvarra. Sokan a cellák ajtaját is betörték és kirohantak a folyosókra, ahol éktelen lármát csaptak. A rabokat csak nagynehezen tudták elcsútitani. A lázadás felbujtót vasra verték és magánzárkában különítették el a többiőtől.

— **Rendőri hírek.** *Schwalla József* huszonegy éves lakatos a kelenföldi vasuti állomáson ma délelőtt mellé lötte magát. A mentők beközték a sebé, azután a 11. számú sebészeti klinikára vitték. Állapota nem veszedelmes. Tettenek oka ismeretlen. — *Barta Viktória* huszonhat éves rendőri felelős álló nő elhagyott kedvese a Döbrénter-úton úgy összeverte, hogy összeesett és a lábát törte. A leányt a Rókusba vitték, míg a szeretője ellen megindították az eljárást.

(x) **A Zoltán-fele csukamáj-olaj** tápereje nagy, könnyen emészthető, kellemetlen szaga, íze nincs, üvegeje két koronára. Zoltán gyógyszárban, Budapest, V., Szabadság-tér.

(x) **Egyenruhát** tisztek és hivatalnokok részére legolcsóbban készít *Zeller Mór* és *Társ* Budapest, Váci-utca 25.

A képviselőház két halottja.

— *Dégen Gusztáv és Major Ferenc.* —

Budapest, január 5.

Kegyetlen aratása van a halálnak az 1901-ben összeült képviselőház tagjai közt. Ma délután csaknem ugyanegy órában két képviselő dőlt ki az élők sorából: *Dégen Gusztáv* és dr. *Major Ferenc*. Az egyik a szabadelpártnak volt régi, esős hiva, a másik a néppártnak hosszú és sürű felszólalásairól jól ismert orvosa. De mind a ketten szimpatikus, szerény fellépésűknél és főképp a társadalmi téren kifejtett munkásságuknál fogva szélesebb körök tiszteletét kivívták. *Dégen Gusztáv* főképp a jótékonyág terén buzgózkodott, míg *Major Ferenc* mindenütt találkozunk, hol az ország egészségügyének fejlesztéséről volt szó.

(Dégen Gusztáv.)

Dégen Gusztáv közel két évtizeden keresztül volt tagja a törvényhozásnak s ez idő alatt mindig a nagymartoni kerületet képviselte. A parlamentben nem játszott nagyobb szerepet, de a társadalmi jótékony intézeteknek mindig tevékeny munkása és protektora volt. Az egyházpolitikai harcok idején azokkal tartott, akik kiváltak a szabadelpártból. De már a következő ciklusban ismét a szabadelpártnak volt. Régebben szenvedett már véredényelmesedésben, amihez most tüdőgyulladás járult s ez megölte. Temetése holnapután lesz.

Dégen Gusztáv, *Dégen János* királyi tanácsosnak és egyetemi jogtanárnak fia, 1834-ben május 24-én született Budapesten. Ugyanitt végezte tanulmányait is. 1854-ben azonban, hogy magát szaktudóssá képezze, mint jogtanárjelölt a bécsi tudomány-egyetemre ment ahol két évet töltött gyakorlatban, folytonos tanulással késztülve elő a későbbi tanári pályájára, melyet helyettesztári minőségben a kassai jogakadémián kezdett meg. Nehány év múlva már rendes tanszéket nyerve a pozsonyi akadémián, nevezetesen szeprehz jutott a város belső életében, melynek társadalmi és gazdasági mozgalmában is tevékeny része volt. Ez időre esik irodalmi munkálkodásának is a java. Első nagyobb műve: „A magyar váltókönyv” volt, mely 1865-ben látott napvilágot s amely a szakörökben méltó tekintést keltett. A kedvező benyomásokat még inkább megerősítette azután a következő, 1866. évben kiadott „A magyar váltóeljárás.” Méltó befejezése volt e könyv-triásznak: „A váltóörténelem a legregibb időkől a jelenkorig”, mely 1870-ben jelent meg, irodalmi, valamint a tanügyi és a közügyek egyéb terén szerzett érdemeit elismerésül kapta meg azán 1879-ben 6 lelségétől a magyar nemességet; 1881-ben pedig a csász. és kir. asztalnoki méltóságot. Az országgyűlésnek 1884. óta volt tagja, ahol kezdettől fogva Sopron megye nagymartoni kerületét képviselte. 1896-ban kisebbségben maradt, de időközli választáson újra bekerült a parlamentbe, egy olyan ártferral együtt, amelynek kellemtelenségei alól *Dégen* több nyilatkozattal tisztázta magát.

(Major Ferenc.)

Major Ferenc elhunytát olyan betegség és vele annyi testi szenvedés előzte meg, hogy szinte tragikusnak mondható az alig 48 éves embernek a halála. Még eddig ki nem derített okból másfél hét előtt vérméregzést kapott, amelyhez tüdőgyulladás is járult. Amint *Kéthy Károly* tanár a vérméregzést konstátálta, a beteg saját kérélem folytán azonnal a klinika különosztályára szállította és miután a tüdőgyulladás kivül a beteg combján is voltak már gennyedés jelei, a sebészeti beavatkozásra felkérte *Dollinger Gyula* és *Bartha Gábor* egyetemi tanárokat. Szilveszter estéjén történt az első műtét s azóta majdnem naponként lépett fel hol egy-egy izületben, hol a bőr alatt újabb gennyedés. E góccok azonnal megnyitatták és miután a tüdőgyulladás nem terjedt, a gyógyulás lehetősége nem volt kizárva. Azonban folyó hó 4-én délután dr. *Kéthy*, aki majdnem folyton a beteg mellett volt, konstátálta, hogy a tüdőgyulladás hirtelen terjedni kezd s e pillanattól fogva már nem volt reménység, hogy sikerül a betegot megmenteni. A beteg lassanként elvesztette eszméletét, míg nem ma délután 1/7 órakor onsdösen elhunyt. A vérméregzés eredete iránt semmi bizonyosat sem lehetett kideríteni. Talán a szeleóli fog ezíránt felvilágosítást adni, ha a család ehhez megadja a beleegyezést.

Major Ferenc 1854-ben született Székes-ehérvártól. Középiskolai tanulmányait szülővárosában, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten végezte. 1879-ben megszerezvén az orvosi oklevelet, főleg sebészettel foglalkozott. A múltó oklevél elnyerése után külföldi tanulmányokra indult és egy évnél tovább

tanulmányozta a nevezetesebb egyetemeket és azok künkát. Visszatérve előbb Budapesten telepedett meg, azán szülővárosába ment, ahol csakhamar tiszti 16orvossá és körházi igazgatóvá választották. Székes-ehérvártól már állásánál fogva is általános tiszteletben volt része és állandó érintkezésbe került az alosuthi udvarral. *József Ágost* és *László Jóhereg* teósi és keresztúri vadászatain mindig résztvett. A katonaságtól mint I. osztályu ezredorvos vált meg és a honvédelmi miniszter elismerő okirattal tüntette ki. Székes-ehérvártól az önkéntes tiszutók parancsnoka volt és mint ilyen járt Konstantinápolyba, ahonnan az Osmanje és Tachizie rendjelekkel tért vissza. A néppárt szervezői közt találjuk a most elhunyt képviselő nevét is, aki köztéjük azzal az ajánlattal lépett, hogy részt vev a trienti szabadkőműveselönes kongresszuson. 1896-ban néppárti programmal a szombathelyi kerület választotta képviselővé *Wlassics Gyula* dokoztatási miniszter ellenében, de az utolsó általános választáson megbukott. De már néhány hónap múlva a nyitra-zsambokrétbi kerület újra mandátumhoz juttatta. Szimpatikus munkás tagja volt a képviselőháznak, akit nagy politikai kérdések nem izgattak, de sürű felszólalt kulturális ügyek, egészségügyi kérdések tárgyalásakor nem ritkán órhooszat beszéve száraz, unalmas témákról, melyekkel hatásra maga sem számított. Az utolsó ülészekaban a Ház jegyzői közt foglalt helyet és mint ilyen is, legutóbbi megbetegedéséig nagy szorgalommal látta el tiszteit.

Egy királynő karácsonya.

— *Carmen Sylva följegyzéseiből.* —

Olyan gyakran kívántak már boldog karácsonyi ünnepet s olyan nagy ígérezzettel iparkodtak megszipíteni, hogy könnyek gyűlnek a szemembe most, ha karácsonyaim történetéről akarok írni.

Az első karácsonyest, melyet a fiatal fejedelm itt töltött, nagyon szomorú volt. Az urak édesanyja arcképet függesztették föl az egyik terembe s az elé vezették a fejedelmet. A fejedelem sirt s az a sírás volt az ő karácsonya. Három évvel több együtt ünnepeztük az első karácsonyestet. Ezen az estén egy kicsiny kis karácsonyfát vittem a szobájába, a fa alatt nem volt egyéb, mint egy kis bölcös, olyan kicsi, amilyen kicsit csak képzélni lehet, mert remegtem még, hogy tévedés is lehet a dologban, s hogy nagyon elhamarkodtam a bölcösöt!

A második közös karácsonyunkat egy miniszterválság rontotta el. A király már csak akkor jöhetett a karácsonyra elé, amikor a gyertyák csakonig égtek. Gyermekekünk kicsiny volt még akkor s csodálkozó szemmel nézett a fára. Ez szomorú dolog volt, de azért mégis örültünk, mert vége volt a háborúnak, Szedán fölöl nem hallatszott már harci zaj, volt gyermekünk s ha nem is volt fú, de jöhetett még fú is s akár egypár kis leánya is utána. Az orvos legálább evvel vizsgáltat s nyolc-kilenc gyermekről is beszélt. Mosolygott, mikor a kilenect is keveseltem. A *harmadik* karácsony nagyon szomorú volt. Olyan viszonyok voltak, hogy a vándorbotra kellett gondolnunk. Időnk sem volt hogy a karácsonyfát megbámuljuk, a gyertyák megint csakonig égtek. Pedig hogy örültem már előre ennek a karácsony-estnek. A gyermek már fejlett volt, egyetlen örömnünk sötét életünkben. Csak a *negyedik* karácsonyest volt szép. Ragyogóan szép. 1873-ban voltunk akkor, abban az évben, mikor először láttam viszont szülőföldemet s ahol mindenkinek megmutattam gyermekemet. Az emberek azt mondták róla, hogy olyan, mint egy tündér. Mindig azt kérdezte: Ez a mamám *Rajnáná*? Mindössze ezt mondatom el, hisz harminc évvel ezelőt történt s ez rövid idő ahhoz, hogy többet elmondhassak. A *Dimbovia* rapszodjának bevezetésében leírtam ezeket az édes dolgokat, melyek úgy áradtak szét ajakáról, mintha költemények lettek volna s azért mondtam akkor, hogy gyermekem a legszebb költeményem.

Gondoljanak el egy igazi, valóságos karácsonyestét, mikor sok vendég van a háznál, fiatal lányok, sok gyermek-lány az arvházból, akivel az én kicsinyem Fröbel-játékokat játszott. Kis kocsit kapott ajándékba s a többi gyermekek úgy húzták végig a kocsit a terpeken. Az én kicsinyem benne ült a kocsiban. Igazi tündér-fogat volt. Ez az est úgy világit a lelkemben. Talán mert ez volt az utolsó. A legutolsó. Ettől fogva nagyon sötét lett a világ.

A következő emlékezeset karácsonyom az volt, mikor betegem, megrálgalmazva, megvetve és elhagyva éltem. Az orgonához toltattam a széket s játszani akartam. Nem írom le, hogy mit éreztem, mikor meggyújtották a gyertyákat... Mégis, milyen sötét volt. Minek is égtek a gyertyák? Kinek égtek? A kicsinyem már nem volt köztünk s nem jött helyette más, mikor a gyermek elment. Tudom, hogy a gyermek volt az, aki nem engedte meg, hogy testvérkéje szülessen. Félt, hogy megviszálódunk a halálán. Oh, gyermek! Ha tizenkettőt küldtél volna magad helyett, akkor sem gyógyítottál volna meg bennünket...

Igy nem tehettem egyebet, mint hogy a má-

sok gyermekeinek karácsonyát néztem. Nemrégiben az angolkisasszonyoknál ültetem egy kis gyermeket az ölembe. Azt mondta egy apáca, hogy ez a gyermek valóságos mártír. S mikor az ölemben ült, azt mondta a gyermek: De kár, hogy a királyné nem az én mamám. Milyen jó mamám lett volna! Kis fejecskéje, melyben éjfényű szemei villogtak, a keblemen feküdt s olyan édes érzés szállt meg. Tegnap karácsonyfát küldtem ennek a gyermeknek. Sok szép dolog volt rajta. Majd meghallom, hogy mit mondott, mikor megkapta...

A szász trónörökösne regénye.

Budapest, január 5.

A Vatikán beküldött kísérlete meghiúsult, Giron féltékenyen őrizi a trónörökösnet: ez a fejedelmi romantika legújabb hírel. A pénz is beleszól a regénybe s Lipót Ferdinánd lemondási nyilatkozatát a főherceg anyagi érdekei teljes biztosításával módosították. Minthogy azt is beszélték, hogy Lipót Ferdinánd nővérét, Lujza trónörökösnet, mióta Genfből elutazott, meg se látogatta és pedig azért, mert a trónörökösne Adamovics kisasszonyt ki nem állhatja és ennek nyíltan kifejezést is adott, más oldalról konstatalják, hogy a főherceg nővérét montreuxi tartózkodása óta is többször meglátogatta. Hogy mi az igazság, nehéz eldönteni, de valószínű, hogy Adamovics kisasszony nincs a trónörökösne kezében. Ami a regény óhajtott kibonyolítását illeti, az teljes kudarcot vallott. Egy szász hírlapíró, akit Lujza főhercegnő Genfben többször fogadott magánál a legutóbbi napokban, felkereste Miksa szász herceget, aki tudvaleg Svájcban, Freiburgban lelkesedik. Miksa herceget a drezdai események valósággal beteggették és ezidőszent freiburgi lakásán fekszik, az újságíró azonban gyöngékedése dacára is magához kérte és kikérdezte őt a te őt, amit Genfben a trónörökösnetől megtudott. A herceg a hírlapíró elbeszélését a telháborodás és a fájdalom heves kitöréseivel hallgatta. Miksa herceg különben a szász trónörökös házassági botránya miatt Lipót Ferdinánd főherceget okolja. A fivéréről azt mondja a herceg, hogy szász királylány lehet ugyan a történet dacára is, de a szász nép királynéja is akar; a trónörökösne pedig kiválóan alkalmas egyéniség volt arra, hogy a szász nép és a trón közötti jó viszonyt ápolja és fenntartsa. Miksa herceg úgy nyilatkozott az interviurol hírlapíró előtt, hogy a pápa által red ruházott békköltő missziórol le fog mondani egyrészt azért, mert a trónörökösne ridegen utasított el magától minden ilyen anyagi közlekedést, másrészt pedig azért, mert a trónörökös maga sem kívánja a történet jóvá-tételét.

A beküldés érdekében József Ferdinánd főherceg is sokat tett, de most lemondott missziójáról. A herceg mindent elkövetett, hogy testvérét Giron elhagyására bírja s határozatlan megígerte neki, hogy semmi bántódása sem lesz, ha visszatér Ausztriába. A hercegnő erre azt felelte, hogy tanácskoznia kell Gironnal. József Ferdinánd főherceg erre távozott s Lujza hercegnő főörög tanácskozott Gironnal s Lipót Ferdinánddal s tanácskozásuk eredménye az volt, hogy a hercegnő tagadó választ adott.

(A trónörökösne nyilatkozik.)

Lujza főhercegnő tegnap ismét nyilatkozott egy újságírónak. Ezuttal a Figaro munkatársával beszél s ezt mondta egyebek közt:

— Számoltam új helyzetemnek összes körülményeivel és éret megfontolás után mondtam fel a szász királynői koronáról. Első kötelességem, hogy a természet törvényének engedelmeskedjem s hogy ahhoz kössöm életemet, akit szeretek. Szeretem Giront és felesége leszek. Giron dolgozni fog s én alkalmazkodom a körülményekhez. Nem fogok fénytűzben élni, hanem Páris valamelyik külvárosában, ahol oleso az élet. Ugy fogok élni ott, mint egy egyszerű polgárasszony, aki maga jár a piacra és azon igyekszik, hogy mentül kevesebbet költsön. Mint látja, még komornám sincs. A trónörökösne aztán gyermekeiről beszélt: — A szegény kicsinyek, szólt fájdalommal. Hibáztam, amikor elhagytam őket, de cselekedhettem-e másképp. A börtön várt reám. Ez határozott tény. És helyes-e, hogy az anyának nem engedik meg, hogy gyermekeiről hírt hallhasson. Rabja voltam az etiketnek. Nem hagytak élni. Minden tettemet megkritizáltak. És mi csoda örült történeteket eszeltek ki! Még azt is beszélték, hogy éjjel a tetőn biciklizem és hogy a királyné álmatlan éjszakákon a kerékpár zaját hallotta a feje fölött. A királyné a földszinten alszik és a palotának több emelete van.

Egy iteni lap azt közölte, hogy Lujza trónörökösne az ügyvédje által emlékiratot fog közö-

tétetni, amelyben a szász udvarnál átélt szenvedéseit s zököséseinek okait és körülményeit a valósághoz híven fogja megírni. Lachenal ügyvéd ma a lapok utján megcáfolja ezt a közleményt s kijelenti, hogy semmiéle ilyen megbízást nem kapott a trónörökösnetől.

(A válópör.)

A Dresdener Journal jelenti, hogy a genfi német konzult a külügyi hivatal utján felhatalmazták, hogy a trónörökösne Genfben kézbesítse a válókeresetet. Időközben a trónörökösne perbeli képviselője, Körner Emil ügyvéd így innen Genfben utazott, hogy ott tárgyaljon Lachenal ügyvéddel, aki hír szerint a trónörökösne ügyeit intézi.

Genf, január 5.

Ma délelőtt kézbesítette Bothe német konzult a szász trónörökösne a szász trónörökös keresetét, mely a házassági közösség megszüntetésére irányul. A kereset átadásánál jelen volt a trónörökös ügyvédje, Körner igazságügyi tanácsos Drezdából és a trónörökösne ügyvédje, Lachenal. A kereset idézést tartalmaz január 23-ra a drezdai különbíró elé. Az alperes trónörökösne a házasság felbontását fogja kérni.

Páris, január 5.

A Temps Genfben időző munkatársa felkereste Lachenal ügyvédet is, mivel Lujza trónörökösnetről és helyzetéről behatóan beszélgetett. A trónörökösne, mint intézkedéseiből kitűnik, még nem gondol arra, hogy Genfből elutazzék. Válassi ügye rendkívül bonyolult jogi esetet képez, mert míg a trónörökös az ágytól és asztaltól való elválasztást kéri csak, a trónörökösne a házasság teljes felbontásához ragaszkodik. A szász udvar részéről tudtára adták a trónörökösne, hogy gyermekeit csak az esetben láthatja viszont, ha Giront elhagyja. — A trónörökösne, — jegyezte meg végül Lachenal ügyvéd — nem érdemelte meg azt, hogy így meghurcolják. Nő lévén, jogában áll, hogy bizonyos dolgokat elhallgasson.

(Giron tervei.)

A Temps munkatársa Giront kérdezte ki. Giron alaptalannak jelentette ki azt a hírt, hogy ő és a trónörökösne Genfben szándékoznak letelepedni és Svájcban polgárléteget szereznek.

— Mihelyt a körülmények megengedik, nőül veszem a hercegnőt — mondotta Giron — és akkor Párisba megyünk lakni, hol az én munkámból fogunk megélni. Tollaammal akarok pénzt keresni, bár eddig még nem adtam ki semmit; van egy pár versem és prózai művem, melyeknek egy része kész, a többi pedig befejezését várja.

Az újságíró erre egy verset kért Girontól, hogy lapjában közölhesse, de Giron kitért a kérdés elől azzal, hogy kéziratai mind Brüsszelben vannak.

Végül Giron elmondta, hogy egy ismerősöktől, mint teljesen ismeretlenektől is özőnével érkeznek hozzájuk a rokonszeny meleghangú megnyilatkozásai.

— Még pénz is kínálnak — folytatta Giron. — Egy hölgy, akinek a híret se hallottam eddig, egy millió frankot ajánlott fel... Nem is válaszolunk az efféle levelekre, már csak azért se, mert sohase tudhatjuk, melyik e levelek közül keleppe, melyet nekünk állítanak. Egészen furcsa ajánlatokat is kaptam már, többek közt egy liposzi szingizagatótól, ki 40.000 marka fizetést akar adni havonként, ha szinpadán minden este csak egy pillanatra mutatkozom.

A párisi Matin Giron egy levelét és egy naplótörredékét közli. A francia levél, amelylyel a nyelv-mester a lap munkatársát Lipót hercegehez tovább ajánlotta, a következő:

Kedves Lipótom! Azt hiszem, jó lesz, ha egy pár szóval fölvilágosítja ezt az urat, a Matin szerkesztőjét, aki helyre akarja igazítani a francia lapokban megjelent valótanságokat. Különbben Lachenal mester nézete szerint is inkább legyünk szeretetreméltóak ezekben az újságírókhoz, mint hogy hozzá küldözgessük őket, Baráti kézzorítással, hiva Giron.

Giron rendes naplót vezet, amelyet a francia újságíróknak megmutatott, sőt megengedte neki, hogy a kritikus napokra vonatkozó részletet a tudósító kiirhassa. Ezek a passzusok a következők:

December 12. Éjjel után fél órával. Lipót herceg nővére lakosztályába megy; a hercegnő készen van és várja. A herceg kezében sárga bőrtáska van. A hercegnő sietve összeszedi ékszereit és fehérneműt csomagol be. Egy kis rejtett csigalépcsőn mennek le s egy rendesen zárt ajtón távoznak, amelynek kulcsát a herceg napközben már megszerzte. Künn vannak a téren. Kocsi várja őket, a kocsi előtt két arabs ló. Igen hideg van. Ora-tűt. Egy óra van. A hold csodálatosan fénylik, előnti világosságával a várost...

Két óra tíz perc. A hallei állomásai épület, ahol vonatra akarnak szállani, be van

osukva. Számtalan nehézség elhárítása után végre kinyitják a kaput. A hercegnő a harmadik osztályú váróterembe megy. Igen hideg van. Testvére a saját köpönyegével takarja be...

Genfből táviratozza tudósítónk, hogy a rendőrség határidőt tűzött ki, ameddig Giron tartozik igazolványait s minden okmányát bemutatni, különben kiutasítják Genfből.

Berlin, január 5.

A Kreuzzeitungnak írják Svájból, hogy ott általános rosszaljak, amiért Lachenal ügyvéd a szász trónörökösne ügyében jólvást egy szerepel, mint szövetségtanácsos, holott kizárólag magánügyekről van szó.

Alaptalan az a feltézés, hogy a trónörökösne és Giron fölveszik a svájci állampolgárságot és azután svájci területen meg fognak esküdni. A törvény és a gyakorlat kizárja ennek lehetőségét. Az 1875-ik évi szövetségtanács szerint külföldiek csak abban az esetben szereshetik meg az állampolgárságot, ha már két évig Svájcban laktak és ha az állam költelkébe való fölvetelük Svájcra nézve nem káros. Ugyanez a törvény azt is kimondja, hogy idegenek nem szereshetik meg a svájci állampolgárságot abban az esetben, ha házasságtörő viszonyukat az uton akarnák Svájcban törvényesíteni.

(A bánatos trónörökös.)

A Berliner Tageblattnak írják Drezdából:

Az udvar környezetében beszéltek, hogy a trónörökös gyakran látják sírni. A trónörökös sűrűn mondja az idősebb gyermekeknek:

— Anyuska nagyon beteg, nem is fog többé visszatérni.

A legkisebb leányt vigasztalni szokta a trónörökös:

— Anyuska nemsokára haza fog jönni.

(A szász király betegsége.)

Drezda, január 5.

Az udvar a következő jelentést adta ki: A király december 10-én, miután már előtte való nap rosszul érezte magát, hideglellyel járó gyöngye láz, köhögés, jobb vállában érzett fájdalom, étvágytalanság és általános rosszullet mellett megbetegedett. Az orvosok eleinte lázas hörgurótot konstataltak, de 12-én már olyan tünetek mutatkoztak, amelyek nagyon valószínűvé tették, hogy a királynak influenzaja van. Ezt a feltévést a további megfigyelés is megerősítette. December 14-én este a láz teljesen megszűnt. Csak 15-én este emelkedett ismét a test hőmérséklete, de csak rövid időre, 39,9 fokig. Ettől az időtől kezdve a hőmérséklet 27-éig normális volt. December 17-én a köhögés erősbödött és ezen a napon a jobb tüdő alsó lebenyén sűrűsödés, illetőleg toulás mutatkozott. Ez a testi hőmérséklet emelkedése nélkül következett be. Az addig színtelen és meglehetősen kevés köpet akkor bőségesebb lett és eleinte világospiros, később sötétpiros vérrrel volt keverve. Csak december 25-én tüntek el a vér toulós nyoma. Ez alatt az idő alatt a király rendkívül gyöngye volt, étvágya majdnem teljesen megszűnt és nagyon keveset aludt. A jobb tüdőlebenyben a sűrűsödés majdnem teljesen eltűnt, amikor december 21-én mindkét tüdő, ugyszintén a légső és a gége hurutos lett, aminek következtében rekedtség és kinos köhögés állott be, amelynek a beteg — gyakran csak nagy erőlködés után — genyes nyálkát köpött ki. A hrut fellépésével egyidejűleg a beteg testének hőmérséklete 38,5 fokra emelkedett. Az érverés és a légsőzés is gyorsabb lett, de a szív működése — eltekintve néhány szabálytalanságtól, amelyeket azonban nem igen vettek figyelembbe az orvosok — meglehetősen erős és rendes volt. Ez a hrut, a láz, az éjjeli nyugalom megzavarása stb. még inkább elgyöngyítette a királyt. Különbösen az erős izadás, amely rendszeren éjjel állott be, még jobban elgyöngyítette. December 30-án a kezelő orvosok Curschmann tanárral tanácskoztak, aki úgy a diagnózist, mint a kezelést jóváhagyta. Az utolsó napokban örvendetes javulás konstatalható anynyiban, hogy a király január 3-ika óta lázmentes és étvágya jelentékenyen javult, noha a hrutos jelenségek még egyre tartanak, különösen a köhögési inger, amely a beteg éjszakai nyugalmaát gyakran megzavarja.

Drezda, január 5.

A király állapotáról ma délután azt jelentették, hogy ma sem volt láza s étvágya valamivel javult, csak a katarális jelenségek nem tüntek el. Dében a király néhány órára elhagyhatta az ágyat, de mozgástól tartózkodnia kellett. Még a miniszterek sem jelentek meg, szokásos előterjesztéseiket megtenni. A királyi család tagjainak is csak néhány percre szabad a beteg körül maradniok.

FŐVÁROS

(*) **Budapest zöldsejtszükséglete.** A vásárcsarnok igazgatója előterjesztést tett a tanácsnak, hogy Budapest korai zöldsejt nincsen s tavasszal a silány olasz zöldsejttel árasztják el a piacot. Azt a javaslatot tette az igazgató, hogy a főváros földjein termeljenek korai zöldsejtet s mint Berlinben, nálunk is a csatornát használják föl a föld üntözésére. A víztorvos ma tiltakozott a javaslat ellen, mert Franciaországban már megkísérelték a dolgot, de megszüntették, mert konstátálták, hogy a földeknek a csatornával való üntözése a közegészségügyre nagy mértékben veszedelmes.

(*) **Elhalasztott ankét.** A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg szerdára értekezletet hívott össze a villamos vasúti közlekedés biztonságának a megvitatására. A főváros kérelmére a miniszter az értekezletet péntek délutánra halasztotta.

(*) **Közigazgatási kiállítás.** Drezdában az idén 128 német város közigazgatási kiállítást rendez. A kiállítást 1903. május huszadikán György szász király nyitja meg. *Beutler*, Drezda város polgármestere ma magyar nyelvű írártában hívta meg a kiállításra Budapest hatóságát.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Egy új Loute.** A *Vigszínház*nak esütőrlökön érdekes előadása lesz. A *Loute* című bohózat kerül színre, a címszerepben *B. Kertész* Ellával, a *Vigszínház* egy új, nagy reményű keltő akvizíciójával. A művész, aki néhány évi szünetelés után először lép ismét a színpadra, amelyről, bár a leglényesebb jövő keesgettette, mindjárt pályája kezdetén távozt, teljes ambícióval készül a kétéleki hölgy ábrázolására. Az egész művészi személyzet támogatja ebben. A francia bohózatból, amely már több, mint harmincszor került színre, mindennap tartanak próbát, mint valami új darabot. *B. Kertész* Ella első főlépté alkalmával új öltözékeivel is méltó feltűnést fog kelteni.

** **Casanova délután.** *Barna* Izsó és *Faragó* Jenő operettje, amelynek vasárnap 33-ik előadására már az esti pénztárnál is előtt az utolsó zugig minden jegy elkel, délutáni előadásban holnap, kedden, megy először mérsékelt árak mellett. A négyes fő női szerepet ezúttal is *Kürty* Klára, a címszerepet *Nyárai*, a többi szerepet *Kovács* és *Szirmai* játssza.

** **Az országos színházegetesület tanácsa** a hó 13-ikán. kedden délután ülést tart, amelyre a vidéki tanácsosok közül *Komjáthy* Jánost és *Leszkay* Andrást hívták be.

** **A miskolci színházgató fegyelmi ügye.** *Szalkai* Lajos miskolci színházgató ellen súlyos vádak jelentek meg egy újságban, melyek alapján az *Országos Színházegetesület* tanácsa mint a vidéki színházgatók fegyelmi hatósága vizsgálatot indított. A cikk három irányban vádolta *Szalkai* igazgatót; először, hogy a társulatához szerződött tagokat ellátja és szerződésüket jogtalanul felbontja, másodsor, hogy a társulata kötelekében levő nőtagokkal szemben nem tanúsítja a kötelező diszkreciót és lovasgiasságot; harmadszor, hogy társulatánál vele rokonságban álló tagokat tart, akik jogosulatlanul beavatkoznak a színház dolgaiba. Az *Országos Színházegetesület* ez az ügy már hetek óta foglalkoztatja. A vizsgálatot minden irányban kiterjesztették és egész sorog tanut hallgattak ki úgy a vád, mint a védelem részéről. Az egyesület fegyelmi bizottsága, melynek dr. *Komor* Gyula elnöklése mellett, *Márkus* József, *Vidor* Dezső és dr. *Faludi* Jenő egyesületi ügyész voltak a tagjai, még a múlt héten befejezte az ügy tárgyalását és meghozta határozatát, melyet előadás végett a tanács elébe terjesztett. A tanács két ülésen keresztül is foglalkozott az ügygyel, felolvastattak az összes vizsgálati iratok s az erre következők hosszas tanácskozás után öt szavazattal négy ellenében a hivatalos vádokat, *Mészáros* Kálmánnal azzal a vádindítványával szemben, hogy *Szalkai* Lajos színházgatót engedélytől megfosztassák és az egyesület kebeléből kizárassák; magáévá tette a fegyelmi bizottság határozatát, mely így hangzik:

Szalkai Lajos színházgató ezer korona pénzbírságra és a felmerült költségek megfizetésére ítéltetik.

Amennyiben *Szalkai* Lajos virágvasárnap-Éor újabb koncessziót kérne, a tanács véleményével együtt — bármint legyen ez — a szóban forgó ügy összes iratait is felterjeszti a beümmisztériumhoz.

A határozat megokolásában hangsúlyozza, hogy a *Szalkai* Lajos ellen a társulat elkölcsi vezetése doigában emelt vádak beizgatást nem nyertek, úgy szintén a rokoni befolyás tekintetében felhozott vádak, bár nem helyeselhetők, hogy az igazgatóval rokonság-

ban lévő tagok legyenek a társulatnál, erősen túlzottak a beizgatást nem nyertek.

Az a vád azonban, hogy érdemes tagok a társulattól ellátóztettek, több esetben beizgatott s ezért szabta ki a tanács a fegyelmi bizottság által javaslatba hozott legmagasabb pénzbírságot, ezer koronát.

** **A Kereskedelmi Csarnok hölgyestéje.** A Magyar Kereskedelmi Csarnok e hó 17-én saját helyiségében hölgyestét rendez. Az estén *Diósiné-Handel* Berta, *Csillag Teréz*, *Ligeti* Juliska, *Csillag* Klári, *Gál* Gyula, *Hegedűs* Gyula, *Rózsahegy* Kálmán, *Szendrói* Lajos és *Tarnay* Alajos működnék közre. A hangverseny fél 9 órakor kezdődik. A hangverseny után buffet lesz. Jegyeket 15-én és 16-án lehet váltani a titkárságnál.

** **A gyermekszínházban** kedden *Vizkereszt-ünnepe* megint a *Tündérvilág* című regét adják és esütőrlökön megismétlik. Az előadás fél 5 órakor kezdődik.

** **Maxim Gorkij új darabja.** A moszkvai színházban a napokban *Ma xim Gorkij*, a gyorsan világhírré emelkedett orosz író egy darabjának volt a bemutatása. A darabnak *Ejjeit menhely* a címe és szenzációs sikert aratott.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Bárony István új könyve.** Bárony Istvánt nem szabad irodalmi kategóriába erőszakolni; egészen kivételes írói egyéniség ő. Az irodalomban két életet él, mint Jókai regényében az aranyember *Timár* Mihály. Valami külső kényszer egyszer-mászor behozza a társaságos emberek közé s ilyenkor velük él, regényeket is ír róluk, úgy tesz, mintha komolyan érdekelne. De ez nem az igazi *Timár* Mihály, akarom mondani Bárony Istvánt. Akkor kell őt meglesni és megismerni, mikor ebből a hidegből világból elulhan s oda menekül a senki szigetére. Mert a mi irodalmi világunkban igazán az a természet: a senki szigete. Nem ismeri senki, nem keresi senki. De Bárony István ott él az ő szebbik életét a természetben, ott érez, lát, ir és álmodik legszebben. A természet neki nem keret, amelybe embereket és emberekről való históriákat állít, hanem a szebb világ, amelyben minden lüszál, minden rög, minden mozgó és mozdulatlan csudás harmóniában él. Nem egy Noémi várja itt Bárony Istvánt, de egy fölledzetlen paradíszom, amelyben Noémi is csak anyyi, mint az a selymes fű, amelyben elbolyong, az a szikla, amelyre lekuszik, az az állat, amelylyel testvértérségek éri magát. Az élő és eleven természet vonzza a mi aranyemberünket, aki most már közel husz esztendeje írja azt az irodalmunkban pártatlanul álló naplót, melyben a természetbe egészen beleolvadt költőlélek napról-napra följegyzti az ő intím megfigyeléseit, mindig újabb és újabb titokzatos szépségeket fűdözvén fel szerelmes világában. Ezek a megfigyelések kezdetben is színesek voltak, de most már a lelket is megmutatják a természetben s a napló újabb lapjain már a természet regényét, szövevényes és megkapó életét olvashatjuk. *A róma és az erdő*, ez a címe Bárony István legújabb könyvének s ebben már nem képeket kapunk a természetből, de a természet saját külön regényét, saját külön regényes életét. Minden él ebben a könyvben és nem alkalmi életet él, hanem folyamatos, kölcsönhatásokkal egymást kiegészítő életet, akár az emberek. És ha Bárony István megfesti a nagylelkű sólyom karakterképét a nyomában kullogó réti héjakkal, érezzük, hogy ez csak egyik epizódja annak az érdekes természet-életnek, amelyben szintén mindennek és mindenkinek megvan az ő külön jelleme, bizonyodalmakba sodró, összeütközésekben fejlődő egyéni élete. Tréfasabb és szomorúbb epizódok vannak e könyvben a természet életéből s összeségükben úgy hatnak, mintha studiumok volnának az első magyar természetregényhez, amelyet Bárony István föltétlenül meg fog írni. Egyelőre szebb, érdekesebb és gazdagabb könyvet még nem írt Bárony István, mint *A róma és az erdő* igénytelen cím alá foglalt studiumokat s olvasván az állatjelleme, hangulatok, emlékek és aróképek e gyűjteményét, szinte előre érezzük, hogy ezekből a gazdag jellemekből és ragyogó hangulatokból már játszva kiformálható a legérdekesebb természetregény. A természet iskoláját kijárta Bárony István, titkaiba és szenzációiba behatolt, lelkes és lelketlen szereplőt sorra kiismert: most már övé ez a világ. S a magyar irodalom ettől az aranyembertől a legkülönösebb meglepetéseket várhatja. Az első és igazi meglepetés már ez az új könyve is, melyre szeccsziós olvasók azt fogják mondani: „lám, az állatok sokkal érdekesebbek, mint az emberek és sokkal érdekesebb életet élnek, mint mi!” De szolgál majd Bárony István külön meglepetésekkel is. Csak várjunk türelemmel. — Új könyvét a *Pallas* gyönyörűen állí-

totta ki, *Feszty* Árpád és *Olgyay* Ferenc pedig fölséges illusztrációkkal díszítették.

○ **Az Israelita Magyar Irodalmi Társulat** január hó 6-án, kedden este a pesti hitközség székházában (Sip-utca 12. sz.) felolvasást tart. Kezdeté este 6 óra. A farszeres ez: dr. *Steinher* Jakab: A gondolat szabadság a zsidóságban. 2. *Pelet* Sándor: Három mese (vers). Felolvasa *Szilágyi* Vilmos; a Magyar Színház tagja. 3. *Gerő* Ödön: A te sátraid. Vendégeket szívesen lát a társulat.

○ **A Kis Lap** 1903. évi első száma most jelent meg új köntösből megújított alakban, hogy — habár eddig is sokat nyújtott az ő kis barátainak — ezután még többet s jobbat nyújthasson. Hogy ezt a célját elérhesse, a magyar gyermekirodalom művelőinek legjobbjait csoportosította maga köré. Mindjárt az első számban *Fenekel* Elek, a magyar mese-irodalom pártalan írója — aki ezúttal kizárólag a *Kis Lap* részére írja gyönyörű szép elbeszéléseit és meséit — irt egy gyönyörű kis elbeszélést *Temetik nagyapó* címen, mely csüszteggével könnyekre kacsajta érzékeny lelkű kicsinyeinket. *Gál* Mózes, kinek diák történetei már lesi az ifjúság, ez idén a *Három kegyes-pajtás* címmel hosszabb elbeszélést közlölését kezdte meg a *Kis Lap* első számában s bizonyára ez a műve is egyike lesz a legolvasottabb ifjúsági elbeszéléseknek. Ezen kívül a legjobb és legismertebb íróktól hosszabb, rövidebb elbeszéléseket hoz. Így mindjárt a kezeik közt lévő számban *Etelka* néni, *A szegény gazdagember* címen egy tanulságos példázatot közöl. *Fásztör* József *A hópehelyek* cím alatt egy rendkívül kedves téli történetet ír le, mely szintén nagyon fog tetszeni. Ezen kívül van azután még a *Kis Lap*ban számtalan vers (*Jakab* Ödön, *Andor* diák, *Szekely* diák stb.) anekdota, tanulságos közmondások, amelyeket minden gyermek örömmel olvas s gyönyörködik abban a sok szép képmen, amelyek a *Kis Lap* minden számát díszítik. Ezen mulattató részekben kívül egyik legtanulságosabb része a *Kis Lap*nak az *Apróságok a természet köréből* című rovat, amely mulatva veteti be a kis olvasót a természet titkaiba és ismerteti meg a természet mindhárom országlát. Fontos kiegészítő része a *Kis Lap*nak a *fejtorló* rovat. Ebben a rovatban különböző találós versek, tréfas számtani föladatak, földrajzi kérdések, rejtett neveket stb. talál a *Kis Lap* olvasója, amelyek a gyermeknek gondolkodnia kell anélkül, hogy farszótva válnék e gondolkodás, sőt elméjét élesíti és ambícióját fejleszti.

Ha aztán a kicsikének valami kérdésük, panasza van, azt a *Forgó bácsi postája* intézi el. *Forgó* bácsi ebben a rovatban a legkövetlenebb ösztönösleg beszélget el a kicsikével s tanítgatja, oktatja őket. Nyugodtan mondhatjuk, hogy a *Kis Lap*, mely eddig is — 32 éven keresztül — a magyar gyermekvilág legkedvesebb lapja volt, ezután még nagyobb elterjedésre számíthat. A *Kis Lap* megjelenik minden héten szombaton. Előfizetési ára negyvedre 2 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

FARSANG

(*) **Jurista-bál.** A jurista-bált, amely a régi jóhírű előtűk között is mindenkor a legelőkelőbbek egyike szokott lenni, az idén a szokottal is nagyobb fényvel tartják meg. A rendezőbizottság, élén gróf *Szapary* Pál elnökkel, már a játékosnyelű érdekekben is mindent elkövet, hogy a bálon a társadalom legelőkelőbbjeit egyesítse. A bált az Opera helyiségeiben február 21-én tartják és az egyike lesz a leglényesebb látványosságoknak. Bemutatják ezúttal a *palotás* és *környag* táncokat is, melyeket az arisztokrácia férfi-és nőtagjai díszmagyarban lejtenek. A kóp pompájának emeléseiről lelkünk a részvevőire a helyiség tisztikarát és az önkénteseket is. A táncokat az Országos Kaszinó külön termében később közzéteendő időben táncmester vezetése mellett tanulják be. E próbákon a meghívó előmutatása mellett mindenki részt vehet, beleértük után pedig az előző tiszteletre bankett lesz, melyen a hölgyek is részt vesznek.

SPORT

* **Vívóverseny és öblővések.** *Szemere* Miklós cs. és kir. kamarás és országgyűlési képviselő követező díjakat tűzte ki egy folyó évi május havában tartandó vívó-és öblővőversenyre: 5000 koronás östőlődi és tiszteletdíj kardvívóknak. Részvehető bárki, vívómesterek kivül. Nevezési határidő 1903. április 15. a tét egyenként 20 korona. Az első legjobb vívó kapja az 5000 korona tiszteletdíjat, a téték 1/3 részét a második, míg 1/3 részét a harmadik legjobb vívó kapja. 5000 koronás tiszteletdíj öblővőknek. Részvehető mindenki a hadserégben alkalmazásban levő bármily legyverrel. Tét fejenként 20 korona. Nevezési határidő 1903. április 15. Első díj 5000 korona, a második díj a téték kétharmada, a harmadik díj pedig a téték egyharmada. A nevezések a Budapesti Egyetemi Athletikai Clubhoz (IV., Központi Egyetem) küldendők.

EGYESÜLETEK

(*) **A Magyar gazdasszonyok országos egylete** legutóbb választmányi ülést tartott, amelyen *Mayer* György egyesületi titkár előterjesztette, hogy *Damjanich* Jánosnak egyleti elnök a saját és boldogult férje

KÜLÖNFÉLÉK

Alkonyat.

Alkonyodó életemet
Búbánattal el ne töltsé,
Ha a végigszántott útnak
Nem is látszik a gyümölcse.

Ne csak azt nézd, mit alkotott
Egy éltet át agyad s kezod,
Ne csak azt az ösvényt tekintsd,
Mely a hirtér felé vezet.

Ha szívvel lekövöttél
Egyetleneg igaz szívet,
Aki követ önzetlenül,
Hasztalan nem volt a mived.

Csak egy szívet, mely éretted
Egy éltet át hervó dobban,
S alkér a temetőig,
Jó napokban, rossz napokban.

Akkor önvád sossé bánatson,
S hírrel, fényvel ne tördöl te.
Rejtsd el, rejtse el a nagy kincset
Lelked mélyén mindörökké.

Fekeli Sándor.

† **Uralkodók nyelvtudása.** Angol lapok közlik azoknak az uralkodóknak és uralkodónőknek neveit, akik a legtöbb nyelvet beszélték. Első helyen áll köztük Erzsébet királyné, aki nemcsak magyarul és németül tudott, de ismerte, érlette és beszélt az osztrák korona alá tartozó valamennyi tartomány nyelvét s tökéletesen beszélt azonfelül franciául, angolul és spanyolul. Utána a sorban Erzsébet román királyné következik, aki három nyelven ír s csaknem az összes európai nyelveken beszél. *Krisztina* spanyol királyné, aki szintén csaknem valamennyi modern nyelvet ismeri, most a bask nyelvet tanulja, amely az idegenre nézve rendkívül nehezséggel jár. Az uralkodók közül, mint a legtöbb nyelvet beszélő, *Ferenc József* király áll legelől, utána következik a görög király s az elhunyt *Umberto* olasz király.

† **Acél-járda.** Amerikában nemrégben új utcaburkoló anyaggal, az acéllal tettek kísérletet. A kísérletnek olyan kielégítő eredménye volt, hogy most már rendes utcaburkoló anyagok fogják használni az acélt. A kísérletek, amelyeket az amerikai automobilklub végzett, beigazolták, hogy hatvan százalékkal kevesebb erő szükséges egy szekér vontatására acéllal bevont utakon, mint a legjobb minőségű kő- vagy fáturkolaton. A kísérletnél egy háromszázöttszáz font súlyt waggont alkalmaztak, amely elé tíz embert fogtak. Az emberek a legnagyobb könnyűség-gerel, erőfeszítés nélkül tudták megmozdítani a hatalmas terhet s a nehéz kocsi egész könnyedséggel gördült tovább. A kísérletekhez mister *Schwab*, az acél-király ingyen bocsátotta rendelkezésre az acéllanyagot. Az amerikai automobilklub most acéllal fogja burkolni a Broadway és Church között levő egy mértőldnyi területet.

† **Az ókori Berlichingeni Götze.** Goethe drámájának hőse, a Berlichingeni Götze is rá lehet olvasni a bölcs Akiba híres mondását: Nincs semmi új a nap alatt. A harcias hősnök nem volt valami eredeti gondolata akkor, amikor elveszítet jobbát ezeröttszázötben egy magakovácsolta vaskézzel pótolta. Egy régi római író művében ugyanis ez olvasható:

— Arra a kérdésre, hogy az emberek közül ki volt a legvittezebb, bajos válaszolni; semmiesetre sem szabad senkit sem elébe helyezni e tekintetben L. Sergiusnak. Ez a vítész a második hadjáratban, amelyben résztvett, elveszítette a jobb kezét; két háborúban összesen huszonhárom sebet kapott s nem tudta e miatt sem kezét, sem lábát kellően használni. De azért egy rabszolgai segítségével még igen sok csatában vett részt. Négyizben csupán a baljával harcolt és két lovat löttek ki alóla. Csínáltatott magának jobbkezet vasból s felmentette Cremonát, megvédelmezte Placentiát s tizenkétszer tört be a galliai ellenséges táborokba. S mily dicsőségeket aratott volna még, ha nem kellett volna mindig Hannibál ellen harcolnia, abban az időben, amikor a rómaiak többnyire csak szegényt vallottak. Más hősök az ellenségeiket győzik le. Sergius magán a sorson győzedelmeskedett.

Ezekután bátran elmondhatjuk, hogy a Berlichingeni Götze nek már ezerhéttszáz évvel ezelőtt volt elődje.

† **A világ legnagyobb hajója.** A nyugat-európai hajógyárak egymást igyekeznek túlszárnyalni az általuk épített hajók nagysága tekintetében. Eddig a világ legnagyobb hajója az *Oceanic* volt, melynek

hossza kétszázötvennégy méter, utána következtek sorrendben nagyság szerint a *Celtic* kétszázötvenhárom és kilenczven méter hosszal, a *Great Eastern* harmincegy és fél méterrel, a *Deutschland* kétszázegy méterrel, a *Kaiser Wilhelm der Grosse* százkilencvenegy méterrel és a *Compania* száznyolcvankilenc méter hosszal. Mind e hajóóriásokat most tulszárnyalja nagyság és hordképesség dolgában a belfásti hajógyárban épült és most felszerelés alatt álló *Cedric* nevű angol gőzös. melyet Liverpool és New-York között fognak járatni. Az új gőzös nem kevesebb, mint kétszázötvenöt méter hosszú, huszonkét méter széles, tizenöt méter magas és bruttó-tonnataralma huszonegyezer tonna. A hajó személyszállítására is be van rendezve, még pedig három ezer utas részére, kiknek kiszolgálására háromszázötven szolgát fognak a hajón alkalmazni. Az új gőzös egész iedélzetét kausuk-lemezzel borítják, hogy a járás zaját az alul levő ütkékekben és termekben ne hallják.

† **Tilos osók.** Némely városban megbüntetik azokat, akik az utóan szerelmi jeleket váltanak, mert a hatóság ezeket közszemérem ellen való vétségnek minősítette. A déloroszországi Cherson városban azokra a szerelmes párokra, akik nyilvánosan ölelkeznek, tizenöt korona pénzbírságot rónak. Jegyzeknek nem szabad karofogva sétálniok, mert tizenkét korona büntetést jelent s ugyanigy járnak, ha levelezőlapon fejezik ki egymásnak érzelmeiket. Ugyanígyen ridég szokások vannak érvényben az amerikai Connecticut államban, ahol egy tanuló két-napi fogságra ítélték, mert telefonon gyöngéd szavakat sugdosott szerelmesének.

† **Az ókor mérnökei.** A világ legnagyobb építészeti emlékei az ókorból maradtak ránk. Egy angol szaklap cikket közöl ezekről és bámúlva konstalálja, hogy például a régi egyiptomiak milyen sokra vitték a mérnöki művészetben. Egyhamar nem fogunk megint olyan épületeket látni, — írja ez a lap — mely, mint a gizehi piramis, két millió tonna kőből, és olyan viztartályt, mint a mörisi vízvezeték volt, amely tizenegyszázötven millió tonna vizet volt képes befognadni. Hogy milyen volt a Labyrinth, ezt nem tudjuk, de Herodot nagyobb esodának tartotta, mint a gulákat, a mörisi tavat ellenben fölébe helyezte. Egy régi hagyomány szerint a Nilus a lybiai hegység alján folyt, ahonnan mesterségesen terelték jelenlegi medrébe és ha ez igaz, ez olyan mű volt, amilyenre a mai mérnökök nem képesek. A régi Egyiptom mérnökei nagy mértékben uralkodtak a természet erői felett. Hogy milyen könnyen bántak óriási terhekkel, arra például szolgálnak a karnaki templom tizenegy láb átmérőjű oszlopai, melyeket egy távoli kőbányában egy darabban vágáltak ki, tutajokon szállították le a Niluson és miután rendeltetési helyükre megérkeztek, hatvan láb magas talapzatra helyezték. Ez nem volt kis dolog, de még sokkal nagyobb dolog volt a száznyolc láb magas és negyyszázötven tonna súlyú nagy obeliszk kifaragása, elszállítása és felállítása. A régi egyiptomiak mérnökeinek legnagyobb műve a thebai Rhamesz-szobor szállítása és felállítása volt. Ez a hatvan láb magas szoborkolosszus ugyanis, melyet egyetlen darab vörös gránitból faragtak ki, nyolcszáznyolcvanöt tonnát nyomott. Ilyen nagy problémákat oldottak meg a régi egyiptomi mérnökök, de óriási munkástömegekkel és mégis lassan dolgoztak. Theba városa kétezer évig épült és egy-egy obeliszk elkészítése és felállítása esztendőig tartott.

† **Francoorszag gazdasága.** Francoorszag pénzügyi viszonyairól az utóbbi években kedvező kimutatásokat adnak ki. Ezek szerint a francia nemzet évről-évre vagyonosodik. A legújabb kimutatás szerint az újév első napján *négy milliárd* frank volt elhelyezve a francia takarékpénztárakban. Az 1870-iki háborúra következő pénzcsapás után ez háromszoros gyarapodást jelent.

† Amerikai humor.

Az új életmentő.

— Miért viseli Brimms azt az érmet?

— Életmentésért.

— Hogyan mentett ő emberéletet.

— Soha sem használt még automobil.

Felelet kérdésben. Férfi (óvatosan):

— Mit mondana ahhoz, ha megkérdezném, hogy akar-e nőm lenni?

Leány (még óvatosan):

— Miért nem kérdez, hogy megtudhassa?

Egy népszerű üveggy.

— Miért vagy olyan szomorú, férjesekém?

— Félek, hogy nászutunk felemészti minden megtakarított pénzemet!

— Mi van abban? Nászut csak egyszer esik minden két-három esztendőben.

KÖZGAZDASÁG

Az áru-részletügylet.

— Anket az igazságügyminiszteriumban. —

Budapest, január 5.

Az áru-részletügylet tárgyában összehívott szaktanácskozás második napján az volt a legérdekesebb momentum, hogy a meghívott szakértők közül éppen a könyvtárosok egyesületének delegáltja mutatott rá annak a szervezett bandának viselkedésére, mely előbb a vidéken, most pedig a fővárosban próbálja becsapni a közönséget, azt állítván, hogy az ő cégük az eladott könyvek jövedelméből részesíti az újságírók testületét. A könyvtárosok egyesületének képviselője elmondta az anketen, hogy kenyerének elvesztésével is megfontogatták, ha az osztrák céget vizsgálásait le meri leplezni, de ő azért mégis kimondja, hogy nem a hivatásos újságírók, hanem a középosztály végzett urai a ludasok, mert ők élnek vissza az újságíró-egyesületek nevével s ők hivatkoznak reformátoroknál és zsidóknál nagynevű liberális politikusokra, papokra pedig az Alkotmány ajánlására. Az ilyen alkalmi újságírók a legbiztonságosabb versenyre kezdeményezték s eddig nem lehetett velük bírni.

Látnivaló, hogy ez az okfejtés körülbelül az, melyet a vizsgálóérek ostorozásában az újságíró-egyesület is használt. Érdekes és jelentős körülmény, hogy a hivatásos könyvtárosok ugyanigy gondolkoznak s ezeket a törvényhozás csakugyan helyesen fog ocselkedni, ha az e fajta vizsgálásokat egyszerűsmindekorra lehetetlenné teszi, a könyvvásárló publikumra erőszakkal sáskahadát alaposan kiűstől. És sürgös is az új törvény, mert napról-napra kapjuk az újabb panaszokat, hogy a vidéken már fölismeret sáskák most a miniszteriumok helyiségeiben próbálnak szerencsét s ott is mindenütt azzal a hazugsággal, hogy a jövedelemben az újságíró-testületek is részesednek. Az anketből kihangzó figyelmeztetéseknek talán meglesz a jó hatással s a közönség tájékozatlava lesz, ha ezek a pródalások föl akarják kerezni.

A mai folyólatagos tanácskozásról tudósításunk a következő:

Décsey Zsigmond kéri, hogy a tervezetbe vételessen föl a következő intézkedések: Az ügylet csak a kereskedelmi miniszterium által kiadandó formulárnak mindkét fél részéről való aláírásával és kicserélésével köthetetik meg; a szerződésnek tartalmaznia kell az egész ügyet szövegét; az áru átadásánál az ügynök az árnak legfeljebb 10 százalékat veheti át, a további részletek csak az eladó íónök nyugtájá ellen fizetendők; az egyszeg csak a megkötés után 15 nap múlva lép életbe; a családtagok egymásért egyetemleges kötelezettséget vagy íjér és feleség, gyermek és szülők egymásért kezességet nem vállalhatnak, a vevő foglalkozásához nem tartozó árakra kötött részletügylet hatálytalan; 400 koronán a föl változó nem vételhetők; per esetén az alperes távollétében csak a fölperes perrendszert bizonyítását fogadhatja el a bíró; az adóst ért anyagi csapás, keresetvesztés esetén a bíró 8 havi haladékot adjon; foglaltat csak a napi 4 koronát meghaladó összegnek a 4 koronán fölül része lobessen, az is csak felében.

Kézar Mór kifejté, hogy a törvénytervezet, legelől az ő nézete szerint nem orvosolja a bajokat. Az ügynök által kötött egyszeg a fölökkel szemben csak ajánlat legyen, de amennyiben ezt az eladó elfogadja, az egyszeg semmi másból nem állhat, mint abból, amit az ügynök a vevővel való egyszegedés és a rendelőlkap kiállítás alkalmával a vevővel együttesen megállapított. Azt hiszi, hogy a részletügylet kérdését csak az ügynöki kérdéssel lehet megoldani. A könyvtárosok közül sokan hírlapíróknak adják ki magukat, az ilyeneket szigorúan meg kellene büntetni. Egyáltalán reorganizálni kell az egész ügynöki intézményt, de törvény útján, mert csak így nyerhetni kifogástalan ügynöki kart. Az osztrák költésű részletügylet nagymérvű előnyökben részesül a magyarral szemben. A magyar kereskedő kénytelen lesz Bécsben peresíteni a magyar vevőket. Kéri, hogy a könyv- és műkereskedést a javaslat intézkedési köréből vegyék ki. A részletügyletnek itt tervezett megrendszabályozása az egész részletkereskedést kiszolgáltatja annak az elemnek a kezébe adja, amely a tisztességet nem mindig respektálja.

Zerkovits Emil kéri, hogy az ügynök a vételárát is fölzedhesse. *Barta* Ödön köszöni a miniszternek, hogy ezt a fontos kérdést kezébe vette. A pactum reservati dominii azonban, amelyet a javaslat megenged, szociális szempontból nem fogadható el, sem a tisztességes kereskedelmet, sem a kismemberek érdekeit tekintve. Ana kívánásának ad kifejezést, hogy váltót az eladó a vevőtől csak 4000 koronás vagy ennél drágább árúnál vehessen és a váltó másolatát hagyják ott a vevőnél, hogy az mindig lássa, mit irt alá, micsoda értékpapirt adott oda hitelezőjének. *Solymosi* Márton a könyvkereskedő-utazók egyesülete nevében szól s azt fejtegeti, hogy az ügynökök vannak leginkább kihasználva. Azt a hatáskört, amelyet

a javaslat kontemplál, nagyon tágnak tartja, egy se- reg ügynököt innét a börtönbe juttatna. Azon ügyle- teket, amelyet kocsomban kötnék, hatálytalannak kell deklarálni, mert a visszaélések nagy része ugy keletkezik, hogy az ügynök leltárai a vevő- nek kiszemelt áldozatok, különösen a gépüzletnél ta- pasztalható ez a baj. A könyvet a javaslat intézke- dési köréből az irodalom fejlesztése végett kéri ki- vételni. Szólv aztan vázolja azokat a visszaéléseket, amelyeket egyesek az osztrák könyvkereskedelem érdekében Magyarországon elkövetnek; szellőztetni kell, ugymond, ezt a kérdést, bár megfenyegetik, hogy kényerét veszti. De nem a hivatásos könyv- ügynökök, hanem a középosztály „végzett” tagjai é- nek vissza jelesseink nevével, és nevezetesen az újsá- g-egyesületek jó hírével. Ezek többé-kevésbé börtön- véselt alakok, sokszor az újságírók címét bitorolva a zsidóknál és a reformátusoknál a szabadelvűek kikül- dötöiként gerályk magukat, a katolikus lelkészekhez pedig azzal állítanak be, hogy Bónitznak, (az Alkotmány szerkesztőjének) megbízottja. Látal az ily üzletek a tisztességtelen verseny prédiá lesznek, és ezen eddig sem a hatóság, sem a sajtó nem segíthet. Ezt a bajt orvosolni kell, de könyvek vásárlását megnehezi- teni nem szabad.

Pécs Sándor igazságügyminiszter, az idő előre- haladott volta miatt, ekkor a mai tanácskozást be- rekesztette s a vita folytatását szerdán délután 5 órára tüzte ki.

Ipar és kereskedelem.

4%-os magyar koronajáradék. A pénzügy- miniszter a Magyar Általános Hitelbankkal egyez- ményt kötött, amely szerint ez az intézet, konzorcium- ja részére, mintegy 60,000,000 korona névértékű 4%-os magyar koronajáradékot fix áron átvesz.

A Magyar Fővárosi Malomgyémséglet megyeri Krausz Lajos kir. tanácsos elnöklésével tartott leg- utóbbi teljes ülésében a malompár általános érdeke- ire vonatkozó több fontos tarifakérdéssel foglalko- zott. Így többek közt a cosel-berlini és a Fiumén át a tengeren túl szállított lisztküldemények vasuti és tengeri szállítási díjtételei voltak beható tanácskozás tárgyai. A teljes ülés biztosításiügyi és tartarügyi bi- zottságokat küldött ki és biztosításiügyi szaktanácsok adására s esetleges malombiztosító-szövetkezet elő- munkálatainak elvégzésére szakelőadót Koháry Gusztá- vót alkalmazta. A teljes ülés az osztrák malomok részéről a magyar liszt elnevezéssel üzött visszaélések megakadályozása végett külön védőjegyet használatá- nak eszméjével is foglalkozik. Az u német birodalmi vámügyi elvégzésével beállott helyzet szintén meg- beszélt tárgya volt.

Vasutak bevétele. Az Osztrák-Magyar Államvasu- társaság bevétele 7,884,554 korona (— 398,704 ko- rona). Helyreigazítási többlet augusztusról 157,365 korona. — A Déli vasutársaság bevétele 7,833,126 ko- rona. (— 161,362 korona). Helyreigazítási többlet augusztusról 303,955 korona.

A pusztaszentmihályi vasut igazgatósága el- határozta, hogy a vonalát a második smpárral is el- látja. A kettős smpár a fővárosi határuton fog épülni. A Biró-féle vendéglőtől a voinális állomásig épül a második smpár, ugy hogy ezental a közönségnek nem kell a kiterőnél várakoznia, hanem az utasokat akadálytalanul az állomásig szállíthatják. Módot keres az igazgatóság arra is, hogy a vonalát a mostani végállomástól legalább a 16-fasorig (a régi indulóig) meghosszabbítsa. Most a vonalon ufajta gőzmozdo- nyonnyal tesznek kísérletet, ha azonban ez nem válik be, akkor megteszik a lépéseket a villamos erőre való átállítás iránt. Ez utóbbi esetben gondoskodni fog- nak arról is, hogy a vasut árámélesztő telepe egy- nital a közlési utcai világítása számára is elegendő áramot szolgáltatson.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy az áruféltel Kornhuber, Nussdorf, Bécs (északi vasut rakodója Prater-rakpart és Duna-parti pályaudvar), Fosony és Budapest (ugyvezintés Duna-parti pályau- dvar és Bomba-tér) állomásoknak egymás közü for- galomban január 7-én megnyitják.

A budapesti ösmeres-ipartársulat január 6-án délután 3 órakor VIII. ker. Vig-utca 18. sz. Poós István-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tart. A napirenden van a szibárosok kérelme a tözsdé-sza- bályrendelet megváltoztatása tárgyában.

A budapesti ipari munkásokvételő intézetnél az e heti kimutatás szerint 4919 munkás keres fog- lalkozást, kik között majdnem minden iparág kép- viselése van; hiányzik azonban és munkát kaphat helyben: 2 nagykoru órási, 1 gombkötő, 3 szitakötő; vendéke: 1 sodronyherelő és húzó, 1 puskaműves, 1 tüzi kovács édeseres munkára, 1 szűtes, 1 borbély, parókakészítő, ki románul beszél, 1 gallériszítő, 2 fehéreműszítő és vasaló, 10 könyvkötő, 15 német dongalaragó, 2 kosárfonó. Keresnek továbbá: vidéki kendergyarban kenderiszítási munkásokot, 70 mun- kásot konzervgyarban, 10 suroló napszámósot, szá- kacsosot kasszányai kabinba, harinyakötőnöt, nádszék- fonónokot női, férfi, teheremű és kárpitos varrónöt, könyvkötő- és hajtogatónokot, Inasütiket felvesz- nek: asztalos, aranyműves, bádogos, cipész, fényező, fa- és műszertergályos, kárpitos, könyvkötő, lakatos, férfi és női szabómesterek, kereskedők, nyomdák és gyárak. Tanulóéányokat pedig: könyvkötők, virág- készítőket, nyomdák gyárak és varrodák. Jelentkezni kell az intézetben VIII. kerület József-körút 36. szám alatt.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Köök Ignác kereskedő Friesach, Kardos M. Emil kereskedő Buda-

pest (Kerepesi-ut 72.), Stein Károly kereskedő Budapest (Kecskeváti-utca).

Borjувásár. 1903. évi január hó 5-én. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytar- saságtól.) Felhajtás: Beloldó élő borju 147 db, leltő borju — db, bécsi borju — db, — db, nő- vendékmarcha 7 darab, bárány élő — darab, leltő bárány — darab. Argyezések. — Beloldó élő borju I. rendű 86—100 f.-ig, kivételes 102 f., II. rendű élő borjúkért 76—84 f.-ig, 1 kilónként, leltő borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivé- tések — f.-ig. Növendékmarcha — f.-től — f.-ig, I. r. 44—50 f.-ig, középmínőségű — f.-ig, alarendelt — f.-ig, 1 kilónként. Bárány élő — k., leltő bárány — k. kivételesen ár — k.-ig páronként. — Az irányzat élénk volt, az árak 6 fillérral egkint emelkedtek.

Julvásár. (A budapesti marhavásártéri vásár- pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 390 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Kisrendű ürű 50 l.-től 54. — l.-ig, kivételesen — f. — kg.-ként, (vagy 39. — k.-től 45. — k.-ig páronként), középmínőségű ürű — l.-től — l.-ig, kivételesen — f., kg.-ként, vagy — k.-től — k.-ig páronként, kosokért — f.-től — f.-ig, kivételesen — f.-től — f.-ig, vagy — k.-től — k.-ig, középmínőségű gyapjas — f.-től — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként vagy — k.-től — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként — korona szerbiai juhok páronként — korona, romániai juhok páronként — korona, anya- juhokért — fill. egkint (— k.-ig páronként), kiselejtezett juhokért — fillér egkint (— korona páronként) kecskék — korona páronként. Irányzat élénk, az árak szilárdak maradtak.

Sertésüzemvásár. (A székesúvárosi sertés- vásár és közvághóhid intézősége.) Január 5-én. Felhajtás: Zsirsértés, ugymint Öreg I. rendű 850 kilo- grammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilo- grammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehez 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyű 220 kilo- grammig — darab, süldő — darab, malac — kilo- grammig — darab. Összesen — darab. Husértés ugymint nehez 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250—300 kilogrammig — darab, süldő — dar- ab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Felhajtás Összege 1296 darab. Előző napi ma- radvány 269 darab, összesen 1565 darab. Eladatot 1488 db. Maradvány 79 db. A vásár irányzata élénk. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyzettek: Zsirsértés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 96—100 fillérig, II. rendű 280—350 kilogrammig 92—96 fillérig, selejte- zett — fillérig, silány 86—90 fillérig, fiatal nehez 300 kilogrammon felül 96—103 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 92—101 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 96—96 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Husértés: Nehez 300 kilo- grammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilo- grammig — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogrammig — fillérig. Árak minden le- vonás nélkül kilogrammonként, éolsúlyban.

Bécsi sertésvásár. A st.-mári központi vásár- csarnokban ma megtartott sertésvására bejelentet- tek 12139 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 3993 darab fiatal sertést, 2880 darab magyar hizott sertést és 329 darab nehez sertést. Összesen 7152 darabot.

Az irányzat szilárd volt. Jegyzések: kgr.-kint éolsúlyban (a fogyasztási adót nem számítva). Előrendű sertés 108—120 fillér, kivételesen — fillér, közép minőségű 100—114 fillér, könnyű sertés 92—98 fillér, fiatal sertés — fillér, süldő 74—90 fillér.

Bécsi vágomarhavásár. Január 5. (Saját tu- dosítóink telefonjelentése.) A st.-mári központi vásár- csarnokban ma megtartott vágomarhavására felhajtá- tott: 2399 darab magyar fajtájú, 937 darab galiciái fajtájú, — darab bukovinai fajtájú, 763 darab német fajtájú, összesen tehát 4099 darab szarvasmarha. Jegyzések: 100 kilogrammonként éolsúlyban, magyar hi-ökök I. minőségű 54—72 fillér, ki- vételesen 78. — fillér. II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér, galiciái hi-ökök I. mi- nőségű 60— fillér, kivételesen 78— fillér. II. mi- nőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hi-ökök I. minőségű 61—80 fillér, kivételesen 86 fillér. II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér. Legelő ökök 88—89 fillér paraszt ökök 43—54 fillér, levagot ökök — fillér. Bika 52 — fillér, tehén 70 — korona. Kivételesen — korona, bivaly 38—50 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatózsdé.

Budapest, január 5.

Tartott irányzat mellett 10,000 mm. buza került forgalomba változatlan árakon.

Rozsban és tengeriben változatlan árak ma- radtak.

Zabban 5 fillérral estek az árak.

Eladatot: Buza. Tiszavideki: 720 mm. 81 k. 8 K. 50 f., 550 mm. 82 k. 8 K. 50 f., 500 mm. 81 k. 8 K. 42 1/2 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 40 f., 400 mm. 81 k. 8 K. 25 f., 400 mm. 81 k. 8 K. 42 1/2 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 42 1/2 f., 400 mm. 81 k. 8 K. 37 1/2 f., 100 mm. 82 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 35 f., 100 mm. 80-7 k. 8 K. 27 1/2 f., 150 mm. 80-5 k. 8 K. 32 1/2 f., 100 mm. 80-5 k. 8 K. 32 1/2 f., 400 mm. 80 k. 8 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 32 1/2 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 20 f. sárga, 100 mm. 80 k. 8 K. 32 1/2 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 35 f., 200 mm. 81 k. 8 K. 35 f., 200

mm. 82 k. 8 K. 35 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 25 f., 100 mm. 79-5 k. 8 K. 20 f. felső, 100 mm. 79-5 k. 8 K. 10 f. sárga, 100 mm. 79-5 k. 8 K. 15 f. rozsos, 100 mm. 79 k. 8 K. 22 1/2 f. felső, 100 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 160 mm. 78 k. 8 K. 15 f.

Bihari: 200 mm. 78-7 k. 8 K. 15 f. Pestmegyevidéki: 600 mm. 80 k. 8 K. 22 1/2 f., 500 mm. 80 k. 8 K. 15 f. sárga, 500 mm. 79 k. 8 K. 15 f. sárga, 100 mm. 78-5 k. 8 K. 10 f., 200 mm. 78 k. 8 K. — f., 125 mm. 76 k. 7 K. 85 f. sárga.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 8 K. 20 f., 300 mm. 76 k. 7 K. 80 f.

Dánsági: 100 mm. 76 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 90 f.

Bácskai: 500 mm. 78 k. 8 K. 67% f., 100 mm. 75-5 k. 7 K. 92 1/2 f.

Mind három hónapra. Rozs: 100 mm. 6 K. 70 f., 100 mm. 6 K. 65 f. Zab: 100 mm. 6 K. 40 f.

Készpénzfizetés mellett. A készár hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktözsdé szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterekint és kilogrammonként.

M a r k a	Kilógramm ára		Kilogramm ára	
	K.-től	K.-ig	K.-től	K.-ig
Tiszavideki u	76	0.—	50	8.10
"	77	0.—	51	8.10
"	78	8.05	52	8.20
"	79	0.—	—	—
Fehérmegye:	76	7.90	50	8.—
"	77	7.85	51	8.—
"	78	7.85	52	8.1
"	79	0.—	—	—
Pestvidéki:	76	7.70	50	7.90
"	77	7.75	51	8.05
"	78	7.80	52	8.15
"	79	0.—	—	—
Bánági:	76	7.6	50	7.90
"	77	7.75	51	8.—
"	78	7.80	52	8.—
"	79	0.—	—	—
Bácskai:	76	7.7	50	0.—
"	77	7.90	51	8.—
"	78	8.6	52	—
"	79	—	—	—

Egyéb gabonafajták	Kilógramm ára	
	K.-től	K.-ig
Rozs u	70-75	6.55
"	70-75	6.40
Arpa u	70-75	5.70
"	70-75	5.60
"	70-75	5.60
Zab u	70-75	6.40
Tengeri u	70-75	5.85
Répe u	70-75	10.—
Kéles u	70-75	5.75

Határidőszűlet:

Gyöngye kezdet után, vételre valamivel kedvezőben zárulnak. Mégis csak kezdik belátni, hogy folytonos lanyhasággal nem lehet a mostani viszonyok közti sokra menni és az enyhe januári idő még nem lehet mérvadó az egész télre nézve; csak ezután jön a hadd-el-hadd.

Déli sárlat:

Áprilisi buza 1903.	7.62 — 7.63
Áprilisi rozs 1903.	6.62 — 6.63
Áprilisi zab 1903.	6.09 — 6.10
Májusi tengeri 1903.	5.61 — 5.62
Répe augusztusra 1903.	—

Észi sárlat:

Októberi buza 1903.	0.— 0.—
Áprilisi buza 1903.	7.63 — 7.64
Májusi buza 1903.	0.— 0.—
Áprilisi rozs 1903.	6.62 — 6.63
Áprilisi zab 1903.	6.08 — 6.09
Májusi tengeri 1903.	5.63 — 5.64
Augusztusi répe 1903.	—

A budapesti értéktözsdé.

Budapest január 5.

Az előtözsdé ma két helybeli óg sürgős fedez- zésére igen szilárdan nyílt meg, haszonrealizációk folytán azonban az elért legmagasabb áriályomok nem tarthaták magukat.

A déli tőzsdén az árak kissé elgyöngültek, az előirányzat azonban kedvező maradt. Közútiakban nagyobb kínálat volt észlelhető.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 695.10—696.60, Magyar hitelrészvény 733.60—737.—, Leszámitolóbank 453.—, Magyar jelzáloghitelbank 483.25—485.—, Rimamurányi vasműrészvény 490.—, 493.—, Államvasut részvény 693.75—695.—, Salgó- tarjáni közsébbánya részvény 534.——535.—, Korona- járadék 93.55—98.55 korona.

Déltűnt 1 óra 30 percork záródtak: 4%-os Magyar koronajáradék 93.40—93.60, Magyar uterészvény 730.60—732.—, Magyar jelzáloghitelbank 483.—, 484.—, Osztrák hitelrészvény 691.——693.—, Magyar aszalt részvény 137.——143.—, Salgótarjáni közsébbánya részvény 532.——534.—, Adria háziasí rész- vény 450.—, Közúti vaspálya részvény 626.——627.—, Déli vasut részvény 61.——62.—, Államvasut rész- vény 693.60—695.—, Jégbiztosítási részvény 290.—, Leszámitolóbank részvény 453.— korona

Az utóelőzsdé sárlat: Osztrák hitelrészvény 691.75, Magyar hitelrészvény 732.75, Leszámitolóbank rész- vény 452.—, Rimamurányi vasmű részvény 484.—, Osztrák-Magyar államvasut részvény 694.60, Közúti vasut részvény 625.60, Városi villamos vasut-részvény 324.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna magyar 50.—58.— korona, vörös aprószemű 54.—58.— korona, vörös erélyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű 69.—64.— korona, nagyszemű 64.—70.— korona, Disznócsir: budapesti 70.50—71.— korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 60.—60.50. korona, 3 darabos 61.—61.50 korona, tisztelt — korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 105.50—16.— korona, 85 darabos 19.25—19.75 korona, azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 13.25—13.75 korona, 100 darabos 14.75—15.— korona, 85 darabos 18.75—19.— korona, Szilvai: slavoniai 17.50—18.— korona, szerbiai 15.50—16.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, január 5. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Mindkét téren nagy csönd volt ma s a kész-árak piacán a fogyasztás részvételese következtében egyáltalán nem mutatkozott élet. A tulajdonosok a vásárlási kedv teljes hiánya következtében kínálatikkal tartózkodók voltak s így sem az irányzat, sem az árak nem változtak. A kül-öldi piacok nem adtak kezdeményezést s erre a határidő-piacon a forgalom a lehető legcsekélyebb volt.

Köttetelt: Buza tavaszra 7.73—7.72, rozs tavaszra 6.83, zab tavaszra 6.86—6.85. Zárlatkor: Buza tavaszra 7.87, rozs tavaszra 6.89, zab tavaszra 6.36.

A bécsi értéktőzsde.

Bécs, 1903. január 5. (Saját tudósítónktól) A kedvező hangulat a mai előtűzsdén megnyitáskor ismét előtérbe lépett. A vételkédv elsősorban csaknem egyformán favorizálta a három vezető papirt, a két Hitelrészvényt és az Osztrák-magyar államvasuti részvényeket, melyekből budapesti megbízásra is nagyobb tételeket vásároltak. Nagyon élénk volt a forgalom bányapapirokban és egyidejűleg a vételkédv a más papirokban is nagyobb mértékben jelentkezett. Nevezetesen Magyar Hitelrészvények és Földhitelrészvények emelkedettbe szívnálvonal mozogtak, de a forgalom második felében léképpen magánmegbízások hiánya miatt az árnyalok lefelé irányuló fejlődése megállapodott. Miután erre nyereség-lebonyolításokat eszközöltek, több árnyalom gyengült, de ez a kedvező alaphangulatot, mely mindvégig tartotta magát, meg nem zavartatta. Nagybör tranzakciókat eszközöltek ma is a járadékpiacban, hol nevezetesen a két beruhásási járadék javult jelentékenyen. Sorsjegyek is tartottak. Valutákban nem volt forgalom.

A déli tőzsde nyugodt magatartással nyílt meg és később is változatlan maradt. 1 óra 30 perokor nyugodt. Zárlat csendes, kissé nyugodtabb.

Bécs, január 5. (Magyar értékek zárlata) 4% os aranyjáradék 120.35, líszta és szegedi kölcsön-sorsjegy 150.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben —, magyar keleti vasuti állami kölcsön —, magyar lészmitok- és pénzváltóbank —, Rimanurányi vasútrészvény 483.50, Magyar koronaárjradék 98.45, 4% os Magyar földterem. kötvény 98.45, Magyar hitelbank részvény 731.—, Magyar nyermény kölcsön sorsjegy 202.—, Kassa-oderberg vasuti részvény —, Magyar keresk. bank 2650, Magyar cukoripar 1390.

Bécs, január 5. (Osztrák értékek zárlata) 4% os papírjáradék 101.10, 4% os osztr. aranyjáradék 120.60, 1860-os sorsjegy 154.50, Osztrák hitelsorsjegy 433.—, Angol-osztrák bank —, bécsi bankjegyet 457.25, Osztrák-magyar bank 1545, Déli vasút 62.—, Dunagőzhajózási részvény 803.—, Dohányrészvény 235.—, Cászári és királyi arany 11.54, Német bankváltók 110.05, 4% os osztr. ezüst járadék 201.—, Osztrák koronaárjradék 100.50, 1864-ik sorsjegy 151.—, Osztrák hitelintézeti részvény 692.—, Unionbank 547.—, Osztrák Lánckerbank 398.50, Osztrák-magyar államvasuti 694.25, Elhavályi vasuti 454.—, Alpezi bányarészvény 87.50, 20 frank, arany 19.05, Londoni váltóár 238.40 Bécsi Irányvay Lát. B. —, Bécsi tramway Lát. A. —, Lapót kohó 326.—, Az irányzat nyugodt.

Bécs, január 5. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák Hitelrészvény 92.—, Magyar hitelrészvény 732.—, Angol-Osztrák bank 213.50, bécsi bankjegyet 457.75, Union bank 547.50, Lánckerbank 399.50 Osztrák-magyar államvasuti részvény 695.—, Déli vasút 62.—, Elhavályi vasút 454.—, Eszakyungy vasút részvény —, Dohányrészvény 336.—, Rimanurányi vasút 483.—, Alpezi bányarészvény 388.—, Május járadék 101.10, Magyar korona járadék 98.50, 1860-ik sorsjegyek 117.—, Német: birodalmi márcs 117.11.—, Napoleon'or 19.05

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 5. (Lőcsői tudósítás.) Vas-és szénrészvények realizációi következtében csökkeni vélekedésség mellett tovább gyengültek. Ezt az eleinte kis szilárd bank-értékek is kedvezőtlenül hatolt. Török papírok gyengültek, egyéb járadékok szilárdak. Transvaali vasuti részvények emelkedtek. Kanada-Pacifik-részvények javultak. A második tőzsdében egyes értékek rennye forgalom mellett kissé gyengültek. Magánamatúh 2 1/2%.

Berlin, január 5. (Zárlat.) 4% os papírjáradék 124.50, 4% os osztrák aranyjáradék 103.25, Elhavályi vasút —, Magyar koronaárjradék 99.25, Osztrák-magyar államvasút 149.10, Kassa-oderberg vasút —, Bécsi váltóár 85.30, Magyar vasuti beruhásási kölcsön —, Alpezi bányarészvény —, Disconto-Commandit 193.75, Altalános villamosági Kölcön —, Gelsenkircheni 172.80, Laura-kohó 212.—, 4% os osztrákjáradék 101.60, 4% os magyar arany járadék 101.60, Osztrák hitelrészvény 218.75, Déli vasút 16.75, Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegyek 216.15, 4% os új orosz kölcsön 97.60, Török dohányrészvény —, Olasz járadék 103.40, Magyar nitelbank —, Dynamit Trust 168.90, Harreni 169.25, A* irányzat gyenge.

Berlin, január 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Vas forgalom 4% os magyar aranyjáradék 101.60, Magyar koronaárjradék 99.25, Osztrák hitelrészvény 218.50, Osztrák-magyar államvasút 149.10, Déli vasút 16.75, Kszakyungy vasút 216.15, Elhavályi vasút —, Orosz bankjegy készpénz —, Ruschichradri —, Orosz bankjegy —, (Ultimo) Lombard —.

Páris, január 5. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 753.—, 4% os osztrák aranyjáradék 103.68, Osztrák Lánckerbank —, 2% os francia járadék 99.85, Ottomankbank 592.—, 3% os francia járadék 1300, Alpezi bányarészvény 263.—, Déli vasút —, 4% os magyar aranyjáradék 104.50, Párisi bankrészvény 1098, Olasz járadék 104.40, Francia törlesztb. járadék —, Osztrák földhitelintézeti részvény 420 —, Török dohányrészvény —, Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, január 5. (Zárlat.) 4% os papírjáradék 101.70, 4% os osztrák aranyjáradék 103.45, Magyar koronaárjradék 101.70, Osztrák-magyar bank 118.20, Déli vasút 16.80, Elhavályi vasút 114.20, Londoni váltóár 204.35, Bécsi bankjegyet 114.30, Villamos részvény 125.—, 3% os magyar aranykölcsön 88.20, 4% os osztrákjáradék 101.65, 4% os magyar aranyjáradék 101.30, Osztrák hitelrészvény 218.20, Osztrák-magyar államvasút 149.—, Eszakyungy vasút —, Bécsi váltóár 85.35, Párisi váltóár 81.30, Union bank —, Alpezi bányarészvény 200.—, Az irányzat gyenge.

Frankfurt, január 5. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árnyalok január 5. Osztrák hitelrészvény 218.40, Német bank 213.90, Disconto 192.80, Berlii kereskedelmi bank —, Gelsenkircheni —, Harreni 169.25, Laura-kohó —, Olasz járadék —, Az irányzat nyugodt.

Hamburg, január 5. (Zárlat.) 4% os ezüstjáradék 101.60, 1860, sorsjegy —, Déli vasút 16.40, 4% os osztrák aranyjáradék 103.35, Osztrák hitelrészvény 218.75, Osztrák-magyar államvasút 149.25, Olasz járadék 103.10, 4% os magyar aranyjáradék 101.85, Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 5. A sertésüzlet irányzata szállár. A) Húsot értékesít: I. A) Magyar eis őrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 116—118 fillérg, Óreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 120—122 fillérg, Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 119—121 fillérg, Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérg, Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérg, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérg, Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, IV. Romániai eredeti (Stachi), Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérg, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg, V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 116—120 fillérg, Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 118—120 fillérg, Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 117—119 fillérg.

Sertéselészám 1903. jan. 3. napján volt készlet 23.737 darab. — 1903. jan. 4. napján felhajtott 580 darab. — 1903. jan. 4. napján elszállított: 839 darab, 1903. január 5. napjára maradt készletben 23.488 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 5. —

Künczésés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Damszkyk Traján tanított a mehárdi községi elemi iskolához rendes tanítóvá, dr. Hantz Mihály brassóvármegyei tisztifőorvost a brassói állami főreáliskolához fizetéltbeli minőségben iskolaorvossá és egészségtanárná névezte ki. — A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a budapesti-angyalföldi állami egészségügyintézetben megválasztott ellenőri állásba Blum János ottani igazgatót és az ekként üresedő jött igazgatói állásba Ördög Miklós lipótmézei egészségügyintézet irnokot, a pozsonyi állami kórházban megválasztott ellenőri állásba Fonyó Andor szegvárdi kórházi ellenőrt nevezte ki. — A földmiveltésügyi miniszter Tomka Sándor fizetéstenlen segédet, a magvizsgáló állomások szemlézeti létszámba, ideiglenes minőségben segédet, Adorján József okleveles vegyészét a növénytermelési kísérleti állomásokhoz fizetéstenlen segédvegyészzé nevezte ki. — A dohányüzlet déli központi igazgatója főnöke Horn Jánost, a XI. fizetési osztályba sorozott dohányjövődeki központi igazgatója igazgatót az X. fizetési osztályba sorozott igazgatót, Ránky Elemér székesszévfárosi adófelügyelői, ideiglenes minőségű igazgatót a dohányjövődeki igazgatóosztályba kinevezte. — A marosvásárhelyi íteltőábla élénke Maros János m. régensi lakos végzett joghallgatót a marosvásárhelyi íteltőábla kertületébe díjtalan joggyakorokkát nevezte ki. — A szolnoki törvényszék élénke Fecske József budapesti íteltőábla napidíjas szolgát a karcazi járásbírószághoz III-ad osztályú hivataloszóvá; a zombori pénzügyigazgatóság Ernst Gyula szegedi lakost a hács-topolyai, Zeisel Károly zombori adóhivatali díjtalan gyakorokot pedig a titeli adóhivatalhoz díjas gyakorokkát kinevezte.

Pályázatok. A nagyvárdi pénzügyigazgatóságnál fogalmazógyakorokni, — a nagyszalontai adóhivatalnál gyakorokni, — a miskolci törvényszékénél jegyzői, — a székesfehérvári esetleg más adóhivatalnál gyakorokni, — a fehérgyarmati adóhivatalnál ellenőri állásba két hét alatt, — a szentlőrinczi körjegyzői állásba három hét alatt, — a vasvármegyei Kádón postamesteri állásba január 22-ig, — a soproni posta-és táviratigazgatóságnál szolgai állásba január 22-ig lehet a folyamodásokat benyújtani.

Napirend.

Napló. Kedd, január 6. — Római-kath.: Vízkereszt. — Protestáns: Három király. — Görög-orosz (december 24.) Eugénia. — Zsidó: Tebeth 7. — Nap két: 7 óra 33 perokor. — Nyugszik: 4 óra 6 perokor. — Hold két: 10 óra 58 perokor délelőtt — Nyugszik: 12 órakor éjjel. — Első negyed 1 óra 56 perokor este.

A művészetek nem fogadják. Nemzeti Múzeum. Régiséggtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Téli kiállítás a Múzeumban. Nyitva délelőtt 9 órától 4-ig. Belépődíj 1 korona. Téli kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9 órától 8-ig. Belépődíj 50 fillér.

Az iparművészeti társulat téli kiállítása nyitva délelőtt 9 órától este 5-ig. Belépődíj nincs. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig. Műegyetemi Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-6-1 óráig.

Földtani intézet múzeuma nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj 1 korona.

A fővárosi könyvtár (Károly-kört 28.) ünnepnapnyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár-és mindennapokon 9—12-ig.

A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemeru-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig. Nyilvános könyvtárak zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap, Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár, tudakozó-osztálya és kelet mutatója: V. kerület Vác-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a hazai-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség arisztokraták is eszköztöl) a városi iparcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság), Váci-kört 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, január 5.

Dél-Európát magas, Észak-Európát pedig alacsony levegőnyomás borítja és Északnyugatról új depresszió közeledik a kontinens felé.

Európában az idő enyhe, a szelek élénkek és Dél-Európa kivételével csapadékos.

Kiállítás: Lényegtelen hőváltozással változókéony idő várható, helyenkint esapadékkal.

Vizálla.

Table with columns for location (Jan. Jan.), name, and weight (m. g.). Rows include various locations like Inn, Duna, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Újvidék, Pancsova, Orosva, Magyarfalva, Zselica, Troncsán, Szeged, Sz-Göthárd, Győr, Péttan, Barca, Eszék, M-Szerdah, Szava, Sziszek, Mitrovica, Szamos, Krasznó, Latorca, Laborca, Ung, Tisza, M-Szilg, Tékoha, V-Namán, Tokaj, Tisza-Türed, Szolnok, Geomgrád, Szeged, Török-Bécs, Tisza, Ondóva, Topolya, Bodrog, Sajó, Hornád, Berettyó, B-Tyfalja, Csauca, N-Várd, Belyony, Tonka, Gy-Fehérvár, Horoszló, Békés, Gyoma, Gy-Fehérvár, Mátyás, Branyicska, Soborsán, Arad, Miskolc, K-Köztály, Kiszédt, Temesvár, Bockok.

Advertisement for 'Férfi és Női Nemi Betegségeket' (Men's and Women's Sexual Diseases) by Dr. Kaidacsy József. Text includes: 'Nemi Betegségeket ugyisintén Vér, Bőr-és Idegbajokat valamint Férfygeneséget (Impotentia) Rendelő intézetében gyógyít biztos sikerrel a legújabb idó alatt, foglalkozási zavart nélkül, 26 év óta szerzett orvosi tapasztalatok alapján kiváló gyógyszerkört általánosan elismert szakorvos'. Address: Budapest, IV., Kigyó-utca 5. l. em. (Klotild-palota). Hours: Rendel 9—4-ig, este 7—8-ig. Levélkre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Délután 1/3 órakerészkelt helyárrakkal:

Casanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban, előjátékkal.
Irtá Faragó Jenő. Zenejét szerző Barna László.

Személyek:

Casanova	Nyárai	A sátn felesége	
A sátn		Marion	Kürtő
Petrucchio	Szirmai	Pompador	
XV. Lajos		Lia	
Mózes		Marina	Holló E.
Pietro	Pázmán	Heloise	Nagy M.
Náthán	Delli	Barbarine	Harmath I.
Napoleon	Kovács M.	Stella	
Bakter	Nagy	Utcai táncosnő	Kápolnai.
Nero	Mátray		

Este:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Irták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenejét szerző Huszka J.

Személyek:

A király	Kreosányi	Táncmester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátya	Szerdahelyi
Viktória	Dóri	Annie, lány	Ledofszky
Lancaster	Naskó	Plumpadding	Nyárai
Pompouin	Kovács M.	Gipsy	Kiss M.
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Németh

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Délután 3 órakerészkelt helyárrakkal:

Nőemancipáció.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irtá Szigeti József Zenejét szerző Sorly Lajos.

Személyek:

Bátori Mihály	Szilágyi	Keilinger	Sziklai
Gerőfi János	Mátrai	Verobes	Delli
Flóra	Szelestey	Csonka	Giréth
Zarándiné	Lubriné	Dengelegi	Sziklainé
Arpad	Ráthonyi	Ladi	Tomcsányi
Kaczer Tamás	Faragó	Boriska	Kornai

Este:

Pálmay Ilka asszony vendégfellépésével.

Nissis.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irtá Hennequin és Millaud. Fordította Cseregyi Ferenc.

Személyek:

Korniszky	Faragó	Narociss	Delly
Nissis	Pálmay	Pincér	Lenkeffy
Greigoire	Sziklai	Vadász	Szabó
Anatol	Ráthonyi	Amanda	Abelovszky
Desablotte	Giréth	Silleryné	Sziklainé
Dupiton	Mátrai	Georgino	Almássy

URANIA SZÍNHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Délután 4 órakerészkelt helyárrakkal.

Keleti Svájc.

Irtá Szokolay Kornél.

Este:

A megváltás.

Irtá és felfolvassa Hock János országgy. képviselő.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

SZABADALMAT

Végezet, muatra- és modell-állítalmat megveszerez, Szabadalmakat értékesít és finanszíroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat, Pástor (törvényesen bejegyzett cég) BUDAPEST, Erzsébet-kört 17. Telefon 24-20. Félvilágosítás díjtalan

Óriási választék

cotillonokban és farsangi cikkeken, alarokban, tréffás hangszereken, coriandolokban stb. Báltermeztelések, zászlógirlandok 7 méter hosszúságban 1 kor., zöld lombgirlandok méterje 20 fill. Diszító képek stb. Uj tréffák, pillangók, golyók, békák stb. 10 darab 1 korona. Árjegyzéket ingyen küldök.

Bisenius Ferenc Károly,
Wien, I., Singerstrasse 11. szám.
10 kor. feletti megrendelésnél csomagolás ingyen.

Pontos és legjobb ÓRÁK

5 óra jótállás mellett.

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ezerszó, evőeszközök részleltetésre is.

Javitásokra és vidék megrendelésre külön gondot fordítok — Árjegyzék 2000 rajzallal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
művész
Budapest, Erzsébet-kört 20. szám.

Elismert legjobb és legolcsóbb

Benzin-petrolin gázmotorok és lokomobilok

világos nyújtással és szelep kormányzással a legmesszebb menő kezeség mellett, minden gazdasági célra alkalmas.

Nem gyorsítók. Tehát malomüzemekre különösen előnyösen használhatók. Szállítja kedvező árú fűtőanyagok mellett **OSERS és BAUER motorgyára** Magyarországi kizárólagos ügynöksége.

DÉNES B. VI. Váci-kövyt 61. szám.
Árjegyzék ingyen. Tiszteességek ügynökök kerestének.

Csődtőmegeladási hirdetés.

Alólirott, mint vb. Herceg Gyula volt nagyváradi kereskedő csődtőmegeladókna nevezett csődválasztmányának 1902. évi december 22-én hozott határozata folytán közhírré teszem, miszerint a tőmeghez tartozó, a leltárban 2-1528. t. a 16339 kor. 16 fillér becsértékben felvett árak, továbbá 1529-1534. t. a. 331 kor. becsértékben felvett felszerelési cikkek, végül 1535-1586. t. a. összeirt 249 kor. 34 fillér aktív követelés, összesen tehát 16919 kor. 50 fill. becsértékű csődvagyont ajánlat utján el fog adatni.

Az ajánlatok Paczauer József ügyvédhez, (lakása Nagyváradon, Áldás-utca Rimanóczy-ház), mint a csődválasztmány elnökéhez, **1903. évi január 20-ik napjának déli 12 órájáig** nyújtandók be, s az ajánlatok melléklendő készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a becsérték 10-százaléka, azaz 1691 korona 97 fillér.

Vevő köteles az adásvételi jogügylettel járó III-ik fokozat szerinti bétgyelölteket fedezni.

A választmány fenntartotta magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül, tekintet nélkül azok összegére, tetszése szerint választhasson.

Ajánlattevő, amennyiben ajánlata elfogadatik, az árakat azonnal átvenni és a vételárt készpénzben kifizetni tartozik.

Ajánlattevők a csődléttart és az ingókat a tőmegeladók, vagy megbízottja közbejövetele mellett naponta délután 3-5 óráig megtekinthetik.

A csődválasztmány sem azok mennyiségért, valamint a követelések fennállásáért és behajtásáért a felelősséget el nem vállalja.

Nagyvárad, 1903. évi január hó 2-án.

Dus László,
ügyvéd, csődtőmegeladók.

A 13754. számú

„Önműködő tűzoltó zuhany“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Félvilágosítás nyerhető.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

A 19213. számú

„Táplálószerkezet hengercsatornákhoz és más malomipari gépekhez“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Félvilágosítás nyerhető.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

A 7250. számú

„Zárcsapóval és gázlezáró lemezzel ellátott zároló biztosító hengercsatornákhoz“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Félvilágosítás nyerhető.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

Egyedül valódi angol Balszam Thierry A. gyógyszerészétől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az ivergek felszerelése a kereskedelmi törvények védjogaitalma alatt áll.

Ezen balszam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és melének összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkivátlást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kifűző hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kúrja a hideglelést. 4. Megelőző gyorsan gyógyít gomorogósít, kököt és szárazságokat. 5. Jótékony hatással van vérzésű, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kifűző hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájnepész, továbbá minden fog- és szájbetegségnek és megszünteti a felbőgést, valamint a száj- és gomor rossz szagát. 7. Kifűző csodás gyógyszer minden sobre, nyomint hóporénés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrés. ruh, kosz és kitéések, megszünteti továbbá a fűfűjást, zugást, szárazgást, köszvényit, fűfűjást stb. Tessek mindig vizsgálni a zöld apaca-vedőgyre, mint felt látható! Hamisításoktól legjobb óvószert egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postafiólmására 12 kesi vagy 8 dupla iverget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összes ízetes utalványozása vagy lekötésével.

Thierry A. gyógyszerész. balszama és centifoliakenőcs.
E két gyógyszerjében feltűnően állnak az arany, ezüst, ólom, kadmium és más értékes anyagok. Mindnem mind a hatások és sorolások, legelőször az orvos megkövetelése, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy olcsó szerszámokat használni, hanem csak a valódiat, de a valódiat is csak akkor lehet használni, melyekről csak legelőször a pénz dobjuk ká, hanem maradjunk csak a mellő a két régi olismert, jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világírti személ, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni!

Thierry (Köf) Limited Országgy-gyógyszertára. Pragra Röhitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. rakár Budapestben: Török J. gyógyszerész. Zágrábban: Miltobsch J. gyógyszerész és Bőcsben: Brady C. gyógyszerész.

Dóczi Lajos Munkái.

A kiváló író művei a modern magyar irodalom legbecselesebb termékei. Minden kötet önálló egész és külön is kapható

DISZKÖTÉSBE.

Csók. Regényes vigjáték	7 kor. — fill.
Goethe Faustja	9 „ „
Szechy Maria. Tort színmű	7 „ 50 „
Carmela. Kis Murányvár.	7 „ —
Becseyék és vázlatok	6 „ —
Vegyes párok. Színmű	6 „ —
Költemények	6 „ 40 „
Utolsó szerelem. Vigjáték	6 „ 40 „
Ellior királyleány	5 „ —

Megrendelhető:
Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia)
es. és kir. udvari könyvkereskedésben
Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz.

Urasági butort

IV., Hajó-utca 16., Süttő-utca sarok, (Központi városháza közelében)

eladók és veszek

ma jánus egészen új, majdnem új, háló- és garzon szobabutorokat, szalon berendezéseket, íróasztalokat, valót perza és szmirna szőnyegeket, függönyöket, tőzser, atrik matracokat, paplanokat, gáz- és villamoscsatlakozásokat. Vasgájakat 75% ártalattal.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

A 15676. számú

„Önműködő tűzoltó zuhany“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Félvilágosítás nyerhető.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

A 19213. számú

„Táplálószerkezet hengercsatornákhoz és más malomipari gépekhez“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötöttest keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. Félvilágosítás nyerhető.

KALMÁR J. mérnök, hites szabadalmi ügyvivő irodájában,
Budapestben, VII. Kerepesi-ut 44.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE ERTEKPAPIROKRA (visszafelezhető tetszőleg szorított kisebb részletekben is) bármily összegot igen olcsón ad

Kövány Árpád
bank- és váltó-üzlete Széchenyi-utca IV. a. Ferenciek-tere 9 Gróf Csáky-palota

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Szeged. 32826/902, szám. III.

Pályázati hirdetés.

A Zenta állomáson megüresedő pályaudvar-vendéglő bérletére ezenen nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1903. évi április hó 1-ével vozi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1905. évi március 31-ig; bérletnek a következő helyiségek becsátatnak rendelkezésre:

- I.-II. oszt. étterem, III. oszt. étterem,
- 3 szoba,
- 1 konyha,
- 3 pincelyiség,
- 1 padlásrés,
- 1 gazdassági udvar,
- 1 árnyékosk.

Az egy koronás bérlet ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak főt kiirt Zenta állomása pályaudvarán levő vendéglő-üzletre“ felírással ellátott, lepecsételt, borítékba zár, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi január hó 16-án déli 12 óráig az alulirt üzemvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőség palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók. Bérletnek fejében a bérletre 200, azaz kétfélszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzemvezetőség gyűjtőosztályánál 1903. évi január hó 15-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendők.

Megjegyzetjük, hogy a vendéglő-üzletnyaró és étterem bérletére és világításra felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapirok buda-pesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90%-szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letételt megtörten megemeltendő ugyan, de a letétőrt nyert elismervény nem esatolendő.

A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a movezott üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában I. emelet 12. szám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, mírt is az ajánlattevőköl feltételezettek, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezt ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bérletnek le nem tétetett, figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérletösszege való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1902. december hóhón.

Az Üzletvezetőség, (Ülőnyomás nem díjazt.)

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Észak csillaga.

Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerette Meyerbeer. Szövegét írta: Scribe-Fordittotta Havi Mihály.

Személyek:

Michaeloff	Ney D.	Tseremeteff	Várady
Skavronsky	Gábor	Karmeloff	Kornai
Katalin	Blätterbauer	Ismailoff	Pichler
Praskovia	Szilágyivné	Tiszt	Mihályi
Danielovic	Kiss B.	Natalia	Payer
Gricenko	Hegedűs	Ekimonda	Váradi M.
Reynolg	Szendrői	Munkás	Juhász

Kedzete 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Délután 2 1/2 óraker mérsékelt helyárrakkal:

A nagymama.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta Csiky Gergely.

Személyek:

Szerémi	Sz. Prielle	Timár	Boér H.
Erdő unokája	Náday	Mártha	Ligeti J.
Órkény	Gyenes	Tódkorka	Rózsahegy
Kálmán	Horváth	Lango	Rákosi Sz.
Piroska	Vizváry M.	Kozta	Gabányi

Esté:

A bor.

Paraszti-vigjáték 3 felvonásban. Írta Gárdonyi Géza

Személyek:

Baracs Imre	Gyenes	Eszter	Blahá L.
Matyi	Rózsahegy	Göre Gábor	Ujházi
Baconyó	Alszegey	Göremé	Demjén
Szencyné	Györgyné	Durbints	Vizvári
Rózi	Ligeti	Kácsa	Faludi
Mihály	Gabányi	Bige	Narcisz

Kedzete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Kedd, 1903. január hó 6-án.

Délután 3 óraker mérsékelt helyárrakkal:

A brezováci hős.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írta Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Kristóf	Hegedűs	Granicár	Balassa
Blanka	Haraszthy	Kleopatra	Nikó
Kacér Miklós	Góth	Modell	Varga
Papike	Szerémy Z.	Gergő	Gyöző
Dodika	Pécsi P.	Tici	Kész R.
Kacér Gida	Tanay	Frajter	Országh

Esté:

Loute.

Bohózat 4 felvonásban. Írta: Pierre Veber. Fordította: Heitai Jenő.

Személyek:

Dupont	Góth	Echanguettné	Hunyadi
Castillon	Hegedűs	René, leánya	Nógrádi
Francolin	Tanay	Bruno	Makrocyné
Baburon	Szerémy	Chevreiné	R. Rostagni
Brú	Vendrei	Petitboisné	Erdői
Loute	Varsányi	Marchaisonné	Nikó

Kedzete 7 1/2 óraker.

Álarcos-öltözékek szövetből

legjobb átlaszőrű szaténból vagy más jó szövetből legjobban készült. Gigeris, egy teljes öltözék 3 frt 80 kr. Bohóc, remete, medve, angol, lengyel stb. drókn 3 frtől 6 frt. Csoportoknál ártárszámítás.

Cotillon-rendjelek

100 db 60 kr. Cotillon-rendjelváltóakra, egy horok, tartó, max 4 darabot, portékákonként 3-10l 30 frig.

Femből és huzabzáróknak Nagy választék víszamarrak, hibátlan árúból, késte igen mutatós és értékes darabok, 100 darabonként 4, 8, 10, 20 egész 100 frig.

Legújabb érdekes cotillon-tourak nagy választékban, gyűjtemény, jól megválasztva, 6 db 3 és 5 frt, 12 darab 5-10l 30 frig.

Tréfas színházszerekek bigophonok tréfas senkóknak. 6 ember részére 2 frt 50 kr., 12 ember részére 4 frt 30 kr. **Confecti (orlandó papír)** a legmunkáltságosabb táncos-szerekek, pinké és bákok 100 számként 2,75, 4,50 egész 6 forintig. — **Papírtigó** (dobozok) 100 darab 55 krajár. **A legjobb és legértékesebb balladizátsék** az a) **Minneapolis gullandok**, zinek szerint szótirozva mintéként 5 kr. **Höl ajándékok**, érzékes minták, kívánatra megtekinthető. **Dus tartalmú színes katalógus** ingyen.

RIX farsangi székfűlése, WIEN, II. Praterstrasse 16. Telefon 2299. Sétányozni: Rix, Wien II.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató Nagymező-utca 17.

3 osztású Georg Hartmann

Nagydórási családja

Lorraino kvintett

a legelőkelőbb hölgy-együttes

Belloni és Marietta

az idomítás csodái.

Törökbáti

Egy kellemetlen ember

Luna asszony

Fifth Renée Sylvia Bjerring

Les Arbrás Rosa de Orth

Kozmográf

Ma 2 előadás

Délután: Rosa Bauer

Belloni és Marietta

Georg Hartmann

Egy kellemetlen ember

sz. sz.

A téliertben reggel 5 óráig Vörös Elek előnyzenekara hangversenyes.

Horváth Elemér és Dayka Balázs

Művészeti és

hangverseny-

rendezési irodája

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-kört 37. sz.

Elvállaja egyesületeknek, kaszinóknak, hangversenyek, családoknak háziestélyek rendezését, egy a fővárosban, mint a vidéken. Összekötésben áll a legelőkelőbb művészekkel, művészekkel és írakkal. Eljár mindenféle művészeti ügyben.

A londoni kiállításban nagy aranyéremmel és diplomával kitüntetett **Halászlé-féle**

csúszkenőcs

biztosan gyógyít köszvényes bántalmakat.

Egy doboz ar 1 kor. 60 fill. Megrendelhető „Apostol”-gyógyszertárban Budapest, József-kört 64. sz.

Szőlőoltványok

szokványminőségben és európai nemes, gyökéres és sima vesszők melyen le szállított árakon. Oltványok ezek 80-100 frt. Mindenki a legkiválóbb bor- és csomagszájából. Jajlásán, teljes jóállással. Ha a szállítvány megrendelésnek még nem felelt, úgy az oda- és visszazállítás költségeit, valamint a megrendelő által kifizetett éseget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenképp ebből az üzletből az Ön költségemen házához szállítva tekinthet meg.

ELŐKERÍTÉS.

Gleditschia-ösömtek és magvak.

Orás törvén, igen gyorsan fejlődő sárgy-nóvény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem halhatnák át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen károsíthatók. Minden rendelkezéshez rajsszal ellátott útítéleti és közlelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldünk, rendelési költészetig nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, hogy minem az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznosra ne fordíthatnák, városban, falun, posztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesben áll, kik rendelést semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsomtek.

Kétéves, őrségi jóvédelmet biztosító voltánál fogva ennek tonyátsáca majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Magyar borház

BUDAPEST, Károly-kört, (közp. városház épület).

ÁRJEGYZÉK

az egyelőre forgalomba kerülő palackborokból

Az árak mind megadva értendőek, vidékre 14 fillérrel olcsóbb.		Lítérenként	
kor.	áll.	kor.	áll.
Királyhalmi ó fehér	Bokor Károly termése	—	68
Királyhalmi	Czándör Pál	—	68
Dorozsmai	rizlingi Rainer	—	80
1880as Pécel	fokapitány	1	—
Decsi	Tóth Károly	1	20
Szamerodni 1878-as	Wohl László	2	—
Szegárdi ó vörös	Dr. Pirnitzer Béla	1	20
Szegárdi	Tóth Károly	1	50
Szegedi új fehér v. siller	Szegedi gazdák	—	56
Királyhalmi új fehér rizlingi vagy veltelini	Rombay nagytérmető termése	—	68

Ezen palack-borok 07 és 05 literes palackokban is kaphatók.

Palackokért darabonként 12 fillért számítnak a ugyanannyit visszavesszük.

5 üveg megrendelést díjmentesen hához szállítunk.

PEKAREK

CHINA és CEYLON

TEA

minőség te intésben semmiféle fajával nem helyettesíthető, miután **finom** ság, erő és aroma a helyes keverés által fölmulthatatlan. No tesék elmulasztani és egyszer megpróbálni. Csak eredeti csomagolásban kaphat minden jobb drogat, fűszert és csomagulást.

TÓTH KÁLMÁN

** Összes **

KÖLTEMÉNYEI.

ENDRŐDI SÁNDOR.

Két remek diszkós kötet, nagy 8' alak, a költő dombornyomású arcképpel.

222 Rendkívül 222 alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhető

Lampel Róbert-féle

(Wodianer F. és Fiai)

Cs. és kir. udvari könyvtárosoké

Budapest, VI., Andrássy-út 21

„ANKER“

Porosz-Szalón-Briket

a legjobb a legtakarékosabb a legolcsóbb teljesen szagtalan a legtisztább

tűzelőanyag

vagy fával vagy alagyujtóval gyújtható és örököszet egyenletes, tartós, kellemes meleget terjezt. A fát teljesen fölöslegessé teszi, nem törekény, nem portózik, a legtisztább és legfinomabb porosz szénből áll, minden keverék nélkül, egyenlő darabokban jön forgalomba és éppen ezért a legelőkelőbb ellenőrzést és a legtakarékosabb tüzelést teszi lehetővé. Ára 1000 darabonként 18 korona hához szállítva. — Megrendelhető az

„ANKER“

Porosz-Szalón-Briket Részvény-Társaság Berlin.

Magyarországi központi képviselet

Budapest, V. Lipót-kört 16. sz.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ BUDAPEST, VII., Kerepesi-út 38.

1903. évi teljes naptárral ellátott képes nagy árjegyzéke

a közkeveltyű egy és két koronás áruosztályról, ugyancsak az összes árucikkekről, mely megküldetik kívánatra bérmentve és

INGYEN

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

PARISI NAGY ÁRUHÁZ, BUDAPEST.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operabáz	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Szerda	Nincs előadás	Monna Vanna	A doktor ur	Bob hereg	Ninias
Csütörtök	A denovér	Monna Vanna	Liliomszál	Bob hereg	Ninias
Péntek	Nincs előadás	Annuska	Loute	Bob hereg	Ninias
Szombat	Tannhäuser	Annuska	A doktor ur	Bob hereg	Ninias
d. n. Vasárnap este	Berlichingeni Góts	Annuska	A brezováci hős	A gyimesi vadvirág	Aranylakodalom
			Loute	Bob hereg	Ninias

Diszoklevél az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításra, **csokoládé** elismert legjobb minőségű. Mindenütt kapható. **STOLLWERCK-féle** és **sas-cacao**

„The Gresham“
életbiztosító-társaság Londonban
Magyarországi fiók:
Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6.
társaság házában.
A társaság vagyona 1901. decem-
ber 31-én ————— kor. 190,871,731.—
Évi bevétel biztosítókés kamat-
ból 1901. évi december 31-én . 31,555,392.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki
szorzódások, valamint visszár-
sítások stb. után a társaság
fennmarlésa éva (1848) ————— 426,990,043.—
Az 1901. évben a társaság 5558
kötvényt állított ki ————— 50,727,261.94
összeg értékében. — Prospektusok és díjtáblá-
zatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket ki-
ad, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a
magyarországi- és a kelet főlkja Budapesten, vala-
mint ennek ügynekei a fiók minden nagyobb váro-
sában.

NEUSTEIN-féle ERZSEBET labdaccai.
E pillulák hasonló készítményeknél minden tekintetben fel-
jebb állnak, mertek minden ártalmatlan anyagból, és
alkalmi szervek hajlamlal legjobb eredménytel használva,
gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a
melléte oly ártalmatlan, mint e pillulák a

SZÉKSZORULÁS,
a legfőbb betegségek forrása ellon. Cukrozott kúlcsejkek miatt
még gyermekek is szeszvennek.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fill.,
egy tokercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát
tartalmaz, csak 2 korona.
Ovás! Utánzóskodó különösen óvakodjunk.
Kérjük határozottan Neustein Fülöp
hashajtó labdaccait. Valódi csak, ha minden
doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel
plomb-félek nyomtatásban „Szent Lipót“ és
„Neustein Fülöp gyógyszer“ aláírással
van ellátva. A kereskedelmi törvények által
védelem alatt álló aláírásokkal vannak ellá-
tva.

Neustein Fülöp
gyógyszerára a „Szent-Lipót“-hoz Bécs, I.,
Flankengasse 6. Főiskola Magyarország ré-
szén Török József gyógyszerára Budapest
VI., Király-utca 12., és Andrássy-ut 26

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP PAP PAP

1 kényelmes matrac 9 db.	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rongy paplan ———	1.50	1 tengerfüli matrac	4.50
1 szőnyeg ———	1.50	1 ágykéz	5.—
1 csombr paplan ———	2.40	1 ablak kőper függöny	1.—
1 szőnyeg ———	2.80	1 „ tunis	1.50
1 szőnyeg ———	4.50	1 „ gyapjús	4.50
1 selyem szőnyeg ———	4.50	1 4/7 „ szőnyeg	5.50
1 fűrés selyem ál. papl. 13.60	2.—	1 4/7 „ gyapjús	12.—
1 jó vaston paplan lepedő 2.—	1.—	1 nagy szőnyeg	2.50
1 ággy	1.50	1 4/7 „ L —	5.50
1 fűrés ággyalaktaró pokróc 2.—	1.—	1 ággyalaktaró pokróc	5.50
1 gyapjús	5.50	1 ággyalaktaró pokróc	5.50
1 jó löpökroc	4.50	1 mir. jó futószőnyeg	4.—
1 tall pokróc	1.50	1 „ mintakötő	76
1 csop tall szőnyeg	4.50		

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kárpitosára gyáros, szőnyeg, függöny, vas-
bútor stb. nagy raklára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kérésre ingyen és bérmentve küldik. Vidéki meg-
rendelések pontosan eszközöltenek, nem tartoz árak kifizetésé-
nek, vagy a pénz visszatérnek.

Ezen specialista legmelegebben ajánlható szer-
felett gazdag tapasztalat alapján, melyek-
et rendelés intézetében és a kórház hu-
gyászri és bajkóros osztályán való mu-
ködése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista,
emerített kórházi orvos
a rendes foglalkozás megzavarása nélkül leg-
rövidebb idő alatt gyökeresen gyógyít bármily
régli és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit, bőrbeteg-
ségeket és önfertőzésből támadt idegbajokat).
Meglepi az eredmény **FÉRFIUGYEN-
GESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öre-
gebb egyéneknek is.
Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerok
Rendelés 9—3-ig és este 6—8-ig
Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.
(a New-York palotával szemben), földemelet.
Bejárát a lépcsőnél. Külön váróterem k

Kataphorese
Uj gyógymód!
Főművelhetetlen gyógyhatásu
IDEG-, NEMI,
bőr-, vérbetegségek, bajkó-
ros (syphilit) betegségek, önfertőzés
utóhajal és férfuli gyengeségi álla-
potok, impotentia gyökere gyógyítá-
sára. Tapasztalt radikális és gyors
eredmények folytán honorárium tel-
jes gyógyszer után fizethető. Elő-
rendű intézet mintaszűri gyógyszerivel.
BUDAPEST,
Teréz-körút 44., I. em.
dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjtalanul válasz.

A 17271. számú
„Tápviz és göggyűjtő és tisztító berendezés“
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának
értékesítése céljából magyar gyárosokkal összeko-
tötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyár-
tási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyerhető:
Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügy-
vivő irodájában
Budapesten, VII., Kerepesi-ut 44. szám

A 17611. számú
„Eljárás és berendezés lörög vagy lapos fémtetek-
nek alapítására, átalakítására és egyesítésére“
című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának
értékesítése céljából magyar gyárosokkal öss-
szekötötést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyár-
tási engedélyt ad. Felvilágosítás nyerhető:
KALMAR J. mérnök, hites szabadalmi ügy-
vivő irodájában
Budapesten, VII., Kerepesi-ut 44.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek
mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszűkület, vizelet
savasok, éjjeli magömlések, sebek és bujkóros bántalmak
(syphilit) az önfertőzés utóhajaliktól fellépő idegbajok,
korai férfioro oligangilis, bármily bőrbetegségek
stb. nőknél fehérvérnyás, mely bajok alapos, gyors és
gyökeres gyógyítására, szigorúan tudomá-
nyos és lelkiismeretes gyógy módjánál fogva
legjobb ajánljuk
Az itt felsorolt feltéte-
lektől eltérő ajánlatok, to-
vább olyanok, melyekben
fordulnak, vakarások for-
dulnak elő, nemkülönben,
melyek nem a kitűzött
határidőig érkeznek be,
vagy pótlólag, esetleg táv-
íratilag tételnek, végre
olyanok, melyekre nézve
az előirt bántalpnél nem
tétetett, figyelemben vétele
nem számíthatnak.
Aradon, 1902. decem-
ber havában.
Az üzletvezetőség.

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírv és leg-
régebb 30 éve fennálló rendelés-intézet
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idélti hugycső
és hólyagbajok vizsgálata villamos húgy-sóliktör segélyével,
Vidéki levelekre kimerítő választ és szakszerű taná-
csot nyerneik, gyógyszerokról gondoskodva lesz. Titko-
tartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

Diplôme d'honneur avec Insigne et médaille d'or

Kitüntetve:
Diszoklevéllel
Diszkeresztvel
és Párisban
aranyéremmel.

Exposition Internationale, D'Hygiene 1902

En Csillag Anna
a 185 ctm. hosszú óriási loreleyhajammal,
ezt önmagam által feltalált hajkenőcsöm
14 hónapi használata után kaptam. Ez
mint a legjobb szer a haj ápolására, a
haj növesének előmozdítására a fejbőr
erősítésére elismertetett, elősegíti uraknál
az erőteljes telt szakálnövesést és már
rövid ideig használat után egy a hajnak mint
a szakálnak természetes fenyt és tömört-
séget kölcsönöz és megmenti őket az idő-
előtti öszüléstől a legmagasabb korig.
Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.
Postal szétküldés naponta az ár előre való bekl-
dése vagy utánvét mellett az egész világra a gyár-
ból, hová min en megbízás küldendő.

CSILLAG ANNA
Bécs, I., Graben 14. sz.
Berlin, Friedrichstr. 56.

DÓCZI MÓR czipész
Budapest, Kerepesi-ut 10.
Szele jobb, olcsóbb, elegán-
sabb és tartósabb cipőt nem
kaphat, mint fenti jóhírnevű
czipészé.
Egy pár:
Fosztó, dugos, bőrről 3.20, oroszakkal 3.50
Derby, borjúbőr angol bakancs . . . 3.50
Borjúbőr v. vixos, fűrés 3.20, dugos . . . 3.—
Elegans francia sevrő-czipők . . . 4.50
Amerikai box-bőrcipők . . . 3.50
Lakk vagy box angol bakancs . . . 4.50
Szalon- vagy orosz-lakk-czipők . . . 4.—
Gyermekcipő 1.—, Fin- vagy leánycipők 2.—
Női:
Fosztó, dugos, bőrről 3.—, oroszakkal 3.50
Zerre, fűrés vagy dugos 3.—, gombos 3.20
Amerikai box, fűrés, gombos v. dugos 3.50
Sevrő, fűrés, gombos vagy dugos . . . 4.—
Szalon v. orosz-lakk fűrés v. dugos . . . 3.50
Lakk, kivrágott 1.50, keresztmetszet . . . 2.—
Gyermekcipő 1.—, Fin- vagy leánycipők 2.—
Gyermek-czipők, teljesen vízmentesek . . . 2.—
Haltárból, kürti bőrről, dupla talpjal . . . 5.—
Vadász-csizma, h. hintából, bőrről kürti . . . 6.—
Bágarlábóról, oros háromsoros talpjal 7.—
Kéntések vagy gázcsizmak . . . 9.—
Gyermek-czipők, hór- v. lakk-szárral 2. frt. 31—36 2 frt. 40.—
Eszteróti gummi-czipők: férfi 1.50, női 1.30, gyermek 1.—
Képes nagy Árjegyzék, csomagolási és szállítási leánya. Vidéki rendelések pontosan és lelki-
ismeretesen eszközöltenek. 10 irton felüli bérmentve. Nem megfelelő Árut későbbgi kicserélek

